EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2022/869

av den 30 maj 2022

om riktlinjer för transeuropeisk energiinfrastruktur, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2009, (EU) 2019/942 och (EU) 2019/943 och direktiven 2009/73/EG och (EU) 2019/944, och om upphävande av förordning (EU) nr 347/2013

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 172,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([1]),

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ([2]),

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ([3]), och

av följande skäl:

(1) I sitt meddelande av den 11 december 2019 med titeln *Den europeiska gröna given* (*den europeiska gröna given*) lade kommissionen fram en ny tillväxtstrategi som ska ställa om unionen till ett rättvist och välmående samhälle med en modern, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi, där målet om klimatneutralitet uppnås allra senast 2050 och där den ekonomiska tillväxten är frikopplad från resursförbrukningen. I kommissionens meddelande av den 17 september 2020 med titeln *Höjning av Europas klimatambition för 2030 – Investering i en klimatneutral framtid till förmån för våra medborgare* ingick förslag om att höja minskningsmålet så att utsläppen av växthusgaser minskar med åtminstone 55 % fram till 2030. Denna ambition godkändes av Europeiska rådet den 11 december 2020 och i den konsekvensbedömning som åtföljer det meddelandet bekräftas det att framtidens energimix kommer att skilja sig mycket från dagens energimix och understryks behovet av att se över och vid behov revidera energilagstiftningen. De nuvarande investeringarna i energiinfrastruktur är klart otillräckliga för att omvandla och bygga upp framtidens energiinfrastruktur. Detta innebär också att infrastruktur måste finnas på plats för att stödja den europeiska energiomställningen, inbegripet snabb elektrifiering, ökning av produktionen av förnybar och fossilbränslefri el, ökad användning av förnybara och koldioxidsnåla gaser, integrering av energisystem och ökad användning av innovativa lösningar.

(2) Det nuvarande bindande målet på unionsnivå för förnybar energi 2030 på minst 32 % av den slutliga energianvändningen och ett överordnat mål på unionsnivå för energieffektivitet på minst 32,5 % kommer att omarbetas som en del av unionens förstärkta ambitioner enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 ([4]) och den europeiska gröna given.

(3) I Parisavtalet, vilket antogs inom Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar ([5]) (*Parisavtalet*), fastställs ett långsiktigt mål att hålla ökningen av den globala medeltemperaturen väl under 2 °C jämfört med förindustriell nivå och att fortsätta ansträngningarna för att begränsa temperaturökningen till 1,5 °C jämfört med

([1]) EUT C 220, 9.6.2021, s. 51.
([2]) EUT C 440, 29.10.2021, s. 105.
([3]) Europaparlamentets ståndpunkt av den 5 april 2022 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 16 maj 2022.
([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (*europeisk klimatlag*) (EUT L 243, 9.7.2021, s. 1).
([5]) EUT L 282, 19.10.2016, s. 4.

förindustriell nivå, och betonas vikten av att anpassa sig till klimatförändringarnas negativa effekter och att styra finansieringsflödena mot låga växthusgasutsläpp och en klimatresilient utveckling. Den 12 december 2019 godkände Europeiska rådet målet om att Europeiska unionen senast 2050 ska bli klimatneutral, i linje med Parisavtalets mål.

(4) I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013 ([6]) fastställs riktlinjer för snabb utveckling av och driftskompatibilitet för prioriterade korridorer och områden för transeuropeisk energiinfrastruktur för att uppnå de energipolitiska målen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) om att säkerställa den inre energimarknadens funktion, jämte försörjningstrygghet och konkurrenskraftiga energimarknader i unionen, främja energieffektivitet och energibesparingar och utveckla nya och förnybara energiformer samt främja sammanlänkning av energinät. Genom förordning (EU) nr 347/2013 inrättas en ram för medlemsstaternas och berörda intressenters samarbete i en regional miljö för att utveckla mer sammankopplade energinät i syfte att ansluta regioner som för närvarande är isolerade från de europeiska energimarknaderna, stärka befintliga och främja nya gränsöverskridande sammanlänkningar och bidra till att integrera förnybar energi. Med sikte mot dessa mål bidrar förordning (EU) nr 347/2013 till en smart och hållbar tillväxt för alla och medför fördelar för hela unionen när det gäller konkurrenskraft samt ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.

(5) Utvärderingen av förordning (EU) nr 347/2013 har tydligt visat att ramen på ett effektivt sätt har förbättrat integrationen av medlemsstaternas nät, stimulerat energihandeln och därmed bidragit till unionens konkurrenskraft. Projekt av gemensamt intresse för el och gas har i hög grad bidragit till försörjningstryggheten. När det gäller gas är infrastrukturen nu bättre sammankopplad och försörjningsresiliensen har förbättrats avsevärt sedan 2013. Regionalt samarbete i regionala grupper och genom gränsöverskridande kostnadsfördelning är en viktig faktor för projektgenomförandet. I många fall ledde dock inte den gränsöverskridande kostnadsfördelningen till att projektens finansieringsunderskott minskade som planerat. De flesta tillståndsförfarandena har visserligen förkortats, men i vissa fall är processen fortfarande lång. Det ekonomiska stödet från Fonden för ett sammanlänkat Europa, som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1316/2013 ([7]), har varit en viktig faktor, eftersom bidrag till studier har hjälpt projekt att minska riskerna under tidiga utvecklingsskeden, medan bidrag till bygg- och anläggningsarbeten har stött projekt genom att ta itu med de största flaskhalsarna som inte kunnat åtgärdas i tillräcklig utsträckning genom marknadsfinansiering.

(6) I sin resolution av den 10 juli 2020 om en översyn av riktlinjerna för transeuropeiska energiinfrastrukturer ([8]) krävde Europaparlamentet en översyn av förordning (EU) nr 347/2013, med särskilt beaktande av unionens energi- och klimatmål för 2030, dess klimatneutralitetsmål för 2050 och principen om energieffektivitet först.

(7) Politiken för de transeuropeiska energinäten är ett centralt instrument i utvecklingen av en inre energimarknad och nödvändig för att uppnå målen i den europeiska gröna given. För att uppnå högre minskningsnivåer när det gäller växthusgasutsläppen fram till 2030 och klimatneutralitet allra senast 2050 kommer Europa att behöva ett mer integrerat energisystem som förlitar sig på högre nivåer av elektrifiering baserat på ytterligare förnybara och koldioxidsnåla energikällor och minskade koldioxidutsläpp i gassektorn. Politiken för de transeuropeiska energinäten kan säkerställa att utvecklingen av unionens energiinfrastruktur stöder den nödvändiga energiomställningen till klimatneutralitet i linje med principen om energieffektivitet först och teknikneutralitet, samtidigt som potentialen för utsläppsminskningar i slutanvändningen beaktas. Den kan också, till nytta för alla medlemsstater, säkerställa sammanlänkningar, energitrygghet, marknads- och systemintegrering, konkurrenskraft samt överkomligt prissatt energi för hushåll och företag.

([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013 av den 17 april 2013 om riktlinjer för transeuropeiska energiinfrastrukturer och om upphävande av beslut nr 1364/2006/EG och om ändring av förordningarna (EG) nr 713/2009, (EG) nr 714/2009 och (EG) nr 715/2009 (EUT L 115, 25.4.2013, s. 39).

([7]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1316/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa, om ändring av förordning (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordningarna (EG) nr 680/2007 och (EG) nr 67/2010 (EUT L 348, 20.12.2013, s. 129).

([8]) EUT C 371, 15.9.2021, s. 68.

(8) Även om målen i förordning (EU) nr 347/2013 i stort sett fortfarande är giltiga, återspeglar den nuvarande ramen för de transeuropeiska energinäten ännu inte fullt ut de förväntade förändringar av energisystemet som kommer att bli följden av den nya politiska situationen och i synnerhet unionens uppgraderade energi- och klimatmål för 2030 och klimatneutralitetsmålet för 2050 inom ramen för den europeiska gröna given. Därför måste bland annat både målen för begränsning av klimatförändringarna och klimatanpassningsmålen framgå på lämpligt sätt av den reviderade ramen för de transeuropeiska energinäten. Utöver den nya politiska situationen och de nya politiska målen har den tekniska utvecklingen gått snabbt under det senaste årtiondet. Denna utveckling bör beaktas i de energiinfrastrukturkategorier som omfattas av den här förordningen, urvalskriterierna för projekt av gemensamt intresse samt de prioriterade korridorerna och områdena. Samtidigt bör bestämmelserna i den här förordningen inte påverka en medlemsstats rätt att bestämma villkoren för utnyttjandet av sina energiresurser, dess val mellan olika energikällor eller energiförsörjningens allmänna struktur, i enlighet med artikel 194 i EUF-fördraget.

(9) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG ([9]) och (EU) 2019/944 ([10]) föreskriver en inre marknad för energi. Även om det har gjorts mycket stora framsteg när det gäller fullbordandet av denna marknad finns det fortfarande utrymme för förbättringar genom ett bättre utnyttjande av befintlig energiinfrastruktur, integrering av de ökande mängderna förnybar energi, och systemintegrering.

(10) Unionens energiinfrastruktur bör uppgraderas för att förebygga tekniska fel och för att öka resiliensen mot sådana fel, samt mot naturliga eller av människan orsakade katastrofer, negativa konsekvenser av klimatförändringar och hot mot infrastrukturens säkerhet, särskilt när det gäller europeisk kritisk infrastruktur enligt rådets direktiv 2008/114/EG ([11]).

(11) Unionens energiinfrastruktur bör vara resilient mot de oundvikliga effekter som klimatförändringarna förväntas skapa i Europa trots begränsningsinsatserna. Att stärka insatserna för anpassning till och begränsning av klimatförändringar, uppbyggnad av resiliens, katastrofförebyggande och beredskap är således mycket viktigt.

(12) Vid utvecklingen av den transeuropeiska energiinfrastrukturen bör man beakta om det går att anpassa befintlig infrastruktur och utrustning, när detta framstår som tekniskt möjligt och som det effektivaste tillvägagångssättet.

(13) Försörjningstryggheten, som är en av de viktigaste drivkrafterna bakom antagandet av förordning (EU) nr 347/2013, har förbättrats avsevärt genom projekt av gemensamt intresse. Dessutom förväntar sig kommissionen i sin konsekvensbedömning som åtföljer kommissionens meddelande av den 17 september 2020 med titeln *Höjning av Europas klimatambition för 2030 – Investering i en klimatneutral framtid till förmån för våra medborgare* att förbrukningen av naturgas ska minska kraftigt, eftersom en fortsatt oförändrad förbrukning inte är förenlig med koldioxidneutralitet. Å andra sidan förväntas förbrukningen av biogas, förnybar och koldioxidsnål vätgas och syntetiska gasformiga bränslen komma att öka avsevärt fram till 2050. Gasinfrastrukturen är nu bättre ansluten och försörjningsresiliensen har förbättrats avsevärt sedan 2013. Planeringen av energiinfrastrukturen bör återspegla detta föränderliga gaslandskap. Alla medlemsstater är dock ännu inte tillräckligt anslutna till det europeiska gasnätet och framför allt medlemsstater som är öar står fortfarande inför stora utmaningar när det gäller försörjningstrygghet och energiisolering. Även om 78 % av de gasprojekt som är projekt av gemensamt intresse förväntas vara i drift senast vid utgången av 2025 upplever ett antal av dem avsevärda förseningar, bland annat på grund av tillståndsproblem. Den här förordningen bör därför inte ha negativ påverkan på projekt av gemensamt intresse som ännu inte slutförts den dag då förordningen träder i kraft. Projekt av gemensamt intresse som tagits med i den femte unionsförteckningen över projekt av gemensamt intresse, vilken upprättats enligt förordning (EU) nr 347/2013, och för vilka den behöriga myndigheten gått med på att pröva ansökan, bör därför få ha kvar sina tillståndsenliga rättigheter och skyldigheter under fyra år efter dagen för den här förordningens ikraftträdande.

([9]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG (EUT L 211, 14.8.2009, s. 94).

([10]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2012/27/EU (EUT L 158, 14.6.2019, s. 125).

([11]) Rådets direktiv 2008/114/EG av den 8 december 2008 om identifiering av, och klassificering som, europeisk kritisk infrastruktur och bedömning av behovet att stärka skyddet av denna (EUT L 345, 23.12.2008, s. 75).

(14) Vikten av att använda smarta elnät, som inte alltid överskrider någon fysisk gräns, för att uppnå unionens energi- och klimatpolitiska mål bekräftades i kommissionens meddelande av den 8 juli 2020 med titeln *Kraft till en klimatneutral ekonomi: En EU-strategi för integrering av energisystemet* (*EU-strategin för integrering av energisystemet*). Kriterierna för denna kategori bör förenklas, bör omfatta teknisk utveckling när det gäller innovation och digitala aspekter och bör möjliggöra en integrering av energisystemet. Dessutom bör de projektansvarigas roll klargöras. Med tanke på den förväntade betydande ökningen av efterfrågan på energi från transportsektorn, särskilt för elfordon längs vägar och i stadsområden, bör teknik för smarta nät också bidra till att förbättra energinätsrelaterat stöd för gränsöverskridande laddning med hög kapacitet för att stödja utfasningen av fossila bränslen i transportsektorn.

(15) I EU-strategin för integrering av energisystem understryks behovet av integrerad planering av energiinfrastruktur för energibärare, infrastrukturer och förbrukningssektorer. En sådan systemintegration utgår från en tillämpning av principen om energieffektivitet först och bygger på ett helhetsperspektiv i politiken och bortom enskilda sektorer. Den tar också upp behoven i sektorer där det är svårt att minska koldioxidutsläppen, såsom delar av industrin eller vissa transportsätt där direkt elektrifiering för närvarande är tekniskt eller ekonomiskt svår att uppnå. Sådana investeringar omfattar vätgas och elektrolysanläggningar, som närmar sig kommersiell storskalig utbyggnad. I kommissionens meddelande av den 8 juli 2020 med titeln *En vätgasstrategi för ett klimatneutralt Europa* (*vätgasstrategin*) prioriteras produktion av vätgas från förnybar el, som är den renaste lösningen och mest förenlig med unionens klimatneutralitetsmål. Under en övergångsfas behövs det dock andra former av koldioxidsnål vätgas för att snabbare minska koldioxidutsläppen från den nuvarande vätgasproduktionen, varvid tyngdpunkten bör förläggas till flera olika former av ren teknik, och för att snabbt få fart på en ekonomi med stordriftsfördelar.

(16) I sin vätgasstrategi drog kommissionen dessutom den slutsatsen att för den nödvändiga utbyggnaden av vätgas är ett storskaligt infrastrukturnät ett viktigt inslag som endast unionen och den inre marknaden kan erbjuda. Det finns för närvarande mycket begränsad infrastruktur som är särskilt avsedd för transport och handel med vätgas över gränserna eller för att skapa vätgasdalar. En sådan infrastruktur bör bestå av en betydande andel tillgångar för naturgas som konverterats och kompletterats med nya tillgångar som är särskilt avsedda för vätgas. I vätgasstrategin fastställs dessutom ett strategiskt mål om att öka den installerade elektrolyskapaciteten till 40 gigawatt (GW) fram till 2030 för att öka produktionen av förnybar vätgas och underlätta utfasningen av fossila bränslen i sektorer som är beroende av sådana bränslen, såsom industrin eller transportsektorn. Därför bör politiken för de transeuropeiska energinäten omfatta ny och anpassad infrastruktur för överföring och lagring av vätgas samt elektrolysanläggningar. Infrastruktur för överföring och lagring av vätgas bör också tas med i den unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanen för att möjliggöra en övergripande och konsekvent bedömning av dess kostnader och nytta för energisystemet, inbegripet dess bidrag till sektorsintegration och utfasning av fossila bränslen, i syfte att skapa ett stomnät för vätgas i unionen.

(17) Dessutom bör en ny infrastrukturkategori skapas för smarta gasnät för att stödja investeringar som integrerar en mångfald av koldioxidsnåla och framför allt förnybara gaser såsom biogas, biometan och vätgas i gasnätet och med hjälp av innovativ digital teknik bidrar till regleringen av ett mer komplext system.

(18) Uppnåendet av klimatneutralitet allra senast 2050 förutsätter att det fortfarande kommer att finnas industriella processer som släpper ut koldioxid. Sådan koldioxid anses oundviklig när det inte kan undvikas att den uppkommer trots att processerna optimerats, exempelvis genom energieffektivitet eller elektrifiering som integrerar förnybara energikällor. Utvecklingen av en infrastruktur för koldioxid bör leda till en avsevärd nettominskning av sådana utsläpp som i annat fall inte skulle gå att undvika, eftersom det saknas rimliga alternativ. Avskiljning av koldioxid omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU ([12]), om den inriktar sig på koldioxidströmmar från de anläggningar som omfattas av det direktivet och om den sker med tanke på geologisk lagring enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG ([13]).

(19) Enligt förordning (EU) nr 347/2013 ska ett kandidatprojekt av gemensamt intresse bevisa att det ger ett betydande bidrag till minst ett kriterium från en uppsättning kriterier i processen för utarbetande av unionsförteckningen över projekt av gemensamt intresse, som kunnat, men inte behövt, inbegripa hållbarhet. Detta krav, i linje med de särskilda behoven på den inre energimarknaden vid den tidpunkten, gjorde det möjligt att utveckla projekt av gemensamt intresse som endast avsåg risker som rörde försörjningstryggheten, även om de inte uppvisade några fördelar i fråga om hållbarhet. Med tanke på utvecklingen av unionens infrastrukturbehov och målen för minskade koldioxidutsläpp samt mot bakgrund av de slutsatser från Europeiska rådets möte vilka antogs den 21 juli 2020, enligt vilka unionens utgifter bör vara förenliga med målen i Parisavtalet, och den europeiska gröna givens princip

([12]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) (EUT L 334, 17.12.2010, s. 17).

([13]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG av den 23 april 2009 om geologisk lagring av koldioxid och ändring av rådets direktiv 85/337/EEG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG och 2008/1/EG samt förordning (EG) nr 1013/2006 (EUT L 140, 5.6.2009, s. 114).

om *att inte vålla skada*, bör dock hållbarhet i form av antingen integrering av förnybara energikällor i nätet eller minskning av växthusgasutsläpp, enligt vad som är relevant, bedömas för att säkerställa att politiken för de transeuropeiska transportnäten är förenlig med unionens energi- och klimatmål och dess klimatneutralitetsmål för 2050, varvid varje medlemsstats särdrag i samband med uppnåendet av klimatneutralitet bör beaktas. Hållbarheten hos transportnäten för koldioxid tas upp med beaktande av de sammanlagda växthusgasminskningar som förväntas under projektets livslängd samt avsaknaden av alternativa tekniska lösningar för uppnående av lika stora minskningar av koldioxidutsläppen.

(20) Unionen bör underlätta infrastrukturprojekt som kopplar samman unionens nät med nät i tredjeländer som är till ömsesidig nytta och nödvändiga för energiomställningen och uppnåendet av klimatmålen, och som också uppfyller de särskilda kriterierna för relevanta infrastrukturkategorier enligt denna förordning, särskilt med grannländer och länder med vilka unionen har etablerat särskilt energisamarbete. Därför bör tillämpningsområdet för denna förordning omfatta projekt av ömsesidigt intresse om de är hållbara och kan påvisa betydande socioekonomiska fördelar på unionsnivå och i minst ett tredjeland. Sådana projekt bör få tas med i unionsförteckningen över projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse (*unionsförteckningen*), förutsatt att den politiska ramen har en hög nivå av konvergens och stöds av verkställighetsmekanismer, och att det framgår att de bidrar till unionens och tredjeländernas övergripande energi- och klimatpolitiska mål när det gäller försörjningstrygghet och utfasning av fossila bränslen.

En hög nivå av konvergens när det gäller den politiska ramen bör förutsättas föreligga hos de avtalsslutande parterna i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller energigemenskapen eller kan, när det gäller andra tredjeländer, påvisas genom bilaterala avtal som innehåller relevanta bestämmelser om klimat- och energipolitiska mål om minskade koldioxidutsläpp och ytterligare bedömas av lämplig regional grupp med stöd av kommissionen. Dessutom bör det tredjeland med vilket unionen samarbetar i utvecklingen av projekt av ömsesidigt intresse underlätta en liknande tidsplan för påskyndat genomförande och andra politiska stödåtgärder i enlighet med denna förordning. Projekt av ömsesidigt intresse bör därför behandlas på samma sätt som projekt av gemensamt intresse, och alla bestämmelser som rör projekt av gemensamt intresse bör, om inte annat anges, även gälla projekt av ömsesidigt intresse. Betydande socioekonomiska nettovinster på unionsnivå bör förstås som förbättringar av driftskompatibiliteten och den inre marknadens funktion, varvid förbättringarna bör beröra fler än en medlemsstat. För koldioxidlagringsprojekt gäller att endast projekt som är nödvändiga för gränsöverskridande transporter och lagring av koldioxid bör vara stödberättigade, förutsatt att standarderna och skyddsåtgärderna för läckageförebyggande och för säkerhet och effektivitet vid permanent koldioxidlagring ur synvinkel av klimatet, människors hälsa och ekosystemen, är minst på samma nivå som inom unionen. Europeiska ekonomiska området bör antas ha sådana standarder och skyddsåtgärder.

(21) Projekt av ömsesidigt intresse bör anses som ett kompletterande verktyg för att utvidga denna förordnings tillämpningsområde till tredjeländer utöver de projekt av gemensamt intresse som bidrar till att genomföra en prioriterad korridor eller ett prioriterat område för energiinfrastruktur enligt vad som fastställs i bilaga I. När ett projekt som genomförs tillsammans med ett tredjeland bidrar till att förverkliga en prioriterad korridor eller ett prioriterat område för energiinfrastruktur bör projektet därför kunna ansöka om status som projekt av gemensamt intresse enligt denna förordning. Av samma princip följer att projekt som avser elsammanlänkning med tredjeländer och som fått status som projekt av gemensamt intresse enligt förordning (EU) nr 347/2013 får väljas ut som projekt av gemensamt intresse, förutsatt att de genomgår urvalsprocessen och att de uppfyller kriterierna för projekt av det slaget.

(22) För att uppnå sina klimat- och energimål för 2030 och sitt klimatneutralitetsmål för 2050 måste unionen dessutom avsevärt öka produktionen av förnybar el. De befintliga energiinfrastrukturkategorierna för överföring och lagring av el är avgörande för integreringen av den avsevärda ökningen av produktionen av förnybar el i kraftnätet. Detta kräver dessutom ökade investeringar i havsbaserad förnybar energi med syftet att uppnå minst 300 GW havsbaserad vindkraft, som installerats i linje med kommissionens strategi för förnybar havsbaserad energi, vilken fastställs i kommissionens meddelande av den 19 november 2020 med titeln *En EU-strategi för att utnyttja potentialen i havsbaserad förnybar energi för en klimatneutral framtid*. Den strategin inbegriper radiala anslutningar för anslutning av nya havsbaserade vindkraftverk samt integrerade hybridprojekt. Den långsiktiga planeringen och utvecklingen av havs- och landbaserade elnät bör också samordnas. I synnerhet bör planeringen av havsbaserad infrastruktur omvandlas från en strategi för enskilda projekt till en samordnad övergripande strategi som säkerställer dels en

hållbar utveckling av integrerade havsbaserade nät som är anpassad till potentialen för havsbaserad förnybar energi i varje havsområde, dels miljöskydd och annan användning av havet. Det bör finnas en strategi byggd på frivilligt samarbete mellan medlemsstaterna. Medlemsstaterna bör ha fortsatt ansvar för att godkänna de projekt av gemensamt intresse som har anknytning till deras territorium, samt för kostnaderna i samband med dem.

(23) Berörda medlemsstater bör kunna bedöma nyttan av och kostnaderna för de prioriterade korridorerna för havsbaserade nät för förnybar energi och göra en preliminär kostnadsdelningsanalys av varje sådan korridor för att stödja gemensamma politiska åtaganden för utveckling av havsbaserad förnybar energi. Kommissionen bör, tillsammans med medlemsstaterna och de relevanta systemansvariga för överföringssystemen samt de nationella tillsynsmyndigheterna utarbeta vägledning för en fördelning av kostnader och nytta, specifik för de integrerade utvecklingsplanerna för havsbaserade nät, vilket bör göra det möjligt för medlemsstaterna att göra en adekvat bedömning.

(24) Processen för unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplaner som grund för identifiering av projekt av gemensamt intresse inom kategorierna el och gas har visat sig vara effektiv. Det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för el (*Entso för el*) och det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för gas (*Entso för gas*), jämte de systemansvariga själva, spelar en viktig roll i processen, men det krävs mer granskning, särskilt när det gäller att fastställa framtidsscenarier, identifiera långsiktiga luckor och flaskhalsar i infrastrukturen och bedöma enskilda projekt, för att öka förtroendet för processen. På grund av behovet av oberoende validering bör Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (*byrån*) och kommissionen därför få en större roll i processen, bland annat i processen för att ta fram de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna enligt Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 715/2009 ([14]) och (EU) 2019/943 ([15]). Processen för unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplaner bör dra nytta av objektiva och vetenskapligt grundade bidrag från ett oberoende vetenskapligt organ såsom det europeiska vetenskapliga rådgivande organet för klimatförändringar och bör läggas upp på ett så effektivt sätt som möjligt.

(25) Vid utförandet av sina uppgifter inför antagandet av de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna bör Entso för el och Entso för gas föra ett omfattande samråd med alla berörda intressenter. Samrådet bör vara öppet och medge insyn och ske i god tid för att intressenter ska hinna ge återkoppling under arbetet med de viktigaste faserna inom de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna, såsom utvecklingen av scenarier, identifieringen av luckor i infrastrukturen och metoden för kostnads-nyttoanalys i samband med projektbedömningen. Entso för el och Entso för gas bör vederbörligen beakta de bidrag som de under samrådet fått av intressenterna och förklara på vilket sätt de tagit bidragen i beaktande.

(26) I linje med slutsatserna från 2020 års energiinfrastrukturforum är det nödvändigt att säkerställa att alla relevanta sektorer, såsom gas, el och transport, betraktas som en helhet i planeringsprocessen för all infrastruktur för överföring och distribution på land och till havs. För att följa Parisavtalet och uppnå unionens klimatmål för 2030 och målen för utveckling av havsbaserad energi för 2040, och i linje med unionens mål om uppnående av klimatneutralitet allra senast 2050, bör ramen för de transeuropeiska energinäten bygga på en smartare, mer integrerad, långsiktig och optimerad syn på *ett enda energisystem* genom införande av en ram som möjliggör dels större samordning av infrastrukturplaneringen inom olika sektorer, dels optimal integrering av olika lösningar för sektorsintegration med olika nätelement mellan olika infrastrukturer. Detta bör säkerställas genom att en successivt integrerad modell utvecklas som dels möjliggör samstämmighet mellan metoderna för enskilda sektorer, utgående från gemensamma antaganden, dels återspeglar de inbördes beroendeförhållanden som råder.

([14]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten och om upphävande av förordning (EG) nr 1775/2005 (EUT L 211, 14.8.2009, s. 36).

([15]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el (EUT L 158, 14.6.2019, s. 54).

(27) Det är viktigt att säkerställa att endast infrastrukturprojekt för vilka det inte finns några rimliga alternativa lösningar kan få status som projekt av gemensamt intresse. För detta ändamål bör principen om energieffektivitet först beaktas, dels i de rapporter som utarbetats i linje med denna förordning och där luckor i infrastrukturen identifieras, dels i de regionala gruppernas arbete med att upprätta de regionala förteckningarna över föreslagna projekt. I linje med principen om energieffektivitet först bör alla relevanta alternativ till ny infrastruktur övervägas för tillgodoseende av framtidens behov av infrastruktur, vilka skulle kunna bidra till att åtgärda de luckor som identifierats i infrastrukturen.

De regionala grupperna bör, med stöd av de nationella tillsynsmyndigheterna, beakta antagandena och resultaten av den bedömning som gäller luckor i infrastrukturen och som tagits fram i enlighet med denna förordning och säkerställa att principen om energieffektivitet först fullständigt återspeglas i urvalsprocessen för projekt av gemensamt intresse. Dessutom bör projektansvariga under projektgenomförandet rapportera om efterlevnaden av miljölagstiftningen och visa att projekten *inte orsakar någon betydande skada* för miljön i den mening som avses i artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 ([16]). För befintliga projekt av gemensamt intresse som har nått tillräcklig mognad kommer detta att beaktas vid de regionala gruppernas projekturval för nästa unionsförteckning.

(28) För att säkerställa spännings- och frekvensstabilitet bör särskild uppmärksamhet ägnas åt stabiliteten i det europeiska elnätet under föränderliga förhållanden, särskilt med tanke på den ökande andelen flexibilitetsalternativ, såsom hållbar energilagring och förnybar el. Insatser för att bibehålla och säkerställa en tillfredsställande nivå på den planerade koldioxidsnåla energiproduktionen för att säkerställa försörjningstryggheten för medborgare och företag bör ges särskild prioritet.

(29) Efter nära samråd med alla medlemsstater och intressenter har kommissionen identifierat 14 prioriteringar för transeuropeisk energiinfrastruktur som är avgörande för uppnåendet av unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050. Dessa prioriteringar omfattar olika geografiska regioner eller tematiska områden i fråga om överföring och lagring av el, havsbaserade nät för förnybar energi, överföring och lagring av vätgas, elektrolysanläggningar, smarta gasnät, smarta elnät, koldioxidtransport och koldioxidlagring.

(30) Projekt av gemensamt intresse bör uppfylla gemensamma, transparenta och objektiva kriterier med beaktande av deras bidrag till de energipolitiska målen. För att kunna tas upp i unionsförteckningarna bör el- och vätgasprojekt ingå i den senast tillgängliga unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanen. Eftersom vätgasinfrastruktur för närvarande inte ingår i den unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanen bör detta krav tillämpas för vätgasprojekt först från och med den 1 januari 2024, för den andra unionsförteckningen som kommer att upprättas enligt denna förordning.

(31) Regionala grupper bör inrättas, med uppgift att föreslå och se över projekt av gemensamt intresse, så att det fastställs regionala förteckningar över projekt av gemensamt intresse. För att säkerställa bred samsyn bör de regionala grupperna säkerställa ett nära samarbete mellan medlemsstater, nationella tillsynsmyndigheter, projektansvariga och berörda intressenter. Inom ramen för det samarbetet bör de nationella tillsynsmyndigheterna där det är nödvändigt bistå de regionala grupperna med rådgivning, bland annat om genomförbarheten av de regleringsmässiga aspekterna av de föreslagna projekten och om huruvida den tidtabell som föreslagits för tillsynsmyndigheternas godkännande kan förväntas hålla.

(32) För en effektivare process bör samarbetet mellan de regionala grupperna stärkas och uppmuntras ytterligare. Kommissionen måste spela en viktig roll i att underlätta detta samarbete så att projektens möjliga inverkan på andra regionala grupper kan diskuteras.

([16]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198, 22.6.2020, s. 13).

(33) En ny unionsförteckning bör upprättas vartannat år. Projekt av gemensamt intresse som slutförts eller som inte längre uppfyller de relevanta kriterier och krav som fastställts i denna förordning bör inte finnas med i följande unionsförteckning. Befintliga projekt av gemensamt intresse som ska ingå i följande unionsförteckning bör därför omfattas av samma urvalsprocess för upprättandet av regionala förteckningar och för upprättandet av unionens förteckning som tillämpas på föreslagna projekt. Den administrativa bördan bör dock minskas i möjligaste mån, till exempel genom att tidigare inlämnad information används och genom att de projektansvarigas årliga rapporter beaktas. I detta syfte bör befintliga projekt av gemensamt intresse som har gjort betydande framsteg gynnas genom en förenklad process när den unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanen utarbetas.

(34) Projekt av gemensamt intresse bör genomföras så fort som möjligt samt övervakas och utvärderas noga, samtidigt som tillbörlig hänsyn tas till kraven på deltagande av intressenter och till miljölagstiftningen, och den administrativa bördan för de projektansvariga minimeras. Kommissionen bör utse europeiska samordnare för projekt med särskilda svårigheter eller förseningar. Framstegen med genomförandet av de specifika projekten och fullgörandet av skyldigheterna enligt denna förordning bör beaktas i urvalsprocessen för efterföljande unionsförteckningar för dessa projekt.

(35) Processen för tillståndsgivning bör varken leda till att den administrativa bördan blir oproportionerligt stor i förhållande till projektets omfattning eller komplexitet, eller skapa hinder, vare sig för utvecklingen av de transeuropeiska energinäten eller för marknadstillträdet.

(36) Planering och genomförande av unionsprojekt av gemensamt intresse på områdena infrastruktur för energi, transport och telekommunikation bör samordnas för att skapa synergier när detta är möjligt, med beaktande av faktorer som ekonomi, teknik, miljö, klimat och fysisk planering betraktade som en helhet och med vederbörlig hänsyn tagen till relevanta säkerhetsaspekter. Vid planeringen av de olika transeuropeiska näten bör integreringen av transport-, kommunikations- och energinät således kunna prioriteras, för att säkerställa att så lite mark som möjligt tas i anspråk. En gemensam vision för näten är nödvändig för att integrera energisystemen i de olika sektorerna och samtidigt säkerställa, när så är möjligt, att befintliga eller övergivna sträckningar tas i bruk på nytt, för att på så sätt minimera eventuella negativa konsekvenser ur social, ekonomisk, miljörelaterad, klimatrelaterad och finansiell synvinkel.

(37) Projekt av gemensamt intresse bör ges prioriterad status på nationell nivå för att säkerställa snabb administrativ behandling och brådskande behandling i alla rättsliga förfaranden och tvistlösningsförfaranden som rör dessa projekt. De bör av de behöriga myndigheterna anses vara av allmänt intresse. Av tvingande hänsyn till allmänintresset bör projekt som har en negativ inverkan på miljön godkännas om samtliga villkor i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG ([17]) och rådets direktiv 92/43/EEG ([18]) är uppfyllda.

(38) Det är mycket viktigt med information till och samråd med intressenter, inbegripet det civila samhället, för att projekten ska bli framgångsrika och invändningarna mot dem begränsas.

(39) För att minska komplexiteten, öka effektiviteten och insynen och bidra till att förbättra samarbetet mellan medlemsstaterna bör det finnas en eller flera behöriga myndigheter som integrerar eller samordnar alla processer för tillståndsgivning.

(40) För att förenkla och påskynda processen för tillståndsgivning för havsbaserade nät för förnybar energi bör enda kontaktpunkter inrättas för gränsöverskridande havsbaserade projekt i unionsförteckningen så att den administrativa bördan för de projektansvariga minskar. De enda kontaktpunkterna bör minska komplexiteten, öka effektiviteten och påskynda processen för tillståndsgivning för överföringstillgångar till havs som ofta berörs av många länders jurisdiktioner.

([17]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för unionens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1).

([18]) Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7).

(41) Trots att det finns etablerade standarder för att säkerställa allmänhetens medverkan i beslutsprocesser på miljöområdet vilka tillämpas fullt ut på projekt av gemensamt intresse, krävs det ytterligare åtgärder enligt denna förordning för att säkerställa högsta möjliga standarder för insyn och allmänhetens medverkan i alla frågor som är av betydelse för processen för tillståndsgivning för projekt av gemensamt intresse. Det förhandssamråd som föregår tillståndsförfarandet bör, om det redan omfattas av nationella regler enligt samma standarder som i denna förordning eller högre standarder än dessa, bli frivilligt och undvika dubblering av rättsliga krav.

(42) Ett korrekt och samordnat genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG ([19]) och 2011/92/EU ([20]) och, i tillämpliga fall, av konventionen från FN:s ekonomiska kommission för Europa om tillgång till information, allmänhetens medverkan i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor ([21]), som undertecknades i Århus den 25 juni 1998 (*Århuskonventionen*) och av konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang ([22]), som undertecknades i Esbo den 25 februari 1991 (*Esbokonventionen*) bör säkerställa att huvudprinciperna för bedömning av miljökonsekvenser harmoniseras, även i ett gränsöverskridande sammanhang. Kommissionen har utfärdat riktlinjer för att stödja medlemsstaterna i deras arbete med att fastställa lämpliga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att förfarandena för miljökonsekvensbedömningar för energiinfrastruktur ska bli effektivare samt för att säkerställa en konsekvent tillämpning av de förfaranden för miljökonsekvensbedömningar som krävs enligt unionsrätten för projekt av gemensamt intresse. Medlemsstaterna bör samordna sina bedömningar av projekt av gemensamt intresse och föreskriva gemensamma bedömningar när så är möjligt. Medlemsstaterna bör uppmuntras till utbyte av bästa praxis och administrativ kapacitetsuppbyggnad i processerna för tillståndsgivning.

(43) Det är viktigt att processen för tillståndsgivning förenklas och förbättras, samtidigt som man i möjligaste mån och med vederbörligt beaktande av subsidiaritetsprincipen respekterar nationella befogenheter och förfaranden för uppförande av ny energiinfrastruktur. Med tanke på det brådskande behovet av att utveckla energiinfrastruktur bör den förenklade processen för tillståndsgivning innefatta en tydlig tidsfrist för de relevanta myndigheternas beslut om uppförande av projektet. Den tidsfristen bör uppmuntra till större effektivitet vid fastställandet och handläggningen av förfaranden, och aldrig innebära avkall på de höga standarderna för miljöskydd i linje med miljölagstiftningen och för allmänhetens medverkan. I denna förordning bör det fastställas maximala tidsfrister. Medlemsstaterna kan emellertid sträva efter att uppnå kortare tidsfrister där så är möjligt, och i synnerhet för projekt som smarta nät, som kanske inte kräver en lika komplicerad process för tillståndsgivning som projekt för överföringsinfrastruktur. De behöriga myndigheterna bör ansvara för att tidsfristerna iakttas.

(44) I lämpliga fall bör medlemsstaterna kunna låta det övergripande beslutet innefatta beslut som fattats i samband med dels förhandlingar med enskilda markägare för att bereda tillträde eller ge äganderätt eller besittningsrätt till mark när det gäller fysisk planering, där det i stora drag fastställs hur marken i en bestämd region ska användas, bland annat för vägar, järnvägar, byggnader och naturskyddsområden, och som inte görs endast för det planerade projektet och beviljande av drifttillstånd. I samband med processen för tillståndsgivning bör ett projekt av gemensamt intresse kunna omfatta tillhörande infrastruktur i den utsträckning den ofrånkomligen behövs för att projektet ska kunna anläggas eller fungera. Denna förordning, särskilt bestämmelserna om tillståndsgivning, allmänhetens medverkan och genomförande av projekt av gemensamt intresse, bör tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av unionsrätten och internationell rätt, inbegripet bestämmelser om skydd av miljön och människors hälsa och bestämmelser som antagits inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken och den integrerade havspolitiken, särskilt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/89/EU ([23]).

(45) Kostnaderna för att utveckla, anlägga, driva och underhålla projekt av gemensamt intresse bör överlag bäras helt och hållet av dem som använder infrastrukturen. Vid kostnadsfördelningen bör det säkerställas att slutanvändarna inte betungas i alltför hög grad, särskilt inte om detta kan leda till energifattigdom. Projekt av gemensamt intresse bör vara berättigade till gränsöverskridande kostnadsfördelning om en bedömning av efterfrågan på marknaden eller av de förväntade effekterna på tarifferna visar att kostnaderna inte kan förväntas bli täckta av de tariffer som betalas av infrastrukturanvändarna.

([19]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG av den 27 juni 2001 om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan (EGT L 197, 21.7.2001, s. 30).

([20]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EUT L 26, 28.1.2012, s. 1).

([21]) EUT L 124, 17.5.2005, s. 4.

([22]) EGT C 104, 24.4.1992, s. 7.

([23]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/89/EU av den 23 juli 2014 om upprättandet av en ram för havsplanering (EUT L 257, 28.8.2014, s. 135).

(46) Diskussionen om lämplig kostnadsfördelning bör grundas på en analys av kostnaderna för och nyttan med ett infrastrukturprojekt som genomförs på grundval av en harmoniserad metod för analys av hela energisystemet, med användning av alla relevanta scenarier som fastställts inom ramen för de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplaner som utarbetats enligt förordningarna (EG) nr 715/2009 och (EU) 2019/943 och som granskats av byrån, jämte ytterligare scenarier för nätutvecklingsplanering, och möjliggöra en gedigen analys av hur projektet av gemensamt intresse bidrar till unionens energipolitik för minskade koldioxidutsläpp, marknadsintegration, konkurrens, hållbarhet och försörjningstrygghet. I denna analys kan hänsyn tas till indikatorer och motsvarande referensvärden för jämförelsen av investeringskostnaderna per enhet. När ytterligare scenarier används bör de vara överensstämmande med unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050, och bli föremål för en genomgripande samråds- och granskningsprocess.

(47) På en alltmer integrerad inre energimarknad är tydliga och transparenta regler för gränsöverskridande kostnadsfördelning nödvändiga för att påskynda investeringar i gränsöverskridande infrastruktur och i projekt med en gränsöverskridande verkan. Det är viktigt att säkerställa en stabil finansieringsram för utvecklingen av projekt av gemensamt intresse samtidigt som behovet av finansiellt stöd minimeras och intresserade investerare uppmuntras i form av lämpliga incitament och finansieringsmekanismer. När de nationella tillsynsmyndigheterna beslutar om gränsöverskridande kostnadsfördelning bör de fördela de faktiska investeringskostnaderna, enligt vad som är relevant mot bakgrund av deras nationella strategier och metoder för liknande infrastruktur över gränserna i sin helhet och inkludera dem i de nationella tarifferna, och därefter, om det är relevant, avgöra om deras inverkan på nationella tariffer skulle kunna bli en oproportionerlig börda för konsumenterna i deras respektive medlemsstater. De nationella tillsynsmyndigheterna bör förebygga risken för att dubbelt stöd betalas ut till projekt, genom att beakta de faktiska eller uppskattade avgifterna och intäkterna. Dessa avgifter och intäkter bör endast beaktas i den mån de avser projekten och är utformade för att täcka de berörda kostnaderna.

(48) Det behövs gränsöverskridande projekt som har en positiv inverkan på unionens elnät, såsom smarta elnät eller elektrolysanläggningar, utan att de berör någon gemensam fysisk gräns.

(49) Enligt lagstiftningen för den inre energimarknaden krävs att tariffer för nättillträde ger lämpliga incitament för investeringar. Flera typer av projekt av gemensamt intresse kommer dock sannolikt att medföra externa effekter som eventuellt inte kan fångas upp och beaktas fullt ut i det ordinarie tariffsystemet. Vid tillämpning av lagstiftningen för den inre energimarknaden bör de nationella tillsynsmyndigheterna säkerställa en stabil och förutsägbar lagstiftnings- och finansieringsram, med incitament för projekt av gemensamt intresse, även incitament på längre sikt, som står i proportion till det specifika projektets risknivå. Den ramen bör särskilt gälla gränsöverskridande projekt, innovativ överföringsteknik för el som möjliggör storskalig integrering av förnybar energi, distribuerade energiresurser eller efterfrågeflexibilitet i sammanlänkade nät samt energiteknik- och digitaliseringsprojekt som sannolikt medför större risker än liknande projekt inom en medlemsstat, eller utlovar större fördelar för unionen. Dessutom bör projekt med höga driftsutgifter också få lämpliga incitament för investeringar. I synnerhet är det sannolikt att havsbaserade nät för förnybar energi, som både utgör elsammanlänkningar och ansluter projekt för havsbaserad produktion av förnybar energi, medför större risker än jämförbara infrastrukturprojekt på land, på grund av sin inneboende koppling till produktionstillgångar, vilket medför regleringsmässiga risker, finansieringsrisker avseende exempelvis behovet av föregripande investeringar, marknadsrisker och risker i samband med användningen av ny innovativ teknik.

(50) Denna förordning bör endast tillämpas på beviljande av tillstånd för projekt av gemensamt intresse, allmänhetens medverkan i projekten och deras rättsliga behandling. Medlemsstaterna bör dock kunna anta nationella bestämmelser för att tillämpa samma eller liknande regler på andra projekt som inte har status som projekt av gemensamt intresse inom tillämpningsområdet för denna förordning. Beträffande regleringsmässiga incitament bör medlemsstaterna kunna anta nationella bestämmelser om att tillämpa samma eller liknande regler på projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorin ellagring.

(51) Medlemsstater som när det gäller processen för tillståndsgivning för närvarande inte tillmäter energiinfrastrukturprojekt största möjliga nationella betydelse bör uppmuntras att överväga att börja högprioritera dessa projekt, särskilt genom att utvärdera om detta skulle påskynda processen för tillståndsgivning.

(52) Medlemsstater som för närvarande inte har några påskyndade eller brådskande rättsliga förfaranden som är tillämpliga på energiinfrastrukturprojekt bör uppmuntras att överväga att införa sådana förfaranden, särskilt genom att utvärdera om detta skulle påskynda genomförandet av sådana projekt.

(53) Förordning (EU) nr 347/2013 har visat på mervärdet av att mobilisera privat finansiering genom betydande ekonomiskt stöd från unionen för att möjliggöra genomförandet av projekt av europeisk betydelse. Mot bakgrund av den ekonomiska och finansiella situationen och budgetrestriktionerna bör riktat stöd genom både bidrag och finansieringsinstrument fortsätta inom ramen för den fleråriga budgetramen för att maximera fördelarna för unionsmedborgarna och locka nya investerare till de prioriterade korridorerna och områdena för energiinfrastruktur, vilka fastställs i en bilaga till den här förordningen, samtidigt som bidraget från unionens budget hålls så lågt som möjligt.

(54) Projekt av gemensamt intresse bör vara berättigade till ekonomiskt stöd från unionen för studier och, på vissa villkor, för bygg- och anläggningsarbeten enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1153 ([24]) i form av bidrag eller i form av innovativa finansieringsinstrument för att säkerställa att skräddarsytt stöd kan ges till de projekt av gemensamt intresse som inte är bärkraftiga enligt det befintliga regelverket och de befintliga marknadsvillkoren. Det är viktigt att all snedvridning av konkurrensen undviks, framför allt mellan projekt som bidrar till förverkligandet av en och samma prioriterade unionskorridor. Sådant ekonomiskt stöd bör säkerställa nödvändiga synergier med strukturfonderna, för att finansiera smarta distributionsnät för energi, och med unionens finansieringsmekanism för förnybar energi som inrättats genom kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/1294 ([25]), enligt artikel 33.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 ([26]).

Vid investeringar i projekt av gemensamt intresse bör en metod med tre etapper användas. För det första bör investeringar från marknaden prioriteras. För det andra, om inga investeringar kan uppbådas från marknaden, bör regleringslösningar undersökas och gällande regelverk vid behov anpassas, och det bör säkerställas att gällande regelverk tillämpas korrekt. För det tredje, om det inte räcker med de första två etapperna för att få fram nödvändiga investeringar i projekt av gemensamt intresse bör ekonomiskt stöd från unionen kunna beviljas, om projektet av gemensamt intresse uppfyller gällande kriterier för stödberättigande. Projekt av gemensamt intresse kan också vara stödberättigade inom ramen för InvestEU-programmet, som kompletterar finansieringen genom bidrag.

(55) Unionen bör underlätta energiprojekt i missgynnade områden, mindre väl sammanlänkade områden, randområden, de yttersta randområdena eller isolerade områden, så att de får tillträde till de transeuropeiska energinäten och arbetet med utfasning av fossila bränslen påskyndas och områdenas beroende av fossila bränslen minskar.

(56) Om en medlemsstat inte har någon systemansvarig för överföringssystem bör denna förordnings hänvisningar till systemansvariga för överföringssystem genomgående gälla i tillämpliga delar för systemansvariga för distributionssystem.

(57) Bidrag för bygg- och anläggningsarbeten som rör projekt av ömsesidigt intresse bör vara tillgängliga på samma villkor som för andra kategorier, om projekten bidrar till unionens övergripande energi- och klimatpolitiska mål och om tredjelandets mål om minskade koldioxidutsläpp är förenliga med Parisavtalet.

([24]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1153 av den 7 juli 2021 om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1316/2013 och (EU) nr 283/2014 (EUT L 249, 14.7.2021, s. 38).

([25]) Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/1294 av den 15 september 2020 om unionens finansieringsmekanism för förnybar energi (EUT L 303, 17.9.2020, s. 1).

([26]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1).

(58) Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 715/2009, (EU) 2019/942 ([27]) och (EU) 2019/943 samt direktiv 2009/73/EG och (EU) 2019/944 bör därför ändras i enlighet med detta.

(59) Om anpassningen av naturgasinfrastrukturen syftar till utfasning av fossila bränslen ur gasnäten, så att det blir möjligt med särskilt avsedd användning av ren vätgas, skulle en övergångsperiod kunna möjliggöra transport eller lagring av en på förhand definierad blandning av vätgas med naturgas eller biometan. Blandningen av vätgas med naturgas eller biometan skulle kunna användas för att öka vätgasproduktionskapaciteten och underlätta transporten av vätgas. För att säkerställa omställningen till vätgas bör den projektansvarige påvisa, också med hjälp av affärsavtal, hur tillgångarna för naturgas efter utgången av övergångsperioden kommer att bli tillgångar särskilt avsedda för vätgas och hur vätgasanvändningen kommer att öka under övergångsperioden. Vid övervakningen bör byrån verifiera att projektet i rätt tid omvandlas till en tillgång särskilt avsedd för vätgas. All finansiering av de projekten enligt förordning (EU) 2021/1153 under övergångsperioden bör i bidragsavtalet vara föremål för ett villkor om återbetalning av finansieringen såvida projektets omvandling till en tillgång särskilt avsedd för vätgas fördröjts, tillsammans med lämpliga bestämmelser för att uppfyllandet av detta villkor ska kunna genomdrivas.

(60) I enlighet med Europeiska rådets slutsatser av den 4 februari 2011 om att det efter 2015 inte bör finnas några medlemsstater i EU som är isolerade från de europeiska gas- och elnäten eller vars energiförsörjning äventyras på grund av att det saknas lämpliga anslutningar har denna förordning som syfte att säkerställa tillträdet till de transeuropeiska energinäten genom att bryta energiisoleringen för Cypern och Malta, som fortfarande inte är sammanlänkade med det transeuropeiska gasnätet. Sistnämnda mål bör uppnås genom att projekt som är under utveckling eller på planeringsstadiet och som fått status som projekt av gemensamt intresse enligt förordning (EU) nr 347/2013 får ha kvar sin status fram till dess att Cypern och Malta sammanlänkats med det transeuropeiska gasnätet. Dessa projekt kommer inte bara att bidra till utvecklingen av marknaden för förnybar energi samt till energisystemets flexibilitet och resiliens och till försörjningstryggheten, utan även säkerställa tillträdet till framtidens energimarknader, också till vätgasmarknaden, och bidra till uppnåendet av unionens övergripande energi- och klimatpolitiska mål.

(61) Projekt av gemensamt intresse bör inte vara berättigade till ekonomiskt stöd från unionen, om de projektansvariga eller operatörer eller investerare med anknytning till projekten befinner sig i någon av de uteslutningssituationer som avses i artikel 136 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 ([28]), såsom att de dömts för bedrägerier, korruption eller beteende med koppling till en kriminell organisation. Ett projekt av gemensamt intresse bör kunna avföras från unionsförteckningen, om projektet uppförts på förteckningen utgående från felaktig information och denna information varit utslagsgivande för beslutet om uppförande eller om projektet inte är förenligt med unionsrätten. För projekt av gemensamt intresse i medlemsstater som omfattas av undantag enligt den här förordningen bör dessa medlemsstater, när de understöder ansökningar om finansiering av dessa projekt enligt förordning (EU) 2021/1153, säkerställa att projekten inte, varken direkt eller indirekt, gagnar personer eller enheter som befinner sig i någon av de uteslutningssituationer som avses i artikel 136 i förordning (EU, Euratom) 2018/1046.

(62) För att säkerställa att energiinfrastrukturprojekt som är väsentliga för unionen hinner utvecklas i tid bör den femte unionsförteckningen över projekt av gemensamt intresse fortsätta att gälla fram till dess att den första unionsförteckning som upprättats enligt denna förordning och som omfattar såväl projekt av gemensamt intresse som projekt av ömsesidigt intresse träder i kraft. För att projekten av gemensamt intresse i den femte unionsförteckningen ska kunna fortsätta utvecklas, övervakas och finansieras bör dessutom vissa bestämmelser i förordning (EU) nr 347/2013 fortsätta att gälla och ha verkan, fram till dess att den första unionsförteckning som upprättats enligt den här förordningen och som omfattar såväl projekt av gemensamt intresse som projekt av ömsesidigt intresse träder i kraft.

([27]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/942 av den 5 juni 2019 om inrättande av Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (EUT L 158, 14.6.2019, s. 22).

([28]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

(63) Förordning (EU) nr 347/2013 bör därför upphöra att gälla.

(64) I syfte att säkerställa att unionsförteckningen begränsas till projekt som bidrar mest till genomförandet av de strategiska prioriterade korridorerna och områdena för energiinfrastruktur, som fastställs i en bilaga till denna förordning, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på att ändra bilagorna till denna förordning för att upprätta och se över unionens förteckning, samtidigt som medlemsstaternas rätt att godkänna projekt som finns med i unionsförteckningen och som rör deras territorium respekteras. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning ([29]). När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta dokument samtidigt, i rätt tid och på lämpligt sätt översänds till Europaparlamentet och rådet. När Europaparlamentet och rådet bedömer det vara nödvändigt får de skicka sina respektive experter till de möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter och till vilka medlemsstaternas experter inbjuds.

Diskussionerna i de regionala grupperna är avgörande för att kommissionen ska kunna anta delegerade akter om upprättande av unionsförteckningarna. I den mån det är möjligt och förenligt med ramen för denna förordning är det därför lämpligt att Europaparlamentet och rådet informeras om och kan skicka experter till de regionala gruppernas möten i enlighet med det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning. Med tanke på behovet av att säkerställa att målen i denna förordning uppnås bör det totala antalet projekt av gemensamt intresse, mot bakgrund av det antal projekt som hittills finns med i unionsförteckningarna, förbli hanterbart och därför inte avsevärt överstiga 220.

(65) Eftersom målen för denna förordning, nämligen utveckling av transeuropeiska energinät samt driftskompatibilitet mellan och anslutning till dessa nät, som bidrar till att säkerställa en begränsning av klimatförändringarna, i synnerhet till uppnåendet av unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess mål om klimatneutralitet allra senast 2050, och till att säkerställa sammanlänkningar, energitrygghet, marknads- och systemintegration, konkurrens till nytta för alla medlemsstater och överkomliga energipriser, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av den föreslagna åtgärdens omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Innehåll, mål och tillämpningsområde

1. I denna förordning fastställs riktlinjer för en snabb utveckling av, och driftskompatibilitet för, de prioriterade korridorer och områden för transeuropeisk energiinfrastruktur (prioriterade korridorer och områden för energiinfrastruktur) som fastställs i bilaga I, som bidrar till att säkerställa en begränsning av klimatförändringarna, i synnerhet till uppnåendet av unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess mål om klimatneutralitet senast 2050, samt till att säkerställa sammanlänkningar, energitrygghet, marknads- och systemintegration, konkurrens till nytta för alla medlemsstater och överkomliga energipriser.

([29]) EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

2. Syftet med denna förordning är framför allt att

a) föreskriva om identifieringen av projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse som ska ingå i den unionsförteckning som ska upprättas enligt artikel 3 (unionsförteckningen),

b) underlätta ett snabbt genomförande av projekten i unionsförteckningen genom att effektivisera, närmare samordna och påskynda processerna för tillståndsgivning, och stärka insynen och allmänhetens medverkan,

c) tillhandahålla regler för gränsöverskridande kostnadsfördelning och riskrelaterade incitament för projekt i unionsförteckningen,

d) fastställa villkoren för berättigande till ekonomiskt stöd från unionen för projekt i unionsförteckningen.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner, utöver definitionerna i förordningarna (EG) nr 715/2009, (EU) 2018/1999, (EU) 2019/942 och (EU) 2019/943 samt direktiven 2009/73/EG, (EU) 2018/2001 ([30]) och (EU) 2019/944:

1. *energiinfrastruktur*: varje fysisk utrustning eller anläggning som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna och som är belägen i unionen eller länkar samman unionen och ett eller flera tredjeländer.

2. *flaskhals i energiinfrastrukturen*: begränsningar för de fysiska flödena i ett energisystem till följd av otillräcklig överföringskapacitet, vilket bland annat inbegriper avsaknad av infrastruktur.

3. *övergripande beslut*: det beslut eller den uppsättning beslut av en eller flera myndigheter i en medlemsstat, med undantag för domstolar, varigenom det avgörs huruvida en projektansvarig får godkännande att bygga energiinfrastruktur för att förverkliga ett projekt av gemensamt intresse eller ett projekt av ömsesidigt intresse som är klart för byggstart, varmed avses att det finns möjlighet att inleda, eller upphandla och inleda, de nödvändiga bygg- och anläggningsarbetena (byggfärdighetsfasen), utan att detta påverkar något beslut som fattas inom ramen för ett administrativt överklagandeförfarande.

4. *projekt*: en eller flera kraftledningar, rörledningar, anläggningar, utrustningar eller installationer, som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i bilaga II.

5. *projekt av gemensamt intresse*: ett projekt som är nödvändigt för att förverkliga de prioriterade korridorer och områden för energiinfrastruktur som anges i bilaga I och som finns med i unionsförteckningen.

6. *projekt av ömsesidigt intresse*: ett projekt som stöds av unionen, i samarbete med tredjeländer, på grundval av stödskrivelser från de direkt berörda ländernas regeringar eller andra icke-bindande överenskommelser, som ingår i någon av energiinfrastrukturkategorierna i punkt 1 a eller f, 3 a eller 5 a eller c i bilaga II, som bidrar till unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050, och som finns med i unionsförteckningen.

7. *konkurrerande projekt*: projekt som helt eller delvis åtgärdar samma infrastrukturluckor eller regionala infrastrukturbehov som identifierats.

8. projektansvarig:

   a) en systemansvarig för överföringssystem, en systemansvarig för distributionssystem eller en annan operatör eller investerare som utvecklar ett projekt i unionsförteckningen, eller

   b) om det finns flera systemansvariga för överföringssystem, systemansvariga för distributionssystem, andra operatörer eller investerare, eller grupper av dessa: den enhet med rättskapacitet enligt gällande nationell rätt som utsetts genom avtal mellan parterna och som kan ingå rättsliga förpliktelser och ta på sig ekonomiskt ansvar på avtalsparternas vägnar.

9. *smart elnät*: ett elnät, också elnät på öar som inte är sammanlänkade eller tillräckligt anslutna till de transeuropeiska energinäten, som möjliggör kostnadseffektiv integrering och aktiv kontroll av beteendet och åtgärderna hos alla användare som är anslutna till det, bland dem producenter, konsumenter och prosumenter, för att säkerställa att

([30]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82).

elsystemet blir ekonomiskt effektivt och hållbart med små förluster och en hög nivå av integration av förnybara källor samt av försörjningstrygghet och säkerhet, och där nätoperatören digitalt kan övervaka användarnas förbrukning och produktion av el, samt informations- och kommunikationsteknik för kommunikation med berörda nätoperatörer, producenter, energilagringsanläggningar och konsumenter eller prosumenter, i syfte att överföra och distribuera el på ett hållbart, kostnadseffektivt och säkert sätt.

10. *smart gasnät*: ett gasnät som utnyttjar innovativa och digitala lösningar för att på ett kostnadseffektivt sätt integrera en mångfald av koldioxidsnåla och i synnerhet förnybara gaskällor i enlighet med konsumenternas behov och gaskvalitetskrav i syfte att minska koldioxidavtrycket från den tillhörande gasförbrukningen, möjliggöra en ökad andel förnybara och koldioxidsnåla gaser och skapa kopplingar till andra energibärare och energisektorer, inbegripet därmed sammanhängande fysiska uppgraderingar om de är nödvändiga för att den utrustning och de installationer som behövs för att integrera koldioxidsnåla och i synnerhet förnybara gaser ska fungera.

11. *berörd myndighet*: myndighet som enligt nationell rätt är behörig att utfärda olika tillstånd och godkännanden i samband med planering, utformning och uppförande av fasta tillgångar, inbegripet energiinfrastruktur.

12. *nationell tillsynsmyndighet*: en nationell tillsynsmyndighet som har utsetts i enlighet med artikel 39.1 i direktiv 2009/73/EG eller en tillsynsmyndighet på nationell nivå som har utsetts i enlighet med artikel 57 i direktiv (EU) 2019/944.

13. *relevant nationell tillsynsmyndighet*: den nationella tillsynsmyndighet i de medlemsstater som är värd för projekten och i medlemsstater där projektet har en betydande positiv inverkan.

14. *bygg- och anläggningsarbeten*: inköp, leverans och installation av komponenter, system och tjänster inbegripet programvara, utvecklings-, anpassnings- och bygg- och anläggningsverksamhet i samband med ett projekt, slutbesiktning av anläggningar samt igångsättning av ett projekt.

15. *studier*: verksamhet som krävs för att förbereda genomförandet av ett projekt, såsom förstudier, genomförbarhetsstudier, utvärderingsstudier, prov- och valideringsstudier, inbegripet programvara, samt annat tekniskt stöd, inklusive förberedande åtgärder för att definiera och utveckla ett projekt och fatta beslut om projektfinansiering, såsom rekognoscering på plats och förberedelse av finansieringsarrangemang.

16. *idrifttagning*: processen för att ta ett färdigställt projekt i drift.

17. *särskilda tillgångar för vätgas*: infrastruktur som är förberedd för att ta emot ren vätgas utan ytterligare anpassning, däribland rörledningsnät eller lagringsanläggningar som är nybyggda eller som är anpassningar av tillgångar för naturgas eller bådadera.

18. *anpassning*: en teknisk uppgradering eller modifiering av befintlig naturgasinfrastruktur för att säkerställa att den kan användas för ren vätgas.

19. *klimatanpassning*: en process som säkerställer uppnåendet av en energiinfrastruktur med resiliens mot potentiella negativa effekter av klimatförändringar med hjälp av en klimatrelaterad sårbarhets- och riskbedömning, även genom relevanta anpassningsåtgärder.

KAPITEL II

Projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse

Artikel 3

Unionsförteckning över projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse

1. Regionala grupper (grupper) ska inrättas i enlighet med det förfarande som anges i avsnitt 1 i bilaga III. Medlemskapet i varje grupp ska baseras på varje prioriterad korridor och varje prioriterat område samt deras respektive geografiska täckning i enlighet med bilaga I. Befogenheten att fatta beslut inom grupperna ska begränsas till endast medlemsstaterna och kommissionen (beslutsfattande organ) och ska grundas på enhällighet.

2. Varje grupp ska anta sin egen arbetsordning, med beaktande av bestämmelserna i bilaga III.

3. Det beslutsfattande organet i varje grupp ska anta en regional förteckning över projekt, vilken ska upprättas i enlighet med det förfarande som anges i avsnitt 2 i bilaga III, och därvid utgå från i vilken mån projekten bidrar till att förverkliga de prioriterade korridorerna och områdena för energiinfrastruktur i bilaga I och uppfyller kriterierna i artikel 4.

Följande gäller för en grupp som utarbetar sin regionala förteckning:

a) Varje enskilt förslag till projekt ska godkännas av de medlemsstater vars territorium berörs av projektet; om en medlemsstat inte ger sitt godkännande ska den inför den berörda gruppen motivera sitt beslut.

b) Gruppen ska ta hänsyn till råden från kommissionen i syfte att hålla det sammanlagda antalet projekt i unionsförteckningen på en hanterbar nivå.

4. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 20 i denna förordning för att fastställa unionsförteckningen, om inte annat följer av artikel 172 andra stycket i EUF-fördraget.

Vid utövandet av sin befogenhet ska kommissionen säkerställa att unionsförteckningen fastställs vartannat år, utgående från de regionala förteckningar som antagits av gruppernas beslutsfattande organ enligt vad som fastställs i avsnitt 1 punkt 1 i bilaga III, i enlighet med det förfarande som anges i punkt 3 i denna artikel.

Kommissionen ska senast den 30 november 2023 anta den delegerade akten om fastställande av den första unionsförteckningen enligt denna förordning.

Om en delegerad akt som antagits av kommissionen enligt denna punkt inte kan träda i kraft på grund av en invändning från antingen Europaparlamentet eller rådet enligt artikel 20.6, ska kommissionen omedelbart sammankalla grupperna i syfte att upprätta nya regionala förteckningar med beaktande av skälen till invändningen. Kommissionen ska så snart som möjligt anta en ny delegerad akt om fastställande av unionsförteckningen.

5. När kommissionen upprättar unionsförteckningen genom att kombinera de regionala förteckningar som avses i punkt 3 ska den, med vederbörlig hänsyn till överläggningarna i grupperna

a) säkerställa att endast projekt som uppfyller de kriterier som avses i artikel 4 tas med,

b) säkerställa samstämmighet över regiongränserna, med beaktande av yttrandet från byrån enligt avsnitt 2 punkt 14 i bilaga III,

c) ta hänsyn till yttrandena från medlemsstaterna enligt avsnitt 2 punkt 10 i bilaga III,

d) sträva efter att säkerställa ett hanterbart sammanlagt antal projekt i unionsförteckningen.

6. Projekt av gemensamt intresse som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkt 1 a, b, c, d och f i bilaga II till denna förordning ska bli en integrerad del av berörda regionala investeringsplaner enligt artikel 34 i förordning (EU) 2019/943 och av berörda nationella tioåriga nätutvecklingsplaner enligt artikel 51 i direktiv (EU) 2019/944 samt av eventuella andra nationella infrastrukturplaner, i enlighet med vad som är lämpligt. Sådana projekt av gemensamt intresse ska ges högsta möjliga prioritet i alla dessa planer. Den här punkten ska inte tillämpas på konkurrerande projekt, projekt som inte är tillräckligt långt framskridna för att ge en projektspecifik kostnads-nyttoanalys enligt avsnitt 2 punkt 1 d i bilaga III eller projekt av ömsesidigt intresse.

7. Projekt av gemensamt intresse som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkt 1 a, b, c, d och f i bilaga II och som är konkurrerande projekt eller projekt som inte är tillräckligt långt framskridna för att ge en projektspecifik kostnads-nyttoanalys enligt avsnitt 2 punkt 1 d i bilaga III får tas med som planerade projekt i de berörda regionala investeringsplanerna, de nationella tioåriga nätutvecklingsplanerna och eventuella andra nationella infrastrukturplaner, i enlighet med vad som är tillämpligt.

Artikel 4

Kriterier för gruppernas bedömning av projekt

1. Ett projekt av gemensamt intresse ska uppfylla följande allmänna kriterier:

a) Projektet är nödvändigt för minst en av de prioriterade korridorer och ett av de prioriterade områden för energiinfrastruktur som fastställs i bilaga I.

b) Den potentiella totala nyttan med projektet, baserad på en bedömning i enlighet med relevanta specifika kriterier i punkt 3, uppväger kostnaderna för det, även på lång sikt.

c) Projektet ska uppfylla något av följande kriterier:

   i) Det omfattar minst två medlemsstater genom att det direkt eller indirekt, via sammanlänkning med ett tredjeland, överskrider två eller flera medlemsstaters gränser.

   ii) Det är beläget på en medlemsstats territorium, antingen på land eller till havs, inklusive öar, och har en betydande gränsöverskridande verkan i enlighet med punkt 1 i bilaga IV.

2. Ett projekt av ömsesidigt intresse ska uppfylla följande allmänna kriterier:

a) Projektet bidrar på ett betydande sätt till målen i artikel 1.1 och till tredjelandets mål, särskilt genom att inte hämma tredjelandets kapacitet att fasa ut tillgångar för fossilbränsleproduktion för sin inhemska förbrukning, samt till hållbarhet, bland annat genom integrering av förnybar energi i nätet och genom överföring och distribution av förnybar produktion till större förbrukningscentrum och lagringsplatser.

b) Den potentiella totala nyttan med projektet på unionsnivå, baserad på en bedömning i enlighet med relevanta specifika kriterier i punkt 3, uppväger kostnaderna för det inom unionen, även på lång sikt.

c) Projektet är beläget på minst en medlemsstats territorium och minst ett tredjelands territorium och har en betydande gränsöverskridande verkan i enlighet med punkt 2 i bilaga IV.

d) För den del som är belägen på en medlemsstats territorium är projektet förenligt med direktiven 2009/73/EG och (EU) 2019/944 om det omfattas av de infrastrukturkategorier som anges i punkterna 1 och 3 i bilaga II till denna förordning.

e) Den politiska ramen i det eller de inblandade tredjeländerna uppvisar en hög nivå av konvergens och det finns rättsliga verkställighetsmekanismer till stöd för unionens politiska mål, särskilt för att säkerställa följande:

   i) En välfungerande inre marknad för energi.

   ii) Försörjningstrygghet som bland annat bygger på diversifierade källor, samarbete och solidaritet.

   iii) Ett energisystem, inklusive produktion, överföring och distribution, som är på väg mot målet om klimatneutralitet, i linje med Parisavtalet och med unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050, och som i synnerhet innebär att koldioxidläckage undviks.

f) Det eller de berörda tredjeländerna stöder projektets prioritetsstatus, i enlighet med artikel 7, och åtar sig att följa en liknande tidsplan för påskyndat genomförande och andra politiska och regleringsrelaterade stödåtgärder som gäller för projekt av gemensamt intresse i unionen.

Koldioxidlagringsprojekt som omfattas av energiinfrastrukturkategorin i punkt 5 c i bilaga II ska vara nödvändiga för att möjliggöra gränsöverskridande transport och lagring av koldioxid, och det tredjeland där projektet är beläget ska ha en adekvat rättslig ram utgående från påvisat ändamålsenliga verkställighetsmekanismer för att säkerställa att projektet omfattas av standarder och skyddsåtgärder i fråga om att förhindra koldioxidläckor och i fråga om en för klimatet, människors hälsa och ekosystemet säker och effektiv permanent lagring av koldioxid, vilka är på minst samma nivå som de som föreskrivs enligt unionsrätten.

3. Följande specifika kriterier ska gälla för projekt av gemensamt intresse som omfattas av specifika energiinfrastrukturkategorier:

a) Projekt för överföring, distribution och lagring av el som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkt 1 a, b, c, d, och f i bilaga II bidrar avsevärt till hållbarhet genom integrering av förnybar energi i nätet och till överföring eller distribution av förnybar produktion till större förbrukningscentrum och lagringsplatser och till att i förekommande fall minska energibegränsningarna, samt bidrar till minst ett av följande specifika kriterier:

   i) Marknadsintegration, bland annat genom att bryta energiisoleringen för minst en medlemsstat och minska antalet flaskhalsar i energiinfrastrukturen och genom konkurrens, driftskompatibilitet och systemflexibilitet.

   ii) Försörjningstrygghet, bland annat genom driftskompatibilitet, systemflexibilitet, cybersäkerhet, lämpliga anslutningar och säker och tillförlitlig systemdrift.

b) Projekt för smarta elnät som omfattas av energiinfrastrukturkategorin i punkt 1 e i bilaga II bidrar avsevärt till hållbarhet genom integrering av förnybar energi i nätet samt bidrar till minst två av följande specifika kriterier:

   i) Försörjningstrygghet, bland annat genom effektivitet och driftskompatibilitet när det gäller överföring och distribution av el i den dagliga nätdriften, undvikande av överbelastning samt integrering och deltagande av nätanvändarna.

   ii) Marknadsintegration, bland annat genom effektiv systemdrift och användning av sammanlänkningar.

   iii) Nätsäkerhet, flexibilitet och leveranskvalitet, bland annat genom ökad användning av innovativ teknik inom balansering, flexibilitetsmarknader, cybersäkerhet, övervakning, systemkontroll och felkorrigering.

   iv) Smart sektorsintegration, antingen i energisystemet genom sammanlänkning av olika energibärare och energisektorer eller, i vidare bemärkelse, genom att främja synergier och samordning mellan energi-, transport- och telekommunikationssektorerna.

c) Projekt för transport och lagring av koldioxid som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkt 5 i bilaga II bidrar avsevärt till hållbarhet genom att minska koldioxidutsläppen i de anslutna industrianläggningarna och bidrar till samtliga följande specifika kriterier:

   i) Koldioxidutsläpp undviks, samtidigt som försörjningstryggheten bevaras.

   ii) Ökad resiliens och tillförlitlighet vid transport och lagring av koldioxid.

   iii) Effektiv resursanvändning genom att möjliggöra anslutning av flera källor och lagringsplatser för koldioxid via gemensam infrastruktur och genom att minimera miljöbelastningen och miljöriskerna.

d) Vätgasprojekt som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkt 3 i bilaga II bidrar avsevärt till hållbarhet, bland annat genom att minska utsläppen av växthusgaser, stärka utbyggnaden av förnybar eller koldioxidsnål vätgas, med tonvikt på vätgas från förnybara källor, särskilt i slutanvändningstillämpningar, till exempel i sektorer där det är svårt att minska koldioxidutsläppen och där mer energieffektiva lösningar inte är genomförbara, och stödja intermittent förnybar elproduktion genom att erbjuda flexibilitets- eller lagringslösningar, eller bådadera, och bidrar avsevärt till minst ett av följande specifika kriterier:

   i) Marknadsintegration, bland annat genom sammankoppling av befintliga eller framväxande vätgasnät i medlemsstaterna, eller annat bidrag till framväxten av ett unionsomfattande nät för transport och lagring av vätgas, och säkerställande av driftskompatibilitet mellan sammankopplade system.

   ii) Försörjningstrygghet och flexibilitet, bland annat genom lämpliga anslutningar och underlättande av säker och tillförlitlig systemdrift.

   iii) Konkurrens, bland annat genom att ge tillträde till flera olika leveranskällor och nätanvändare på ett öppet och icke-diskriminerande sätt.

e) Elektrolysanläggningar som omfattas av energiinfrastrukturkategorin i punkt 4 i bilaga II bidrar avsevärt till samtliga följande specifika kriterier:

i) Hållbarhet, bland annat genom att minska utsläppen av växthusgaser och stärka utbyggnaden av förnybar eller koldioxidsnål vätgas, särskilt från förnybara källor, samt syntetiska bränslen av sådant ursprung.

ii) Försörjningstrygghet, bland annat genom att bidra till säker, effektiv och tillförlitlig systemdrift eller genom att erbjuda lagrings- eller flexibilitetslösningar, eller bådadera, såsom efterfrågeflexibilitet och balanseringstjänster.

iii) Möjliggörande av flexibilitetstjänster såsom efterfrågeflexibilitet och lagring genom underlättande av smart sektorsintegration genom att skapa kopplingar till andra energibärare och energisektorer.

f) Projekt för smarta gasnät som omfattas av energiinfrastrukturkategorin i punkt 2 i bilaga II bidrar avsevärt till hållbarhet genom att säkerställa att en mångfald av koldioxidsnåla och i synnerhet förnybara gaser, även av lokalt ursprung, exempelvis biometan eller förnybar vätgas, integreras i system för överföring, distribution eller lagring av gas i syfte att minska utsläppen av växthusgaser, och bidrar avsevärt till minst ett av följande specifika kriterier:

i) Nätsäkerhet och leveranskvalitet genom att förbättra effektiviteten och driftskompatibiliteten hos systemen för överföring, distribution eller lagring av gas i den dagliga nätdriften, bland annat genom att ta itu med de utmaningar som uppstår till följd av inmatning av gas av olika kvalitet.

ii) Fungerande marknad och kundservice.

iii) Underlättande av smart sektorsintegration genom att skapa kopplingar till andra energibärare och energisektorer och möjliggörande av efterfrågeflexibilitet.

4. För projekt som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i bilaga II ska de kriterier som fastställs i punkt 3 i denna artikel bedömas i enlighet med indikatorerna i punkterna 3–8 i bilaga IV.

5. För att underlätta bedömningen av alla projekt som skulle kunna komma i fråga som projekt av gemensamt intresse och kunna tas med i en regional förteckning, ska varje grupp på ett öppet och objektivt sätt bedöma hur varje projekt bidrar till genomförandet av en viss prioriterad korridor eller ett visst prioriterat område för energiinfrastruktur. Varje grupp ska fastställa sin bedömningsmetod på grundval av det aggregerade bidraget till de kriterier som avses i punkt 3. Denna bedömning ska leda till en rangordning av projekt för intern användning av gruppen. Varken den regionala förteckningen eller unionsförteckningen ska innehålla någon rangordning, och rangordningen ska inte heller användas för något därpå följande ändamål, förutom vad som finns beskrivet i avsnitt 2 punkt 16 i bilaga III.

I syfte att säkerställa ett konsekvent bedömningssätt bland grupperna ska varje grupp vid bedömningen av projekt ta vederbörlig hänsyn till följande:

a) Hur brådskande varje föreslaget projekt är och hur det bidrar till att uppnå unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050, marknadsintegration, konkurrens, hållbarhet och försörjningstrygghet.

b) Hur varje föreslaget projekt kompletterar andra föreslagna projekt, inklusive konkurrerande eller potentiellt konkurrerande projekt.

c) Möjliga synergier med prioriterade korridorer och tematiska områden som fastställs i de transeuropeiska transport- och telekommunikationsnäten.

d) För föreslagna projekt som vid tidpunkten för bedömningen är projekt som ingår i unionsförteckningen, hur deras genomförande fortskrider och hur kraven på rapportering och öppenhet uppfylls.

I fråga om projekt för smarta elnät och smarta gasnät som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkterna 1 e och 2 i bilaga II ska rangordningen göras för de projekt som påverkar samma par av två medlemsstater och vederbörlig hänsyn även tas till antalet användare som berörs av projektet liksom till den årliga energianvändningen och andelen energi från icke-reglerbara källor i användarnas geografiska område.

Artikel 5

Genomförande och övervakning av projekt i unionsförteckningen

1. Projektansvariga ska utarbeta en genomförandeplan för projekt i unionsförteckningen, där det också ska ingå en tidtabell för vart och ett av följande:

a) Genomförbarhets- och konceptstudier som omfattar klimatanpassning och överensstämmelse med miljölagstiftning och principen om att *inte orsaka betydande skada*.

b) Godkännande från den nationella tillsynsmyndigheten eller eventuell annan berörd myndighet.

c) Uppförande och idrifttagning.

d) Den process för tillståndsgivning som avses i artikel 10.6 b.

2. Systemansvariga för överföringssystem, systemansvariga för distributionssystem och andra operatörer ska samarbeta för att underlätta genomförandet av projekt i unionsförteckningen inom sitt område.

3. Byrån och de berörda grupperna ska övervaka hur projekten i unionsförteckningen fortskrider och vid behov lägga fram rekommendationer för att underlätta genomförandet av dem. Grupperna får begära in ytterligare information i enlighet med punkterna 4, 5 och 6, kalla till möten med berörda parter och anmoda kommissionen att på plats verifiera den information som lämnats.

4. Senast den 31 december varje år efter det år då ett projekt togs upp i unionsförteckningen ska de projektansvariga lämna in en årlig rapport för varje projekt som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i bilaga II till den nationella behöriga myndighet som avses i artikel 8.1.

Rapporten ska innehålla uppgifter om följande:

a) De framsteg som gjorts när det gäller utveckling, uppförande och idrifttagning av projektet, särskilt när det gäller processen för tillståndsgivning och samrådsförfarandet samt efterlevnad av miljölagstiftning och principen att projektet *inte orsakar någon betydande skada* för miljön, och de klimatanpassningsåtgärder som vidtagits.

b) I förekommande fall, förseningar jämfört med genomförandeplanen, orsakerna till förseningarna samt andra svårigheter som uppstått.

c) I förekommande fall, en reviderad plan som syftar till att komma till rätta med förseningarna.

5. Senast den 28 februari varje år efter det år då den projektansvarige ska lämna in rapporten enligt punkt 4 i denna artikel ska de behöriga myndigheter som avses i artikel 8.1 till byrån och till den berörda gruppen lämna in rapporten enligt punkt 4 i den här artikeln, kompletterad med information om hur projekten i unionsförteckningen inom deras territorium fortskrider och om det har uppstått några förseningar i processerna för tillståndsgivning och om orsakerna till dessa förseningar. De behöriga myndigheternas bidrag till rapporten ska tydligt markeras som sådant och utformas så att det inte ändrar den text som lämnats in av de projektansvariga.

6. Senast den 30 april varje år under vilket en ny unionsförteckning bör antas ska byrån till grupperna överlämna en konsoliderad rapport om de projekt i unionsförteckningen som omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet, med en utvärdering av de framsteg som gjorts och av förväntade förändringar i projektkostnaderna, samt vid behov utfärda rekommendationer om hur man kan komma till rätta med de förseningar och svårigheter som uppstått. Den konsoliderade rapporten ska även, i enlighet med artikel 11 b i förordning (EU) 2019/942, utvärdera huruvida de unionsomfattande nätutvecklingsplanerna har genomförts på ett konsekvent sätt när det gäller de prioriterade korridorerna och områdena för energiinfrastruktur i bilaga I.

I vederbörligen motiverade fall får byrån begära in ytterligare information som behövs för att utföra uppgifterna enligt denna punkt.

7. Om idrifttagningen av ett projekt i unionsförteckningen försenas jämfört med genomförandeplanen, av andra orsaker än orsaker som ligger utanför den projektansvariges kontroll, ska följande åtgärder tillämpas:

a) I den mån de åtgärder som avses i artikel 22.7 a, b eller c i direktiv 2009/73/EG och artikel 51.7 a, b eller c i direktiv (EU) 2019/944 är tillämpliga i enlighet med respektive nationell rätt ska de nationella tillsynsmyndigheterna säkerställa att investeringen genomförs.

b) Om de nationella tillsynsmyndigheternas åtgärder enligt led a inte är tillämpliga ska den projektansvarige, inom 24 månader från datumet för idrifttagning enligt genomförandeplanen, välja en tredje part för finansiering eller uppförande av hela projektet eller delar därav.

c) Om en tredje part inte väljs i enlighet med led b får medlemsstaten eller, om medlemsstaten så föreskriver, den nationella tillsynsmyndigheten inom två månader från utgången av den tidsperiod som avses i led b utse en tredje part för finansiering eller uppförande av projektet, vilken ska godtas av den projektansvarige.

d) Om förseningen jämfört med datumet för idrifttagning i genomförandeplanen överskrider 26 månader får kommissionen, förutsatt att överenskommelse uppnåtts med den berörda medlemsstaten och med denna medlemsstats fulla medverkan, utlysa ett anbudsförfarande som är öppet för alla tredje parter som har förmåga att bli projektansvariga, i syfte att slutföra projektet i enlighet med en överenskommen tidtabell.

e) Om de åtgärder som avses i led c eller d tillämpas ska den systemansvarige inom vars område investeringen görs förse de operatörer eller investerare eller tredje parter som genomför projektet med all information som behövs för att genomföra investeringen och ansluta nya tillgångar till överföringsnätet eller, i tillämpliga fall, distributionsnätet samt rent allmänt efter bästa förmåga underlätta genomförandet av investeringen och en säker, tillförlitlig och effektiv drift och ett säkert, tillförlitligt och effektivt underhåll av projektet i unionsförteckningen.

8. Ett projekt i unionsförteckningen får avföras från denna i enlighet med det förfarande som anges i artikel 3.4 om dess införande i förteckningen baserades på felaktig information som var avgörande för beslutet om införande eller om projektet inte är förenligt med unionsrätten.

9. Projekt som inte längre finns med i unionsförteckningen ska förlora alla de rättigheter och skyldigheter kopplade till statusen för projekt av gemensamt intresse eller projekt av ömsesidigt intresse som föreskrivs i denna förordning.

Ett projekt som inte längre finns med i unionsförteckningen, men för vilket en ansökan har godtagits för bedömning av den behöriga myndigheten, ska emellertid ha kvar de rättigheter och skyldigheter som fastställs i kapitel III, utom i det fall projektet har avförts från unionsförteckningen med stöd av punkt 8 i denna artikel.

10. Denna artikel ska inte påverka eventuellt ekonomiskt stöd från unionen som beviljats till ett projekt i unionsförteckningen innan det avförs från densamma.

Artikel 6

Europeiska samordnare

1. Om det uppstår stora svårigheter i genomförandet av ett projekt av gemensamt intresse får kommissionen, efter överenskommelse med de berörda medlemsstaterna, utse en europeisk samordnare för en tidsperiod på upp till ett år och med möjlighet till förlängning två gånger.

2. Den europeiska samordnaren ska göra följande:

a) Främja de projekt för vilka denne har utsetts till europeisk samordnare samt den gränsöverskridande dialogen mellan de projektansvariga och alla berörda intressenter.

b) Vid behov bistå alla parter med att höra berörda intressenter, med att diskutera alternativa sträckningar om så är lämpligt och med att inhämta nödvändiga tillstånd för projekten.

c) I förekommande fall, ge de projektansvariga råd om projektfinansieringen.

d) Säkerställa att de berörda medlemsstaterna tillhandahåller lämpligt stöd och strategisk ledning för förberedandet och genomförandet av projekten.

e) Varje år samt, om så är lämpligt, efter utfört uppdrag, överlämna en rapport till kommissionen om hur projekten fortskrider och om eventuella svårigheter eller hinder som avsevärt kan försena idrifttagningen.

Kommissionen ska vidarebefordra rapporten från den europeiska samordnare som avses i led e till Europaparlamentet och de berörda grupperna.

3. Den europeiska samordnaren ska väljas genom en öppen, icke-diskriminerande och transparent process och utifrån sina erfarenheter av de specifika arbetsuppgifter som ska utföras för de aktuella projekten.

4. Beslutet att utse den europeiska samordnaren ska innehålla en uppdragsbeskrivning med information om uppdragets längd, specifika arbetsuppgifter och deras tidsramar samt arbetsmetoder som ska följas. Samordningsinsatsen ska stå i proportion till projektens komplexitet och beräknade kostnader.

5. De berörda medlemsstaterna ska fullt ut samarbeta med den europeiska samordnaren vid utförandet av uppgifterna enligt punkterna 2 och 4.

KAPITEL III

Tillståndsgivning och allmänhetens medverkan

Artikel 7

Prioritetsstatus för projekt i unionsförteckningen

1. Vid antagandet av unionsförteckningen ska det, med avseende på beslut som antas i processerna för tillståndsgivning, fastställas att det rör sig om projekt i unionsförteckningen som är energipolitiskt och klimatmässigt nödvändiga, utan att det påverkar projektens exakta geografiska plats, sträckning eller teknik.

Denna punkt ska inte tillämpas på konkurrerande projekt eller projekt som inte är tillräckligt långt framskridna för att ge en projektspecifik kostnads-nyttoanalys enligt avsnitt 2 punkt 1 d i bilaga III.

2. För att ansökningar som rör projekt i unionsförteckningen ska handläggas på ett effektivt sätt ska de projektansvariga och alla berörda myndigheter säkerställa att ansökningarna behandlas så snabbt som möjligt i enlighet med unionsrätten och nationell rätt.

3. Utan att det påverkar skyldigheter som föreskrivs i unionsrätten ska projekt i unionsförteckningen tillerkännas största möjliga nationella betydelse, när detta är möjligt enligt nationell rätt, och behandlas på lämpligt sätt i processerna för tillståndsgivning samt, om detta föreskrivs i nationell rätt, vid fysisk planering, inklusive processer för miljökonsekvensbedömningar, i den mån och på det sätt sådan behandling föreskrivs i nationell rätt för motsvarande typ av energiinfrastruktur.

4. Alla tvistlösningsförfaranden, rättstvister, överklaganden och rättsmedel som rör projekt i unionsförteckningen inför nationella domstolar och paneler, inbegripet medling eller skiljeförfaranden, om sådana finns i nationell rätt, ska behandlas som brådskande, om och i den utsträckning sådana brådskande förfaranden föreskrivs i nationell rätt.

5. Medlemsstaterna ska, med vederbörligt beaktande av de befintliga riktlinjer som kommissionen utfärdat om effektiviserade förfaranden för miljökonsekvensbedömningar i fråga om projekt i unionsförteckningen, bedöma vilka lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder som krävs för att rationalisera miljökonsekvensbedömningarna och säkerställa att de tillämpas på ett enhetligt sätt, och de ska informera kommissionen om resultatet av denna bedömning.

6. Senast den 24 mars 2023 ska medlemsstaterna vidta de åtgärder utan lagstiftningskaraktär som de har identifierat enligt punkt 5.

7. Senast den 24 juni 2023 ska medlemsstaterna vidta de lagstiftningsåtgärder som de har identifierat enligt punkt 5. Dessa lagstiftningsåtgärder ska inte påverka skyldigheter som föreskrivs i unionsrätten.

8. När det gäller de miljökonsekvenser som avses i artikel 6.4 i direktiv 92/43/EEG och artikel 4.7 i direktiv 2000/60/EG ska projekt i unionsförteckningen, förutsatt att alla villkor som fastställs i de direktiven är uppfyllda, anses vara av allmänintresse ur energipolitisk synvinkel, och får anses vara av väsentligt allmänintresse.

Om kommissionens yttrande krävs i enlighet med direktiv 92/43/EEG ska kommissionen och den nationella behöriga myndighet som avses i artikel 9 i denna förordning säkerställa att beslutet om ett projekts väsentliga allmänintresse fattas inom de tidsfrister som fastställs i artikel 10.1 och 10.2 i denna förordning.

Denna punkt ska inte tillämpas på konkurrerande projekt eller projekt som inte är tillräckligt långt framskridna för att ge en projektspecifik kostnads-nyttoanalys enligt avsnitt 2 punkt 1 d i bilaga III.

Artikel 8

Organisering av processen för tillståndsgivning

1. Senast den 23 juni 2022 ska varje medlemsstat om så behövs utse en ny nationell behörig myndighet som ska ansvara för att underlätta och samordna processen för tillståndsgivning för projekt i unionsförteckningen.

2. Den i punkt 1 avsedda nationella behöriga myndighetens ansvar eller därmed förenade uppgifter får delegeras till eller utföras av en annan myndighet, för ett visst projekt i unionsförteckningen eller för en viss kategori av projekt i unionsförteckningen, under förutsättning att

a) den nationella behöriga myndigheten underrättar kommissionen om denna delegering och informationen i denna offentliggörs antingen av den nationella behöriga myndigheten eller av den projektansvarige, på den webbplats som avses i artikel 9.7,

b) en enda myndighet har ansvaret för ett visst projekt i unionsförteckningen, fungerar som enda kontaktpunkt för den projektansvarige i det förfarande som leder fram till det övergripande beslutet om ett visst projekt i unionsförteckningen och samordnar inlämnandet av all relevant dokumentation och information.

Den nationella behöriga myndigheten får ha kvar ansvaret att fastställa tidsfrister, utan att det påverkar de tidsfrister som fastställs i artikel 10.1 och 10.2.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av relevanta krav enligt unionsrätten och internationell rätt, samt nationell rätt som inte står i motsättning till dessa, ska den nationella behöriga myndigheten underlätta utfärdandet av det övergripande beslutet. Det övergripande beslutet ska utfärdas inom de tidsfrister som fastställs i artikel 10.1 och 10.2, och i enlighet med ett av följande scheman:

a) Integrerat schema:

Det övergripande beslutet ska utfärdas av den nationella behöriga myndigheten och vara det enda rättsligt bindande beslutet som följer på det formella förfarandet för tillståndsgivning. Om andra myndigheter berörs av projektet får de, i enlighet med nationell lagstiftning, lämna sina yttranden som bidrag till förfarandet, och dessa yttranden ska beaktas av den nationella behöriga myndigheten.

b) Samordnat schema:

Det övergripande beslutet omfattar flera enskilda rättsligt bindande beslut från flera berörda myndigheter, vilka ska samordnas av den nationella behöriga myndigheten. Den nationella behöriga myndigheten får tillsätta en arbetsgrupp där alla berörda myndigheter finns företrädda, för att utarbeta en detaljerad tidsplan för processen för tillståndsgivning i enlighet med artikel 10.6 b samt övervaka och samordna genomförandet av den. Den nationella behöriga myndigheten ska efter samråd med de övriga berörda myndigheterna, i förekommande fall i enlighet med nationell rätt, och utan att det påverkar de tidsfrister som fastställs i artikel 10.1 och 10.2, från fall till fall fastställa en rimlig tidsfrist inom vilken de enskilda besluten ska fattas. Den nationella behöriga myndigheten får fatta ett enskilt beslut på en annan berörd nationell myndighets vägnar, om den senare myndighetens beslut inte meddelas inom tidsfristen och

dröjsmålet inte kan motiveras på ett tillfredsställande sätt, eller, om så föreskrivs i nationell rätt, och i den mån detta är förenligt med unionsrätten, får den nationella behöriga myndigheten anse att en annan berörd nationell myndighet, vars beslut inte har meddelats inom tidsfristen, antingen har godkänt eller avslagit projektet. Om nationell rätt föreskriver detta får den nationella behöriga myndigheten åsidosätta ett enskilt beslut från en annan berörd nationell myndighet, om den anser att den nationella myndigheten inte motiverat beslutet i tillräcklig utsträckning; den nationella behöriga myndigheten ska i sådana fall säkerställa att tillämpliga krav i unionsrätten och internationell rätt respekteras och ska motivera sitt beslut.

c) Samarbetsschema:

Det övergripande beslutet ska samordnas av den nationella behöriga myndigheten. Den nationella behöriga myndigheten ska efter samråd med de övriga berörda myndigheterna, i förekommande fall i enlighet med nationell rätt, och utan att det påverkar de tidsfrister som fastställs i artikel 10.1 och 10.2, från fall till fall fastställa en rimlig tidsfrist inom vilken de enskilda besluten ska fattas. Den ska övervaka att de berörda myndigheterna iakttar tidsfristerna.

Medlemsstaterna ska genomföra dessa scheman på ett sätt som i överensstämmelse med nationell rätt bidrar till att det övergripande beslutet utfärdas så effektivt som möjligt och i så god tid som möjligt.

De berörda myndigheternas behörighet kan antingen integreras i behörigheten för den nationella behöriga myndighet som utsetts i enlighet med punkt 1, eller så kan de berörda myndigheterna i viss utsträckning behålla sin oberoende behörighet i enlighet med respektive schema för tillståndsgivning som medlemsstaten valt i enlighet med den här punkten för att underlätta utfärdandet av det övergripande beslutet och samarbeta med den nationella behöriga myndigheten i enlighet med detta.

Om en berörd myndighet förutser att ett enskilt beslut inte kan meddelas inom den fastställda tidsfristen ska den myndigheten omedelbart informera den nationella behöriga myndigheten och motivera förseningen. Den nationella behöriga myndigheten ska därefter fastställa en ny tidsfrist för när det enskilda beslutet ska utfärdas, i överensstämmelse med de övergripande tidsfrister som fastställs i artikel 10.1 och 10.2.

Medlemsstaterna ska välja mellan de tre scheman som avses i första stycket a, b och c för att underlätta och samordna sina förfaranden, och de ska tillämpa det schema som är mest ändamålsenligt för dem med hänsyn till nationella särdrag i processerna för planering och tillståndsgivning. Om en medlemsstat väljer samarbetsschemat ska den underrätta kommissionen om skälen till detta.

4. Medlemsstaterna får tillämpa de scheman som anges i punkt 3 på landbaserade respektive havsbaserade projekt i unionsförteckningen.

5. Om ett projekt i unionsförteckningen kräver att beslut fattas i två eller flera medlemsstater ska relevanta nationella behöriga myndigheter vidta alla nödvändiga åtgärder för att samarbeta och kommunicera sinsemellan på ett effektivt och ändamålsenligt sätt, inbegripet de steg som avses i artikel 10.6. Medlemsstaterna ska eftersträva gemensamma förfaranden, särskilt för miljökonsekvensbedömningen.

6. De relevanta nationella behöriga myndigheterna i de medlemsstater som är inblandade i ett projekt i unionsförteckningen som ingår i en av de prioriterade korridorer för havsbaserade nät som anges i avsnitt 2 i bilaga I ska sinsemellan gemensamt utse en enda gemensam kontaktpunkt för de projektansvariga för ett visst projekt, vilken ska ansvara för att underlätta informationsutbytet mellan de nationella behöriga myndigheterna om processen för tillståndsgivning för projektet i syfte att underlätta den processen och de relevanta nationella behöriga myndigheternas utfärdande av beslut. De enda kontaktpunkterna får fungera som register som sammanför befintliga dokument med anknytning till projekten.

Artikel 9

Insyn och allmänhetens medverkan

1. Senast den 24 oktober 2023 ska medlemsstaten eller den nationella behöriga myndigheten, i förekommande fall, i samarbete med andra berörda myndigheter, offentliggöra en uppdaterad handbok med de förfaranden i processen för tillståndsgivning som är tillämpliga på projekt i unionsförteckningen så att den innehåller åtminstone den information som anges i punkt 1 i bilaga VI. Handboken ska inte vara juridiskt bindande, men den ska hänvisa till eller återge relevanta rättsliga bestämmelser. De nationella behöriga myndigheterna ska i förekommande fall samarbeta och söka efter synergier med myndigheterna i grannländer i syfte att utbyta god praxis och underlätta processen för tillståndsgivning, i synnerhet avseende utarbetandet av handboken med förfaranden.

2. Utan att det påverkar miljölagstiftningen och eventuella krav enligt Århuskonventionen, Esbokonventionen och relevant unionsrätt ska alla parter som medverkar i processen för tillståndsgivning följa de principer för allmänhetens medverkan som anges i punkt 3 i bilaga VI.

3. Inom en indikativ period på tre månader efter det att processen för tillståndsgivning inletts enligt artikel 10.3 ska den projektansvarige utarbeta ett koncept för allmänhetens medverkan och lämna in det till den nationella behöriga myndigheten, utgående från processen i den handbok som avses i punkt 1 i den här artikeln och i enlighet med riktlinjerna i bilaga VI. Den nationella behöriga myndigheten ska begära ändringar eller godkänna konceptet för allmänhetens medverkan inom tre månader efter att ha tagit emot konceptet och ska beakta alla former av allmänhetens medverkan och samråd med allmänheten vilka ägt rum innan processen för tillståndsgivning inleddes, i den mån denna medverkan och detta samråd har uppfyllt kraven i den här artikeln.

Om den projektansvarige avser att väsentligt ändra ett redan godkänt koncept för allmänhetens medverkan ska den underrätta den nationella behöriga myndigheten om detta. Den nationella behöriga myndigheten får i så fall begära modifieringar.

4. Om inte nationell rätt redan ställer likvärdiga eller högre krav ska den projektansvarige eller, om så krävs enligt nationell rätt, den nationella behöriga myndigheten genomföra minst ett offentligt samråd innan den projektansvarige lämnar in den slutliga och fullständiga ansökan till den behöriga nationella myndigheten enligt artikel 10.7. Detta offentliga samråd ska inte påverka eventuella offentliga samråd som ska genomföras efter det att en ansökan om tillstånd lämnats in enligt artikel 6.2 i direktiv 2011/92/EU. Syftet med det offentliga samrådet är att informera de intressenter som avses i punkt 3 a i bilaga VI om projektet i ett tidigt skede, och samrådet ska bidra till att fastställa den lämpligaste geografiska platsen, sträckningen eller tekniken, i förekommande fall även utifrån överväganden om tillfredsställande klimatanpassning av projektet, samt alla konsekvenser av relevans enligt unionsrätten och nationell rätt och de frågor som ska tas upp i ansökan. Det offentliga samrådet ska uppfylla de minimikrav som fastställs i punkt 5 i bilaga VI. Utan att det påverkar medlemsstaternas förfarande- och insynsregler ska den projektansvarige på den webbplats som avses i punkt 7 i den här artikeln offentliggöra en rapport som förklarar hur synpunkterna från de offentliga samråden har beaktats, genom att visa de ändringar som gjorts avseende projektets geografiska plats, sträckning och utformning eller genom att motivera varför sådana åsikter inte har beaktats.

Den projektansvarige ska utarbeta en rapport som sammanfattar resultaten av verksamhet rörande allmänhetens medverkan före inlämningen av ansökan, där det också ska ingå uppgifter om den verksamhet som bedrivits innan processen för tillståndsgivning inleddes.

Den projektansvarige ska lämna in de rapporter som avses i första och andra styckena tillsammans med ansökan till den nationella behöriga myndigheten. I det övergripande beslutet ska vederbörlig hänsyn tas till resultaten i dessa rapporter.

5. För gränsöverskridande projekt som berör två eller flera medlemsstater ska de offentliga samråd som genomförs enligt punkt 4 i varje berörd medlemsstat genomföras senast två månader efter det att det första offentliga samrådet inleddes.

6. Om ett projekt sannolikt kommer att få en betydande gränsöverskridande verkan i en eller flera angränsande medlemsstater, på vilken artikel 7 i direktiv 2011/92/EU samt Esbokonventionen är tillämpliga, ska information om detta göras tillgänglig för de nationella behöriga myndigheterna i de berörda angränsande medlemsstaterna. De nationella behöriga myndigheterna i de berörda angränsande medlemsstaterna ska i förekommande fall i anmälningsförfarandet meddela huruvida de eller någon annan berörd myndighet önskar medverka i de offentliga samråden.

7. Den projektansvarige ska inrätta och regelbundet uppdatera en särskild projektwebbplats med relevant information om projektet av gemensamt intresse, och webbplatsen ska vara kopplad till kommissionens webbplats och den öppenhetsplattform som avses i artikel 23 och uppfylla de krav som anges i punkt 6 i bilaga VI. Kommersiellt känslig information ska behandlas konfidentiellt.

De projektansvariga ska även offentliggöra relevant information genom andra lämpliga informationsmedel som är öppna för allmänheten.

Artikel 10

Processen för tillståndsgivning: längd och genomförande

1. Processen för tillståndsgivning ska bestå av två förfaranden:

a) Föransökningsförfarandet, som omfattar perioden från startdatum för processen för tillståndsgivning och fram till dess att den inlämnade ansökan godtas av den nationella behöriga myndigheten och som ska genomföras inom en indikativ period på 24 månader.

b) Det formella förfarandet för tillståndsgivning, som omfattar perioden från dagen då den inlämnade ansökan godtas och fram till dess att det övergripande beslutet fattas och som får pågå i högst 18 månader.

Med avseende på första stycket b får medlemsstaterna när så är lämpligt föreskriva ett formellt förfarande för tillståndsgivning som är kortare än 18 månader.

2. Den nationella behöriga myndigheten ska säkerställa att de båda förfaranden som avses i punkt 1 tillsammans pågår i högst 42 månader.

Om den nationella behöriga myndigheten bedömer att det ena eller båda förfarandena inte kommer att genomföras inom de tidsfrister som fastställs i punkt 1 får den emellertid förlänga den ena eller båda fristerna innan de löper ut och från fall till fall. Den nationella behöriga myndigheten får inte förlänga de två förfarandenas sammanlagda varaktighet med mer än nio månader, om det inte föreligger särskilda omständigheter.

Om den nationella behöriga myndigheten förlänger tidsfristerna ska den underrätta den berörda gruppen och redogöra för vilka åtgärder som vidtagits, eller kommer att vidtas, för att processen för tillståndsgivning ska kunna slutföras, så fort som möjligt. Gruppen får begära att den nationella behöriga myndigheten regelbundet rapporterar om vilka framsteg som har gjorts i detta avseende och om orsakerna till eventuella förseningar.

3. För att startdatum för processen för tillståndsgivning ska kunna fastställas ska de projektansvariga skriftligen anmäla projektet till den nationella behöriga myndigheten i var och en av de berörda medlemsstaterna och ta med en rimligt detaljerad beskrivning av projektet.

Inom tre månader från det att den nationella behöriga myndigheten har mottagit anmälan ska den skriftligen godta eller, om den anser att projektet inte har framskridit tillräckligt för att en process för tillståndsgivning ska kunna inledas, avslå anmälan, även på de andra berörda myndigheternas vägnar. Om anmälan avslås ska den nationella behöriga myndigheten motivera sitt beslut, även på de andra berörda myndigheternas vägnar. Den dag då den nationella behöriga myndigheten undertecknar sin bekräftelse av att den godtagit anmälan ska utgöra startdatum för processen för tillståndsgivning. Om två eller flera medlemsstater är berörda ska startdatum för processen för tillståndsgivning vara den dag då den sista berörda nationella behöriga myndigheten godtar anmälan.

De nationella behöriga myndigheterna ska säkerställa att processen för tillståndsgivning påskyndas i enlighet med detta kapitel för varje kategori av projekt av gemensamt intresse. För detta ändamål ska de nationella behöriga myndigheterna anpassa sina krav som rör inledande av processen för tillståndsgivning och godtagande av den inlämnade ansökan, så att de passar för projekt som på grund av sin karaktär eller omfattning eller på grund av att det saknas krav på miljökonsekvensbedömning i nationell rätt kan kräva färre tillstånd och godkännanden för att bli klara för byggstart. Medlemsstaterna får besluta att föransökningsförfarandet enligt punkterna 1 och 6 i denna artikel inte ska krävas för sådana projekt som avses i det här stycket.

4. De nationella behöriga myndigheterna ska i processen för tillståndsgivning beakta eventuella giltiga studier som genomförts och tillstånd eller godkännanden som utfärdats för ett visst projekt i unionsförteckningen innan processen för tillståndsgivning inleddes för projektet i fråga i enlighet med denna artikel, och ska inte kräva upprepade studier, tillstånd eller godkännanden.

5. Om en sträckning eller en geografisk plats ska fastställas i en medlemsstat endast med tanke på ett planerat projekt, också vid planeringen av specifika korridorer för nätinfrastrukturer, och detta inte kan göras som ett led i den process som leder fram till det övergripande beslutet, ska beslutet om fastställande fattas inom en separat tidsfrist på sex månader, med början från och med den dag då den projektansvarige inlämnat de slutliga och fullständiga ansökningshandlingarna.

Under de omständigheter som beskrivs i första stycket i denna punkt ska den förlängning som avses i punkt 2 andra stycket förkortas till sex månader, om det inte föreligger särskilda omständigheter, inbegripet för det förfarande som avses i den här punkten.

6. Föransökningsförfarandet ska innefatta följande steg:

a) Så snart som möjligt och högst sex månader efter anmälan enligt punkt 3 första stycket ska den nationella behöriga myndigheten, på grundval av den checklista som avses i punkt 1 e i bilaga VI, i nära samarbete med övriga berörda myndigheter och i förekommande fall utgående från ett förslag från den projektansvarige, fastställa hur omfattande rapporter och dokument och hur detaljerad information den projektansvarige ska skicka in i sin ansökan om ett övergripande beslut.

b) Den nationella behöriga myndigheten ska i nära samarbete med den projektansvarige och andra berörda myndigheter, och med beaktande av resultaten av den verksamhet som bedrivits enligt led a i denna punkt, utarbeta ett detaljerat schema för processen för tillståndsgivning i enlighet med riktlinjerna i punkt 2 i bilaga VI.

c) Vid mottagandet av utkastet till ansökan ska den nationella behöriga myndigheten vid behov, på sina egna vägnar eller på andra berörda myndigheters vägnar, begära att den projektansvarige lämnar in sådan begärd information som avses i led a, men som saknas.

Föransökningsförfarandet ska vid behov omfatta utarbetande av eventuella miljörapporter från de projektansvariga, inklusive dokumentation om klimatanpassning.

Inom tre månader från det att den saknade informationen enligt första stycket c har lämnats in ska den behöriga myndigheten skriftligen eller på digitala plattformar godta ansökan för behandling och inleda det formella förfarandet för tillståndsgivning enligt punkt 1 b. En begäran om ytterligare information får framställas endast om det motiveras av nya omständigheter.

7. Den projektansvarige ska säkerställa att ansökan är fullständig och tillfredsställande, och ska begära ett yttrande om detta från den nationella behöriga myndigheten så tidigt som möjligt under processen för tillståndsgivning. Den projektansvarige ska samarbeta fullt ut med den nationella behöriga myndigheten för att hålla tidsfristerna enligt denna förordning.

8. Medlemsstaterna ska sträva efter att säkerställa att eventuella ändringar som görs i nationell rätt inte förlänger en process för tillståndsgivning som inletts innan ändringarna träder i kraft. I syfte att upprätthålla en påskyndad process för tillståndsgivning avseende projekt i unionsförteckningen ska de nationella behöriga myndigheterna på lämpligt sätt anpassa det schema som fastställts i enlighet med punkt 6 b i denna artikel för att så långt möjligt säkerställa att tidsfristerna för processen för tillståndsgivning enligt denna artikel inte överskrids.

9. De tidsfrister som anges i denna artikel ska inte påverka skyldigheter som följer av unionsrätten och internationell rätt och inte heller förfaranden för överklaganden av förvaltningsbeslut och rättslig prövning av en domstol.

De tidsfrister som anges i denna artikel för något av förfarandena för tillståndsgivning ska inte påverka tillämpningen av eventuella kortare tidsfrister som fastställs av medlemsstaterna.

KAPITEL IV

Sektorsövergripande infrastrukturplanering

Artikel 11

Kostnads-nyttoanalyser som omfattar hela energisystemet

1. Entso för el och Entso för gas ska utarbeta utkast till konsekventa sektorsspecifika metoder, bland annat den energinäts- och marknadsmodell som avses i punkt 10 i denna artikel, för en harmoniserad kostnads-nyttoanalys på unionsnivå som omfattar hela energisystemet och avser projekt i unionsförteckningen som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkt 1 a, b, d och f samt punkt 3 i bilaga II.

De metoder som avses i första stycket i denna punkt ska utarbetas i enlighet med principerna i bilaga V, baseras på gemensamma antaganden som möjliggör jämförelse mellan projekt och vara förenliga med unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050 samt med de regler och indikatorer som fastställs i bilaga IV.

De metoder som avses i första stycket i denna punkt ska användas för varje efterföljande unionsomfattande tioårig nätutvecklingsplan som tas fram av Entso för el enligt artikel 30 i förordning (EU) 2019/943 eller av Entso för gas enligt artikel 8 i förordning (EG) nr 715/2009.

Senast den 24 april 2023 ska Entso för el och Entso för gas offentliggöra och förse medlemsstaterna, kommissionen och byrån med sina respektive utkast till konsekventa sektorsspecifika metoder efter att ha samlat in synpunkter från berörda intressenter under det samråd som avses i punkt 2.

2. Innan Entso för el och Entso för gas lämnar in sina respektive metodutkast till medlemsstaterna, kommissionen och byrån i enlighet med punkt 1 ska de offentliggöra preliminära metodutkast och genomföra ett omfattande samråd och inhämta rekommendationer från medlemsstaterna och åtminstone de organisationer som företräder alla berörda intressenter, inbegripet den enhet för unionens systemansvariga för distributionssystem som inrättats genom artikel 52 i förordning (EU) 2019/943 (EU DSO-enheten), sammanslutningar som är verksamma på el-, gas- och vätgasmarknaderna, intressenter inom sektorerna för värme och kyla, avskiljning och lagring av koldioxid samt avskiljning och användning av koldioxid, oberoende aggregatorer, aktörer på efterfrågeflexibilitetsområdet, organisationer som arbetar med energieffektivitetslösningar, energikonsumentorganisationer, företrädare för det civila samhället och, om så anses lämpligt, de nationella tillsynsmyndigheterna och andra nationella myndigheter.

Inom tre månader från det att de preliminära metodutkasten enligt första stycket har offentliggjorts får vilken som helst av de intressenter som avses i det stycket lämna in en rekommendation.

Det europeiska vetenskapliga rådgivande organ för klimatförändringar som inrättats genom artikel 10a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 401/2009 ([31]) får på eget initiativ lägga fram ett yttrande om metodutkasten.

När så är lämpligt ska medlemsstaterna och de intressenter som avses i första stycket lämna in och offentliggöra sina rekommendationer och det europeiska vetenskapliga rådgivande organet för klimatförändringar lämna in och offentliggöra sitt yttrande till byrån och, enligt vad som är tillämpligt, till Entso för el eller Entso för gas.

Samrådet ska vara öppet, hållas i god tid och medge insyn. Entso för el och Entso för gas ska utarbeta och offentliggöra en rapport om samrådet.

([31]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 401/2009 av den 23 april 2009 om Europeiska miljöbyrån och Europeiska nätverket för miljöinformation och miljöövervakning (EUT L 126, 21.5.2009, s. 13).

Entso för el och Entso för gas ska motivera de fall där de inte alls eller bara delvis har beaktat rekommendationerna från medlemsstaterna eller intressenterna samt från nationella myndigheter eller yttrandet från det europeiska vetenskapliga rådgivande organet för klimatförändringar.

3. Byrån ska inom tre månader från mottagandet av metodutkasten, tillsammans med de synpunkter som mottagits under samrådet samt rapporten om samrådet, lägga fram ett yttrande för Entso för el och Entso för gas. Byrån ska tillkännage yttrandet för Entso för el, Entso för gas, medlemsstaterna och kommissionen och offentliggöra det på sin webbplats.

4. Inom tre månader från mottagandet av metodutkasten får medlemsstaterna avge yttranden till Entso för el och Entso för gas och till kommissionen. För att underlätta samrådet får kommissionen anordna särskilda möten i grupperna i syfte att diskutera metodutkasten.

5. Inom tre månader från det att Entso för el och Entso för gas har mottagit yttrandena från byrån och medlemsstaterna enligt punkterna 3 och 4 ska de ändra sina respektive metoder, med fullt beaktande av yttrandena från byrån och medlemsstaterna, och lämna in dem tillsammans med byråns yttrande till kommissionen för godkännande. Kommissionen ska avge sitt beslut inom tre månader efter den dag då Entso för el respektive Entso för gas lämnade in metoderna.

6. Inom två veckor från kommissionens godkännande i enlighet med punkt 5 ska Entso för el och Entso för gas offentliggöra sina respektive metoder på sina webbplatser. De ska offentliggöra motsvarande indata samt andra relevanta uppgifter om nät, lastflöde och marknaden på ett tillräckligt exakt sätt, med förbehåll för begränsningar enligt nationell rätt och tillämpliga avtal om konfidentiell behandling. Kommissionen och byrån ska säkerställa att de mottagna uppgifterna behandlas konfidentiellt både av dem själva och av parter som utför analysarbete åt dem på grundval av uppgifterna.

7. Metoderna ska uppdateras och förbättras regelbundet i enlighet med det förfarande som beskrivs i punkterna 1–6. I synnerhet ska de ändras efter det att den energinäts- och marknadsmodell som avses i punkt 10 har lämnats in. Byrån får, på eget initiativ eller på vederbörligt motiverad begäran från nationella tillsynsmyndigheter eller intressenter och efter formella samråd med de organisationer som företräder alla berörda intressenter enligt punkt 2 första stycket och med kommissionen, begära sådana uppdateringar och förbättringar, motivera dem och tillhandahålla en tidtabell. Byrån ska offentliggöra begärandena från nationella tillsynsmyndigheter eller intressenter och alla relevanta dokument som inte är kommersiellt känsliga och som föranlett byrån att begära en uppdatering eller en förbättring.

8. Vid projekt som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkt 1 c och e och punkterna 2, 4 och 5 i bilaga II ska kommissionen säkerställa att det utvecklas metoder för en harmoniserad kostnads-nyttoanalys på unionsnivå som omfattar hela energisystemet. Dessa metoder ska i fråga om nytta och kostnader vara förenliga med de metoder som utvecklats av Entso för el och Entso för gas. Byrån ska, med stöd av de nationella tillsynsmyndigheterna, främja samstämmighet mellan dessa metoder och de metoder som utarbetats av Entso för el och Entso för gas. Metoderna ska utvecklas på ett öppet sätt som innefattar omfattande samråd med medlemsstaterna och samtliga berörda intressenter.

9. Byrån ska vart tredje år fastställa och offentliggöra en uppsättning indikatorer och motsvarande referensvärden för jämförelse av investeringskostnader per enhet för jämförbara projekt inom de energiinfrastrukturkategorier som ingår i bilaga II. De projektansvariga ska lämna de efterfrågade uppgifterna till de nationella tillsynsmyndigheterna och byrån.

Byrån ska offentliggöra de första indikatorerna för infrastrukturkategorierna i punkterna 1, 2 och 3 i bilaga II senast den 24 april 2023, i den mån dessa uppgifter är tillgängliga för att robusta indikatorer och referensvärden ska kunna beräknas. Dessa referensvärden får användas av Entso för el och Entso för gas för de kostnads-nyttoanalyser som utförs för efterföljande unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplaner.

Byrån ska offentliggöra de första indikatorerna för energiinfrastrukturkategorierna i punkterna 4 och 5 i bilaga II senast den 24 april 2025.

10. Senast den 24 juni 2025, och efter omfattande samråd med de intressenter som avses i punkt 2 första stycket, ska Entso för el och Entso för gas tillsammans tillhandahålla kommissionen och byrån en konsekvent och successivt integrerad modell som skapar samstämmighet mellan sektorsspecifika metoder som är baserade på gemensamma antaganden, bland annat i fråga om infrastruktur för överföring av el, gas och vätgas samt lagringsanläggningar, flytande naturgas och elektrolysanläggningar, och som omfattar de prioriterade korridorer och områden för energiinfrastruktur som anges i bilaga I och har utarbetats i enlighet med principerna i bilaga V.

11. Den modell som avses i punkt 10 ska åtminstone omfatta inbördes kopplingar mellan berörda sektorer, i alla skeden av infrastrukturplaneringen, och särskilt scenarier, teknik och rumslig upplösning, identifiering av luckor i infrastrukturen, särskilt när det gäller gränsöverskridande kapacitet, och projektbedömning.

12. Efter det att kommissionen godkänt den modell som avses i punkt 10 i enlighet med förfarandet i punkterna 1–5 ska modellen ingå i de metoder som avses i punkt 1, och dessa ska ändras på motsvarande sätt.

13. Minst vart femte år, vid behov oftare, räknat från godkännandet enligt punkt 10, ska modellen och de konsekventa sektorsspecifika kostnads–nyttometoderna uppdateras i enlighet med vad som avses i punkt 7.

Artikel 12

Scenarier för de tioåriga nätutvecklingsplanerna

1. Senast den 24 januari 2023 ska byrån, efter att ha genomfört ett omfattande samråd med deltagande av kommissionen, medlemsstaterna, Entso för el, Entso för gas, EU DSO-enheten och åtminstone de organisationer som företräder sammanslutningar som är verksamma på el-, gas- och vätgasmarknaderna, intressenter inom sektorerna för värme och kyla, avskiljning och lagring av koldioxid samt avskiljning och användning av koldioxid, oberoende aggregatorer, aktörer på efterfrågeflexibilitetsområdet, organisationer som arbetar med energieffektivitetslösningar, energikonsumentorganisationer och företrädare för det civila samhället, offentliggöra ramriktlinjer för de gemensamma scenarier som ska utarbetas av Entso för el och Entso för gas. Dessa riktlinjer ska vid behov uppdateras regelbundet.

Riktlinjerna ska fastställa kriterier för en transparent, icke-diskriminerande och robust utveckling av scenarier med hänsyn till bästa praxis på området för infrastrukturbedömning och nätutvecklingsplanering. Riktlinjerna ska också syfta till att säkerställa att de underliggande scenarierna från Entso för el och Entso för gas helt överensstämmer med principen om energieffektivitet först och med unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050, samt beakta de senast tillgängliga scenarierna från kommissionen och, i tillämpliga fall, de nationella energi- och klimatplanerna.

Det europeiska vetenskapliga rådgivande organet för klimatförändringar får på eget initiativ lämna synpunkter på hur scenariernas överensstämmelse med unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050 kan säkerställas. Byrån ska vederbörligen beakta dessa synpunkter i de ramriktlinjer som avses i första stycket.

I de fall då byrån inte, eller endast delvis, har beaktat rekommendationerna från medlemsstaterna, intressenter och det europeiska vetenskapliga rådgivande organet för klimatförändringar ska den motivera detta.

2. Entso för el och Entso för gas ska följa byråns ramriktlinjer när de utarbetar de gemensamma scenarier som ska användas för de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna.

De gemensamma scenarierna ska också omfatta ett långsiktigt perspektiv fram till 2050 och när så är lämpligt inbegripa mellanliggande mål.

3. Entso för el och Entso för gas ska uppmana de organisationer som företräder alla berörda intressenter, inbegripet EU DSO-enheten, sammanslutningar som är verksamma på el-, gas- och vätgasmarknaderna, intressenter inom sektorerna för värme och kyla, avskiljning och lagring av koldioxid samt avskiljning och användning av koldioxid, oberoende aggregatorer, aktörer på efterfrågeflexibilitetsområdet, organisationer som arbetar med energieffektivitetslösningar, energikonsumentorganisationer och företrädare för det civila samhället, att medverka i processen för att utarbeta scenarier, särskilt i fråga om viktiga aspekter såsom antaganden och hur de återspeglas i scenariernas data.

4. Entso för el och Entso för gas ska offentliggöra och lämna utkastet till rapport om gemensamma scenarier till byrån, medlemsstaterna och kommissionen för yttrande.

Det europeiska vetenskapliga rådgivande organet för klimatförändringar får på eget initiativ avge ett yttrande om rapporten om gemensamma scenarier.

5. Byrån ska inom tre månader från mottagandet av utkastet till rapport om gemensamma scenarier och de synpunkter som mottagits under samrådet samt en rapport om hur de har beaktats, avge sitt yttrande över scenariernas förenlighet med de ramriktlinjer som avses i punkt 1 första stycket, inklusive eventuella rekommendationer om ändringar, till Entso för el, Entso för gas, medlemsstaterna och kommissionen.

Det europeiska vetenskapliga rådgivande organet för klimatförändringar får, inom samma tidsfrist, på eget initiativ avge ett yttrande över scenariernas förenlighet med unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050.

6. Kommissionen ska, inom tre månader från mottagandet av det yttrande som avses i punkt 5, med beaktande av byråns och medlemsstaternas yttranden, godkänna utkastet till rapport om gemensamma scenarier eller begära att Entso för el och Entso för gas ändrar det.

Entso för el och Entso för gas ska ange skäl som förklarar hur en eventuell begäran om ändring från kommissionen har hanterats.

Om kommissionen inte godkänner rapporten om gemensamma scenarier ska den tillhandahålla Entso för el och Entso för gas ett motiverat yttrande.

7. Senast två veckor efter godkännandet av rapporten om gemensamma scenarier i enlighet med punkt 6 ska Entso för el och Entso för gas offentliggöra den på sina webbplatser. De ska också offentliggöra motsvarande indata och utdata i tillräckligt tydlig och exakt form för att en tredje part ska kunna reproducera resultaten, med vederbörligt beaktande av nationell rätt och relevanta avtal om konfidentiell behandling och känsliga uppgifter.

Artikel 13

Identifiering av luckor i infrastrukturen

1. Inom sex månader från godkännandet av rapporten om gemensamma scenarier enligt artikel 12.6 och därefter vartannat år ska Entso för el och Entso för gas offentliggöra de rapporter om luckor i infrastrukturen som utarbetats inom ramen för de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna.

Vid bedömningen av luckorna i infrastrukturen ska Entso för el och Entso för gas basera sin analys på de scenarier som fastställts enligt artikel 12, tillämpa principen om energieffektivitet först och i första hand överväga alla relevanta alternativ till ny infrastruktur. Vid övervägandet av nya infrastrukturlösningar ska bedömningen av luckor i infrastrukturen ta hänsyn till alla relevanta kostnader, inklusive förstärkningar av nätet.

Bedömningen av luckor i infrastrukturen ska särskild fokusera på sådana luckor i infrastrukturen som kan påverka uppnåendet av unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050.

Innan Entso för el och Entso för gas offentliggör sina respektive rapporter ska de genomföra ett omfattande samråd med alla berörda intressenter, inbegripet EU DSO-enheten, sammanslutningar som är verksamma på el-, gas- och vätgasmarknaderna, intressenter inom sektorerna för värme och kyla, avskiljning och lagring av koldioxid samt avskiljning och användning av koldioxid, oberoende aggregatorer, aktörer på efterfrågeflexibilitetsområdet, organisationer som arbetar med energieffektivitetslösningar, energikonsumentorganisationer, företrädare för det civila samhället, byrån och alla företrädare för medlemsstater som berörs av de relevanta prioriterade korridorer för energiinfrastruktur som återfinns i bilaga I.

2. Entso för el och Entso för gas ska lämna sina respektive utkast till rapport om luckor i infrastrukturen till byrån, kommissionen och medlemsstaterna för yttrande.

3. Byrån ska inom tre månader från mottagandet av rapporten om luckor i infrastrukturen och de synpunkter som mottagits under samrådet samt en rapport om hur de har beaktats, avge sitt yttrande till Entso för el eller Entso för gas, kommissionen och medlemsstaterna och göra det tillgängligt för allmänheten.

4. Kommissionen ska, inom tre månader från mottagandet av det yttrande från byrån som avses i punkt 3, med beaktande av byråns yttrande och med synpunkter från medlemsstaterna, utarbeta sitt yttrande och överlämna det till Entso för el eller Entso för gas.

5. Entso för el och Entso för gas ska anpassa sina rapporter om luckor i infrastrukturen med vederbörligt beaktande av byråns yttrande och i enlighet med kommissionens och medlemsstaternas yttranden, och göra dem tillgängliga för allmänheten.

KAPITEL V

Havsbaserade nät för integrering av förnybar energi

Artikel 14

Planering av havsbaserade nät

1. Senast den 24 januari 2023 ska medlemsstaterna, med stöd av kommissionen, inom sina särskilda prioriterade korridorer för havsbaserade nät, som anges i avsnitt 2 i bilaga I, och med beaktande av särdragen och utvecklingen i varje region, ingå ett icke-bindande avtal om att samarbeta om mål för havsbaserad förnybar energiproduktion som ska byggas ut i varje havsområde fram till 2050, med mellanliggande mål för 2030 och 2040, i linje med sina nationella energi- och klimatplaner och med potentialen för havsbaserad förnybar energi i varje havsområde.

Detta icke-bindande avtal ska ingås skriftligen för varje havsområde som är knutet till medlemsstaternas territorium och ska inte påverka medlemsstaternas rätt att utarbeta projekt i sina territorialvatten och sin exklusiva ekonomiska zon. Kommissionen ska ge vägledning för arbetet i grupperna.

2. Senast den 24 januari 2024 och som en del av varje tioårig nätutvecklingsplan därefter ska Entso för el, med deltagande av de relevanta systemansvariga för överföringssystemen, de nationella tillsynsmyndigheterna, medlemsstaterna och kommissionen, och i enlighet med det icke-bindande avtal som avses i punkt 1 i denna artikel, som en separat rapport som ingår i den unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanen utarbeta och offentliggöra strategiska utvecklingsplaner på hög nivå för integrerade havsbaserade nät för varje havsområde, i enlighet med de prioriterade korridorer för havsbaserade nät som avses i bilaga I, med beaktande av miljöskydd och annan användning av havet.

Vid utarbetandet av de strategiska utvecklingsplanerna på hög nivå för integrerade havsbaserade nät inom den tidsfrist som föreskrivs i punkt 1 ska Entso för el beakta de icke-bindande avtal som avses i punkt 1 för utarbetandet av scenarierna för den unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanen.

De strategiska utvecklingsplanerna på hög nivå för integrerade havsbaserade nät ska innehålla en prognos på hög nivå av potentialen för havsbaserad energiproduktionskapacitet och därav följande behov i de havsbaserade näten, inbegripet eventuella behov av sammanlänkningar, hybridprojekt, radiala anslutningar, förstärkningar och vätgasinfrastruktur.

3. De strategiska utvecklingsplanerna på hög nivå för de integrerade havsbaserade näten ska vara förenliga med regionala investeringsplaner som har offentliggjorts enligt artikel 34.1 i förordning (EU) 2019/943 och införlivats i de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna för att säkerställa en samstämmig utveckling av planeringen av landbaserade och havsbaserade nät och de förstärkningar som behövs.

4. Senast den 24 december 2024 och därefter vartannat år ska medlemsstaterna uppdatera de icke-bindande avtal som avses i punkt 1 i denna artikel, inbegripet med beaktande av resultatet av tillämpningen av kostnads-nytto- och kostnadsdelningsmetoden på de prioriterade korridorerna för havsbaserade nät när det resultatet blir tillgängligt.

5. Efter varje uppdatering av de icke-bindande avtalen i enlighet med punkt 4 ska Entso för el för varje havsområde uppdatera den strategiska utvecklingsplanen på hög nivå för integrerade havsbaserade nät i nästa unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplan enligt punkt 2.

Artikel 15

Gränsöverskridande kostnadsdelning för havsbaserade nät för förnybar energi

1. Senast den 24 juni 2024 ska kommissionen, med deltagande av medlemsstaterna, de relevanta systemansvariga för överföringssystemen, byrån och de nationella tillsynsmyndigheterna, utarbeta vägledning för en särskild kostnads-nytto- och kostnadsdelning för införandet av utvecklingsplanerna för integrerade havsbaserade nät för havsområden som avses i artikel 14.2, i enlighet med de icke-bindande avtal som avses i artikel 14.1. Denna vägledning ska vara förenlig med artikel 16.1. Kommissionen ska vid behov uppdatera vägledningen med beaktande av resultatet av dess genomförande.

2. Senast den 24 juni 2025 ska Entso för el, med deltagande av relevanta systemansvariga för överföringssystemen, byrån, de nationella tillsynsmyndigheterna och kommissionen, presentera resultatet av tillämpningen av fördelningen av kostnader och nytta på de prioriterade korridorerna för havsbaserade nät.

KAPITEL VI

Regelverk

Artikel 16

Möjliggörande av investeringar med gränsöverskridande verkan

1. De faktiska investeringskostnaderna, exklusive underhållskostnader, för ett projekt av gemensamt intresse som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkt 1 a, b, c, d och f i bilaga II, och för projekt av gemensamt intresse som omfattas av energiinfrastrukturkategorin i punkt 3 i bilaga II, om de omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet i varje berörd medlemsstat, ska bäras av de relevanta systemansvariga för överföringssystemen eller av de projektansvariga för infrastrukturen för överföring i de medlemsstater där projektet har en positiv nettoeffekt, och ska finansieras av nätanvändarna genom tariffer för nättillträde i denna eller dessa medlemsstater, till den del de inte täcks av kapacitetsavgifter eller andra avgifter.

2. Bestämmelserna i denna artikel ska tillämpas på ett projekt av gemensamt intresse som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkt 1 a, b, c, d, f och punkt 3 i bilaga II, om minst en projektansvarig begär hos de relevanta nationella myndigheterna att de ska tillämpas på projektets kostnader.

Projekt som omfattas av energiinfrastrukturkategorin i punkterna 1 e och 2 i bilaga II får omfattas av bestämmelserna i denna artikel om minst en projektansvarig begär detta hos de relevanta nationella myndigheterna.

Om ett projekt har flera projektansvariga ska de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna utan dröjsmål begära att alla projektansvariga lämnar in en gemensam investeringsförfrågan i enlighet med punkt 4.

3. De projektansvariga för ett projekt av gemensamt intresse på vilket punkt 1 är tillämpligt ska regelbundet, minst en gång om året och tills projektet tas i drift, informera samtliga relevanta nationella tillsynsmyndigheter om hur projektet fortskrider och om dess kostnader och verkan.

4. Så snart ett sådant projekt av gemensamt intresse har nått tillräcklig mognad och beräknas vara redo att inleda uppförandefasen inom de närmaste 36 månaderna ska de projektansvariga, efter samråd med de systemansvariga för överföringssystemen i de medlemsstater där projektet har en betydande positiv nettoeffekt, lämna in en investeringsförfrågan. I investeringsförfrågan ska det ingå en begäran om gränsöverskridande kostnadsfördelning, och den ska lämnas in till alla de relevanta nationella tillsynsmyndigheter som berörs, tillsammans med samtliga av följande handlingar:

a) En uppdaterad projektspecifik kostnads-nyttoanalys som är förenlig med den metod som utarbetats enligt artikel 11, och med beaktande av nyttan utanför gränserna för de medlemsstater på vars territorium projektet är beläget, genom att ta hänsyn till åtminstone de gemensamma scenarier som fastställts för den nätutvecklingsplanering som avses i artikel 12. När ytterligare scenarier används ska de vara förenliga med unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050, och vara föremål för samma nivå av samråd och granskning som den process som föreskrivs i artikel 12. Byrån ska ansvara för att bedöma eventuella ytterligare scenarier och se till att de uppfyller kraven i denna punkt.

b) En affärsplan med en analys av projektets ekonomiska bärkraft, inklusive uppgifter om den finansieringslösning som valts, och, för ett projekt av gemensamt intresse som omfattas av energiinfrastrukturkategorin i punkt 3 i bilaga II, resultatet av marknadstester.

c) Om de projektansvariga är överens om detta, ett underbyggt förslag till gränsöverskridande kostnadsfördelning.

Om ett projekt drivs av flera projektansvariga ska de lämna in sin investeringsförfrågan gemensamt.

De relevanta nationella tillsynsmyndigheterna ska efter mottagandet utan dröjsmål översända en kopia av varje investeringsförfrågan till byrån i informationssyfte.

De relevanta nationella tillsynsmyndigheterna och byrån ska behandla kommersiellt känslig information konfidentiellt.

5. Senast sex månader efter att investeringsförfrågan har mottagits av den sista av de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna ska dessa myndigheter, efter samråd med de berörda projektansvariga, fatta samordnade beslut, antingen om fördelningen av de faktiska investeringskostnader som ska bäras av varje systemansvarig i projektet samt om kostnadernas inkludering i tarifferna, eller om avslag på investeringsförfrågan, helt eller delvis, ifall de relevanta nationella tillsynsmyndigheternas gemensamma analys leder till slutsatsen att projektet eller en del av det inte ger en betydande nettonytta i någon av de relevanta nationella tillsynsmyndigheternas medlemsstater. De relevanta nationella tillsynsmyndigheterna ska inkludera relevanta faktiska investeringskostnader i tariffer, enligt rekommendationen i punkt 11, i linje med fördelningen av investeringskostnader som ska bäras av varje systemansvarig för projektet. För projekt inom deras respektive medlemsstats territorium ska de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna därefter, när så är lämpligt, bedöma om eventuella frågor om överkomlighet kan uppstå på grund av att investeringskostnaderna har inkluderats i tarifferna.

Vid fördelningen av kostnaderna ska de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna ta hänsyn till faktiska eller förväntade

a) kapacitetsavgifter eller andra avgifter,

b) intäkter som härrör från den kompensationsmekanism mellan systemansvariga för överföringssystem som inrättats enligt artikel 49 i förordning (EU) 2019/943.

Vid gränsöverskridande kostnadsfördelning ska hänsyn tas till projektens ekonomiska, sociala och miljömässiga kostnader och nytta i de berörda medlemsstaterna och behovet av att säkerställa en stabil finansieringsram för utvecklingen av projekt av gemensamt intresse samtidigt som behovet av finansiellt stöd minimeras.

Vid gränsöverskridande kostnadsfördelning ska de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna, efter samråd med de berörda systemansvariga för överföringssystemen, sträva efter en ömsesidig överenskommelse som ska bygga på bland annat, men inte enbart, den information som anges i punkt 4 första stycket a och b i denna artikel. Deras bedömning ska ta hänsyn till alla de relevanta scenarier som avses i artikel 12 och andra scenarier för nätutvecklingsplanering, och möjliggöra en gedigen analys av hur projektet av gemensamt intresse bidrar till unionens energipolitik för minskade koldioxidutsläpp, marknadsintegration, konkurrens, hållbarhet och försörjningstrygghet. När ytterligare scenarier används ska de vara förenliga med unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050, och vara föremål för samma nivå av samråd och granskning som den process som föreskrivs i artikel 12.

Om ett projekt av gemensamt intresse begränsar negativa externa effekter, såsom ringflöden, och det projektet av gemensamt intresse genomförs i den medlemsstat där den negativa externa effekten har sitt ursprung, ska denna begränsning inte anses som en gränsöverskridande fördel och därför inte ligga till grund för en fördelning av kostnader till de systemansvariga för överföringssystemen i de medlemsstater som påverkas av dessa negativa externa effekter.

6. När de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna fastställer eller godkänner tariffer i enlighet med artikel 41.1 a i direktiv 2009/73/EG och artikel 59.1 a i direktiv (EU) 2019/944, ska de, utgående från den gränsöverskridande kostnadsfördelning som avses i punkt 5 i den här artikeln, beakta de faktiska kostnader som uppstått för en systemansvarig för ett överföringssystem eller en annan projektansvarig till följd av investeringar, i den mån dessa kostnader motsvarar kostnaderna för en effektiv och strukturellt jämförbar operatör.

De relevanta nationella tillsynsmyndigheterna ska utan dröjsmål meddela byrån beslutet om kostnadsfördelning och samtidigt lämna all relevant information om det beslutet. Beslutet om kostnadsfördelning ska särskilt innehålla en detaljerad motivering av kostnadsfördelningen mellan medlemsstaterna, inbegripet följande:

a) En utvärdering av den identifierade verkan för var och en av de berörda medlemsstaterna, inbegripet den som rör nättariffer.

b) En utvärdering av den affärsplan som avses i punkt 4 första stycket b.

c) Projektets regionala eller unionsomfattande positiva externa effekter, till exempel försörjningstrygghet, systemflexibilitet, solidaritet eller innovation.

d) Resultatet av samrådet med de berörda projektansvariga.

Beslutet om kostnadsfördelning ska offentliggöras.

7. Om de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna inte har nått en överenskommelse om investeringsförfrågan senast sex månader efter det att förfrågan mottogs av den sista av de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna ska de utan dröjsmål informera byrån.

I detta fall, eller efter en gemensam begäran från de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna, ska beslutet om den investeringsförfrågan med gränsöverskridande kostnadsfördelning som avses i punkt 5 fattas av byrån senast tre månader efter den dag då byrån övertog ärendet.

Innan ett sådant beslut fattas ska byrån samråda med de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna och de projektansvariga. Den tremånadersperiod som avses i andra stycket får förlängas med två månader om byrån begär in ytterligare information. Den förlängda tidsfristen ska börja löpa dagen efter den dag då den fullständiga informationen kom in.

Byråns bedömning ska ta hänsyn till alla relevanta scenarier som fastställts enligt artikel 12 samt andra scenarier för nätutvecklingsplanering, för att möjliggöra en gedigen analys av det bidrag som projektet av gemensamt intresse tillför unionens energipolitiska mål för minskade koldioxidutsläpp, marknadsintegration, konkurrens, hållbarhet och försörjningstrygghet. När ytterligare scenarier används ska de vara förenliga med unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050, och vara föremål för samma nivå av samråds och granskning som den process som föreskrivs i artikel 12.

Byrån ska, i sitt beslut om investeringsförfrågan med gränsöverskridande kostnadsfördelning, överlåta till de relevanta nationella myndigheterna att vid tidpunkten för genomförandet av detta beslut i enlighet med nationell rätt fastställa hur investeringskostnaderna ska innefattas i tarifferna i linje med den föreskrivna gränsöverskridande kostnadsfördelningen.

Beslutet om investeringsförfrågan med gränsöverskridande kostnadsfördelning ska offentliggöras. Artiklarna 25.3, 28 och 29 i förordning (EU) 2019/942 ska gälla.

8. Byrån ska utan dröjsmål förse kommissionen med en kopia av samtliga beslut om kostnadsfördelning tillsammans med all relevant information om vart och ett av besluten. Informationen får lämnas i aggregerad form. Kommissionen ska behandla kommersiellt känslig information konfidentiellt.

9. Beslut om kostnadsfördelning ska inte påverka rätten för systemansvariga för överföringssystem att tillämpa avgifter för nättillträde eller rätten för nationella tillsynsmyndigheter att godkänna sådana avgifter i enlighet med artikel 13 i förordning (EG) nr 715/2009, artikel 18.1 och 18.3–18.6 i förordning (EU) 2019/943, artikel 32 i direktiv 2009/73/EG och artikel 6 i direktiv (EU) 2019/944.

10. Denna artikel ska inte tillämpas på projekt av gemensamt intresse som har beviljats undantag från

a) artiklarna 32, 33 och 34 och artikel 41.6, 41.8 och 41.10 i direktiv 2009/73/EG, enligt artikel 36 i det direktivet,

b) artikel 19.2 och 19.3 i förordning (EU) 2019/943 eller artiklarna 6, 59.7 och 60.1 i direktiv (EU) 2019/944, enligt artikel 63 i förordning (EU) 2019/943,

c) bestämmelser om åtskillnad eller om tillträde för tredje part, enligt artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 ([32]) eller artikel 64 i förordning (EU) 2019/943 och artikel 66 i direktiv (EU) 2019/944.

11. Senast den 24 juni 2023 ska byrån anta en rekommendation för fastställande av god praxis för handläggning av investeringsförfrågningar för projekt av gemensamt intresse. Den rekommendationen ska regelbundet uppdateras efter behov, särskilt för att säkerställa samstämmighet med de principer för gränsöverskridande kostnadsdelning för havsbaserade nät för förnybar energi som avses i artikel 15.1. När byrån antar eller ändrar rekommendationen ska den genomföra ett omfattande samråd med alla berörda intressenter.

12. Denna artikel ska i tillämpliga delar gälla för projekt av gemensamt intresse.

Artikel 17

Rättsliga incitament

1. Om en projektansvarig löper högre risker vid utveckling, uppförande, drift eller underhåll av ett projekt av gemensamt intresse som omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet, jämfört med risker som normalt uppstår vid ett jämförbart infrastrukturprojekt, får medlemsstaterna och de nationella tillsynsmyndigheterna bevilja detta projekt lämpliga incitament i enlighet med artikel 13 i förordning (EG) nr 715/2009, artikel 18.1 och 18.3–18.6 i förordning (EU) 2019/943, artikel 41.8 i direktiv 2009/73/EG och artikel 58 f i direktiv (EU) 2019/944.

Första stycket ska inte tillämpas på projekt av gemensamt intresse som har beviljats undantag

a) från artiklarna 32, 33 och 34 och från artikel 41.6, 41.8 och 41.10 i direktiv 2009/73/EG, enligt artikel 36 i det direktivet,

b) från artikel 19.2 och 19.3 i förordning (EU) 2019/943 eller från artiklarna 6, 59.7 och 60.1 i direktiv (EU) 2019/944, enligt artikel 63 i förordning (EU) 2019/943,

c) enligt artikel 36 i direktiv 2009/73/EG,

d) enligt artikel 17 i förordning (EG) nr 714/2009.

2. Om de nationella tillsynsmyndigheterna beslutar att bevilja de incitament som avses i punkt 1 i denna artikel ska de beakta resultatet av den kostnads-nyttoanalys som är förenlig med den metod som har utarbetats enligt artikel 11, särskilt projektets regionala eller unionsomfattande positiva externa effekter. De nationella tillsynsmyndigheterna ska vidare analysera de specifika riskerna för de projektansvariga, de åtgärder som vidtagits för att begränsa riskerna samt frågan om huruvida projektets riskprofil är motiverad med tanke på de positiva nettoeffekter projektet ger jämfört med ett alternativ med lägre risk. Risker som berättigar till incitament ska framför allt omfatta risker med anknytning till ny överföringsteknik, såväl landbaserad som havsbaserad, risker i relation till otillräcklig kostnadstäckning samt utvecklingsrisker.

3. Beslutet att bevilja incitamenten ska beakta den uppkomna riskens särskilda karaktär, och incitament får beviljas som bland annat omfattar en eller flera av följande åtgärder:

a) Reglerna för förhandsinvesteringar.

b) Reglerna för erkännande av de faktiska kostnader som uppstått innan projektet tas i drift.

([32]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003 (EUT L 211, 14.8.2009, s. 15).

c) Reglerna för medgivande av extra avkastning på det kapital som investerats i projektet.

d) Andra åtgärder som anses nödvändiga och lämpliga.

4. Senast den 24 januari 2023 ska varje nationell tillsynsmyndighet till byrån lämna in sin metod och de kriterier som har använts för att utvärdera investeringar i energiinfrastrukturprojekt och de högre risker som dessa projekt medför, uppdaterat mot bakgrund av den senaste utvecklingen inom lagstiftning, politik, teknik och marknad. Metoden och kriterierna ska också uttryckligen ta upp de särskilda risker som uppkommer för sådana havsbaserade nät för förnybar energi som avses i punkt 1 f i bilaga II, och för projekt som, även om de har låga kapitalutgifter, har betydande driftsutgifter.

5. Senast den 24 juni 2023 ska byrån, med vederbörligt beaktande av den information som den har mottagit enligt punkt 4 i denna artikel, underlätta utbytet av god praxis och lägga fram rekommendationer i enlighet med artikel 6.2 i förordning (EU) 2019/942 för både

a) de incitament som avses i punkt 1, på grundval av en jämförelse av bästa praxis från nationella tillsynsmyndigheter, och

b) en gemensam metod för att utvärdera de högre risker som investeringar i energiinfrastrukturprojekt medför.

6. Senast den 24 september 2023 ska varje nationell tillsynsmyndighet offentliggöra sina metoder och kriterier för att utvärdera investeringar i energiinfrastrukturprojekt och de högre risker som dessa medför.

7. När de åtgärder som avses i punkterna 5 och 6 inte är tillräckliga för att säkerställa att projekt av gemensamt intresse genomförs i rätt tid får kommissionen utfärda riktlinjer för de incitament som anges i denna artikel.

KAPITEL VII

Finansiering

Artikel 18

Projekts berättigande till ekonomiskt stöd från unionen enligt förordning (EU) 2021/1153

1. Projekt av gemensamt intresse som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i artikel 24 och bilaga II ska vara berättigade till ekonomiskt stöd från unionen i form av bidrag för studier och finansieringsinstrument.

2. Projekt av gemensamt intresse som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i artikel 24 och i punkt 1 a, b, c, d och f i bilaga II och i punkt 3 i bilaga II ska även vara berättigade till ekonomiskt stöd från unionen i form av bidrag för bygg- och anläggningsarbeten om de uppfyller samtliga följande kriterier:

a) Den projektspecifika kostnads-nyttoanalys som har gjorts enligt artikel 16.4 a visar betydande positiva externa effekter, exempelvis försörjningstrygghet, systemflexibilitet, solidaritet eller innovation.

b) Projektet har fått ett beslut om gränsöverskridande kostnadsfördelning enligt artikel 16 eller – när det gäller projekt av gemensamt intresse som omfattas av energiinfrastrukturkategorin i punkt 3 i bilaga II, men som inte omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet och därför inte får något beslut om gränsöverskridande kostnadsfördelning – projektet syftar till att tillhandahålla gränsöverskridande tjänster, medför teknisk innovation och säkerställer säkerheten vid gränsöverskridande nätdrift.

c) Projektet kan inte finansieras av marknaden eller genom regelverket i enlighet med affärsplanen och andra bedömningar, särskilt bedömningar som görs av potentiella investerare, långivare eller av den nationella tillsynsmyndigheten, där hänsyn tas till ett eventuellt sådant beslut om incitament och tillhörande motivering som avses i artikel 17.2 vid bedömning av projektets behov av ekonomiskt stöd från unionen.

3. Projekt av gemensamt intresse som genomförs i enlighet med det förfarande som avses i artikel 5.7 d ska även vara berättigade till ekonomiskt stöd från unionen i form av bidrag för bygg- och anläggningsarbeten om de uppfyller kriterierna i punkt 2 i den här artikeln.

4. Projekt av gemensamt intresse som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkterna 1 e, 2 och 5 i bilaga II ska även vara berättigade till ekonomiskt stöd från unionen i form av bidrag för bygg- och anläggningsarbeten om de berörda projektansvariga, i en utvärdering som görs av den relevanta nationella myndigheten eller, i förekommande fall, den nationella tillsynsmyndigheten, tydligt kan påvisa att projekten genererar betydande positiva externa effekter, exempelvis försörjningstrygghet, systemflexibilitet, solidaritet eller innovation, och tillhandahåller klara belägg för att projekten saknar kommersiell bärkraft, i enlighet med den kostnads–nyttoanalys, den affärsplan och de bedömningar som gjorts, särskilt av potentiella investerare eller långivare eller, i förekommande fall, av en nationell tillsynsmyndighet.

5. Denna artikel ska i tillämpliga delar gälla för projekt av ömsesidigt intresse.

Projekt av ömsesidigt intresse ska vara berättigade till ekonomiskt stöd från unionen enligt villkoren i artikel 5.2 i förordning (EU) 2021/1153. När det gäller bidrag för bygg- och anläggningsarbeten ska projekt av ömsesidigt intresse vara berättigade till ekonomiskt stöd från unionen under förutsättning att de uppfyller kriterierna i punkt 2 i den här artikeln och att projektet bidrar till unionens övergripande energi- och klimatpolitiska mål.

Artikel 19

Riktlinjer avseende kriterierna för beviljande av ekonomiskt stöd från unionen

De specifika kriterier som fastställs i artikel 4.3 i denna förordning och de parametrar som fastställs i artikel 4.5 i denna förordning ska tillämpas vid fastställandet av kriterierna för beviljande av ekonomiskt stöd från unionen i förordning (EU) 2021/1153. För projekt av gemensamt intresse som omfattas av artikel 24 i den här förordningen ska kriterierna för marknadsintegration, försörjningstrygghet, konkurrens och hållbarhet tillämpas.

KAPITEL VIII

Slutbestämmelser

Artikel 20

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 3.4 ges till kommissionen för en period på sju år från och med den 23 juni 2022. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på sju år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 3.4 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.

5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

6. En delegerad akt som antas enligt artikel 3.4 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 21

Rapportering och utvärdering

Senast den 30 juni 2027 ska kommissionen offentliggöra en rapport om genomförandet av projekt i unionsförteckningen och lägga fram den för Europaparlamentet och rådet. Denna rapport ska innehålla en utvärdering av följande:

a) Framstegen i fråga om planering, utveckling, uppförande och idrifttagning av projekt i unionsförteckningen samt, i förekommande fall, förseningar i genomförandet och andra svårigheter som uppstått.

b) De medel som unionen har anslagit och betalat till projekt i unionsförteckningen, i förhållande till totalvärdet av finansierade projekt i unionsförteckningen.

c) Framstegen i fråga om integrering av energi från förnybara energikällor, inklusive energi från havsbaserade förnybara energikällor, och minskade utsläpp av växthusgaser genom planering, utveckling, uppförande och idrifttagning av projekt i unionsförteckningen.

d) Beträffande sektorerna för el och förnybara eller koldioxidsnåla gaser, inbegripet vätgas, hur graden av sammanlänkning mellan medlemsstaterna har utvecklats och hur detta har slagit igenom på energipriserna, samt antalet avbrott i nätsystemen, vad som har orsakat dem och vad de har kostat.

e) Processen för tillståndsgivning och allmänhetens medverkan, särskilt följande:

   i) Den genomsnittliga och maximala totala löptiden för processen för tillståndsgivning för projekt i unionsförteckningen, inklusive löptiden för varje fas i föransökningsförfarandet, jämfört med tidsgränserna för de ursprungliga viktigare delmål som avses i artikel 10.6.

   ii) Motståndet mot projekt i unionsförteckningen, särskilt antalet skriftliga invändningar under det offentliga samrådet och antalet rättsliga överklaganden.

   iii) Bästa praxis och innovativ praxis med avseende på intressenters medverkan.

   iv) Bästa praxis och innovativ praxis med avseende på begränsning av miljökonsekvenser, inklusive klimatanpassning, under processerna för tillståndsgivning och i samband med projektets genomförande.

   v) Hur effektiva de scheman som föreskrivs i artikel 8.3 är för iakttagandet av de tidsgränser som fastställs i artikel 10.1 och 10.2.

f) Reglering, särskilt följande:

   i) Antalet projekt av gemensamt intresse som har fått ett beslut om gränsöverskridande kostnadsfördelning enligt artikel 16.

   ii) Antalet och typen av projekt av gemensamt intresse som har fått särskilda incitament enligt artikel 17.

g) Hur ändamålsenlig denna förordning är när det gäller att bidra till unionens energi- och klimatmål för 2030 och till uppnåendet av klimatneutralitet allra senast 2050.

Artikel 22

Översyn

Senast den 30 juni 2027 ska kommissionen göra en översyn av denna förordning, på grundval av resultatet av den rapportering och utvärdering som föreskrivs i artikel 21 i denna förordning, samt av den övervakning, rapportering och utvärdering som gjorts enligt artiklarna 22 och 23 i förordning (EU) 2021/1153.

Artikel 23

Information och offentlighet

Kommissionen ska inrätta och upprätthålla en öppenhetsplattform som är lätt tillgänglig för allmänheten via internet. Plattformen ska regelbundet uppdateras med information från de rapporter som avses i artikel 5.4 och den webbplats som avses i artikel 9.7. Plattformen ska innehålla följande information:

a) Allmän, uppdaterad information, bland annat geografiska uppgifter, för varje projekt i unionsförteckningen.

b) En genomförandeplanen enligt artikel 5.1 för varje projekt i unionsförteckningen, utformad på ett sätt som gör det möjligt att när som helst bedöma hur genomförandet fortskrider.

c) Projektens viktigaste förväntade nytta och bidrag till de mål som avses i artikel 1.1 och kostnaderna för projekten, med undantag för kommersiellt känslig information.

d) Unionsförteckningen.

e) De medel som unionen anslagit och betalat ut till varje projekt i unionsförteckningen.

f) Länk till den nationella handbok med förfaranden som avses i artikel 9.

g) Befintliga studier av havsområden och planer för varje havsbaserad prioriterad nätkorridor, utan intrång i eventuella immateriella rättigheter.

Artikel 24

Undantag för sammanlänkningar för Cypern och Malta

1. Vad gäller Cypern och Malta, som inte är sammanlänkade med det transeuropeiska gasnätet, ska ett undantag från artiklarna 3, 4.1 a och b, 4.5 och 16.4 a samt bilagorna I, II och III gälla, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 32.2. En sammanlänkning för var och en av dessa medlemsstater ska bibehålla sin status som projekt av gemensamt intresse enligt denna förordning, med alla relevanta rättigheter och skyldigheter, om denna sammanlänkning

a) är under utveckling eller planeras till den 23 juni 2022,

b) har beviljats status som projekt av gemensamt intresse enligt förordning (EU) nr 347/2013, och

c) är nödvändig för att säkra dessa medlemsstaters permanenta sammanlänkning till det transeuropeiska gasnätet.

Dessa projekt ska säkerställa framtida tillträde till nya energimarknader, inbegripet vätgasmarknaden.

2. De projektansvariga ska tillhandahålla tillräckliga belägg för hur de sammanlänkningar som avses i punkt 1 säkerställer tillträde till nya energimarknader, inbegripet vätgasmarknaden, i linje med unionens övergripande energi- och klimatpolitiska mål. Dessa belägg ska innefatta en bedömning av tillgången och efterfrågan på förnybar eller koldioxidsnål vätgas samt en beräkning av den minskning av växthusgasutsläpp som projektet möjliggör.

Kommissionen ska regelbundet kontrollera denna bedömning och beräkning, samt att projektet genomförs enligt den tidsmässiga planeringen.

3. Utöver de specifika kriterierna i artikel 19 för ekonomiskt stöd från unionen ska de sammanlänkningar som avses i punkt 1 i den här artikeln vara utformade så att de säkerställer tillträde till framtida energimarknader, inbegripet vätgasmarknaden, de får inte leda till en förlängning av livslängden för naturgastillgångar, och de ska säkerställa gränsöverskridande driftskompatibilitet med närliggande nät. Eventuellt berättigande till ekonomiskt stöd från unionen enligt artikel 18 ska upphöra den 31 december 2027.

4. Ansökningar om ekonomiskt stöd från unionen ska tydligt visa syftet att omvandla tillgången till en särskild vätgastillgång senast 2036 om marknadsförhållandena tillåter detta, med hjälp av en färdplan med en noggrann tidsplanering.

5. Undantaget i punkt 1 ska gälla tills Cypern respektive Malta är direkt sammanlänkat till det transeuropeiska gasnätet eller till och med den 31 december 2029, beroende på vilket som inträffar först.

Artikel 25

Ändring av förordning (EG) nr 715/2009

I artikel 8.10 i förordning (EG) nr 715/2009 ska första stycket ersättas med följande:

”10. Entso för gas ska vartannat år anta och offentliggöra en gemenskapsomfattande nätutvecklingsplan enligt punkt 3 b. Den gemenskapsomfattande nätutvecklingsplanen ska omfatta modellbeskrivningar av det integrerade nätet, inklusive vätgasnät, utarbetande av scenarier, en europeisk försörjningsprognos samt en bedömning av systemets resiliens.”

Artikel 26

Ändring av förordning (EU) 2019/942

I artikel 11 i förordning (EU) 2019/942 ska leden c och d ersättas med följande:

”c) Uppfylla de skyldigheter som anges i artiklarna 5, 11.3, 11.6–11.9, 12, 13 och 17 samt i avsnitt 2 punkt 12 i bilaga III till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/869 (*).

d) Fatta beslut om investeringsförfrågningar, inbegripet gränsöverskridande kostnadsfördelning enligt artikel 16.7 i förordning (EU) 2022/869.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/869 av den 30 maj 2022 om riktlinjer för transeuropeisk energiinfrastruktur och om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2009, (EU) 2019/942 och (EU) 2019/943 och av direktiven 2009/73/EG och (EU) 2019/944, och om upphävande av förordning (EU) nr 347/2013 (EUT L 152, 3.6.2022, s. 45).”

Artikel 27

Ändring av förordning (EU) 2019/943

I artikel 48.1 i förordning (EU) 2019/943 ska första stycket ersättas med följande:

”1. Den unionsomfattande nätutvecklingsplan som avses i artikel 30.1 b ska omfatta modellbeskrivningar av det integrerade nätet, inklusive utarbetande av scenarier samt en bedömning av systemets uthållighet. Relevanta ingångsparametrar för modellbeskrivningen, såsom uppskattningar av bränsle- och koldioxidpriser eller installation av system för förnybar energi, ska vara helt förenliga med den europeiska bedömning av resurstillräcklighet som utarbetas enligt artikel 23.”

Artikel 28

Ändring av direktiv 2009/73/EG

I artikel 41.1 i direktiv 2009/73/EG ska följande led läggas till:

”v) Uppfylla de skyldigheter som anges i artiklarna 3, 5.7 och 14–17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/869 (*).

_____

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/869 av den 30 maj 2022 om riktlinjer för transeuropeisk energiinfrastruktur och om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2009, (EU) 2019/942 och (EU) 2019/943 och av direktiven 2009/73/EG och (EU) 2019/944, och om upphävande av förordning (EU) nr 347/2013 (EUT L 152, 3.6.2022, s. 45).”

Artikel 29

Ändring av direktiv (EU) 2019/944

I artikel 59.1 i direktiv (EU) 2019/944 ska följande led läggas till:

”aa) Uppfylla de skyldigheter som anges i artiklarna 3, 5.7 och 14–17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/869 (*).

_____

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/869 av den 30 maj 2022 om riktlinjer för transeuropeisk energiinfrastruktur och om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2009, (EU) 2019/942 och (EU) 2019/943 och av direktiven 2009/73/EG och (EU) 2019/944, och om upphävande av förordning (EU) nr 347/2013 (EUT L 152 3.6.2022, s. 45).”

Artikel 30

Övergångsbestämmelser

Denna förordning ska inte påverka beslut om beviljat, fortsatt eller ändrat ekonomiskt stöd från kommissionen på grundval av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1316/2013 ([33]).

Kapitel III ska inte tillämpas på projekt av gemensamt intresse för vilka processen för tillståndsgivning har inletts och en projektansvarig har lämnat in en ansökan före den 16 november 2013.

Artikel 31

Övergångsperiod

1. Under en övergångsperiod som löper ut den 31 december 2029 får särskilda vätgastillgångar som har omvandlats från naturgastillgångar som omfattas av energiinfrastrukturkategorin i punkt 3 i bilaga II användas för transport eller lagring av en fördefinierad blandning av vätgas och naturgas eller biometan.

2. Under den övergångsperiod som avses i punkt 1 ska de projektansvariga samarbeta nära i fråga om projektutformning och projektgenomförande för att säkerställa driftskompatibilitet med närliggande nät.

3. Den projektansvarige ska tillhandahålla tillräckliga belägg, inbegripet genom affärsavtal, för att de tillgångar som avses i punkt 1 i denna artikel vid slutet av övergångsperioden kommer att upphöra att vara naturgastillgångar och övergå till att vara särskilda vätgastillgångar i enlighet med punkt 3 i bilaga II, och hur den ökade användningen av vätgas kommer att möjliggöras under övergångsperioden. Dessa belägg ska innefatta en bedömning av tillgången och efterfrågan på förnybar eller koldioxidsnål vätgas samt en beräkning av den minskning av växthusgasutsläpp som projektet möjliggör. I samband med övervakningen av framstegen i genomförandet av projekten av gemensamt intresse ska byrån kontrollera att projektet i rätt tid omvandlas till en särskild vätgastillgång i enlighet med punkt 3 i bilaga II.

([33]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1316/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa, om ändring av förordning (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordningarna (EG) nr 680/2007 och (EG) nr 67/2010 (EUT L 348, 20.12.2013, s. 129).

4. För sådana projekt som avses i punkt 1 i denna artikel ska berättigandet till ekonomiskt stöd från unionen enligt artikel 18 upphöra den 31 december 2027.

Artikel 32

Upphävande

1. Förordning (EU) nr 347/2013 upphör att gälla med verkan från och med den 23 juni 2022. Inga rättigheter ska följa av den här förordningen för projekt som förtecknas i bilagorna till förordning (EU) nr 347/2013.

2. Trots vad som anges i punkt 1 i denna artikel ska bilaga VII till förordning (EU) nr 347/2013, ändrad genom kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/564 ([34]), som innehåller den femte unionsförteckningen över projekt av gemensamt intresse, och artiklarna 2–10, 12, 13 och 14 samt bilagorna I–IV och VI i förordning (EU) nr 347/2013 fortsätta att gälla och ha verkan med avseende på de projekt av gemensamt intresse som har tagits upp i den femte unionsförteckningen tills det att den första unionsförteckning över projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse som har upprättats enligt den här förordningen träder i kraft.

3. Trots vad som anges i punkt 2 i denna artikel ska projekt som har tagits upp i den femte unionsförteckningen över projekt av gemensamt intresse, upprättad enligt förordning (EU) nr 347/2013, och för vilka en ansökan har godtagits för bedömning av den behöriga myndigheten, ha de rättigheter och skyldigheter som följer av kapitel III i den här förordningen under en period av fyra år efter den dag då den här förordningen träder i kraft.

Artikel 33

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 30 maj 2022.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
R. METSOLA	B. LE MAIRE
Ordförande	*Ordförande*

([34]) Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/564 av den 19 november 2021 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013 vad gäller unionens förteckning över projekt av gemensamt intresse (EUT L 109, 8.4.2022, s. 14).

BILAGA I

PRIORITERADE KORRIDORER OCH OMRÅDEN FÖR ENERGIINFRASTRUKTUR

(enligt artikel 1.1)

Denna förordning ska gälla följande prioriterade transeuropeiska korridorer och områden för energiinfrastruktur:

1. PRIORITERADE KORRIDORER FÖR EL

1. Sammanlänkningar för el i nord-sydlig riktning i västra Europa (NSI West Electricity): sammanlänkningar mellan medlemsstaterna i regionen och med Medelhavsområdet, inklusive Pyreneiska halvön, särskilt för att integrera el från förnybara energikällor, förstärka inre nätinfrastruktur för att främja marknadsintegration i regionen och bryta Irlands isolering, och för att säkerställa nödvändiga förlängningar på land av havsbaserade elnät för förnybar energi och de förstärkningar av det inhemska nätet som krävs för att säkerställa ett adekvat och tillförlitligt överföringsnät och för att leverera havsbaserad el till medlemsstater som är inlandsstater.

   Berörda medlemsstater: Belgien, Danmark, Tyskland, Irland, Spanien, Frankrike, Italien, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Österrike och Portugal.

2. Sammanlänkningar för el i nord-sydlig riktning i de centrala och södra delarna av östra Europa (NSI East Electricity): sammanlänkningar och inre förbindelser i nord-sydlig och öst-västlig riktning för att fullborda den inre marknaden, integrera produktion från förnybara energikällor för att bryta Cyperns isolering, och för att säkerställa nödvändiga förlängningar på land av havsbaserade elnät för förnybar energi och de förstärkningar av det inhemska nätet som krävs för att säkerställa ett adekvat och tillförlitligt överföringsnät och för att leverera havsbaserad el till medlemsstater som är inlandsstater.

   Berörda medlemsstater: Bulgarien, Tjeckien, Tyskland, Kroatien, Grekland, Cypern, Italien, Ungern, Österrike, Polen, Rumänien, Slovenien och Slovakien.

3. Sammanlänkningsplan för el i Östersjöländerna (BEMIP Electricity): sammanlänkningar mellan medlemsstater och inre förbindelser i Östersjöområdet för att främja marknadsintegration och integrera en ökande andel förnybar energi i regionen.

   Berörda medlemsstater: Danmark, Tyskland, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Finland och Sverige.

2. PRIORITERADE KORRIDORER FÖR HAVSBASERADE ELNÄT

4. Havsbaserade elnät i de norra havsområdena (NSOG): utveckling av ett havsbaserat elnät, utveckling av ett havsbaserat integrerat el- och, när så är lämpligt, vätgasnät med tillhörande sammanlänkningar i Nordsjön, Irländska sjön, Keltiska havet, Engelska kanalen och angränsande vatten, för överföring av el eller, när så är lämpligt, vätgas från havsbaserade förnybara energikällor till platser för förbrukning och lagring, eller för ökat utbyte av förnybar energi över gränserna.

   Berörda medlemsstater: Belgien, Danmark, Tyskland, Irland, Frankrike, Luxemburg, Nederländerna och Sverige.

5. Sammanlänkningsplan för havsbaserade elnät i Östersjön (BEMIP offshore): utveckling av ett havsbaserat elnät, utveckling av ett havsbaserat integrerat el- och, när så är lämpligt, vätgasnät med tillhörande sammanlänkningar i Östersjön och angränsande vatten, för överföring av el eller, när så är lämpligt, vätgas från havsbaserade förnybara energikällor till platser för förbrukning och lagring, eller för ökat utbyte av förnybar energi över gränserna.

   Berörda medlemsstater: Danmark, Tyskland, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Finland och Sverige.

6. Havsbaserade elnät i södra och västra Europa (SW offshore): utveckling av ett havsbaserat elnät, utveckling av ett havsbaserat integrerat el- och, när så är lämpligt, vätgasnät med tillhörande sammanlänkningar i Medelhavet, inbegripet Cádizbukten, och angränsande vatten, för överföring av el eller, när så är lämpligt, vätgas från havsbaserade förnybara energikällor till platser för förbrukning och lagring, eller för ökat utbyte av förnybar energi över gränserna.

Berörda medlemsstater: Grekland, Spanien, Frankrike, Italien, Malta och Portugal.

7. Havsbaserade elnät i södra och östra Europa (SE offshore): utveckling av ett havsbaserat elnät, utveckling av ett havsbaserat integrerat el- och, när så är lämpligt, vätgasnät med tillhörande sammanlänkningar i Medelhavet, Svarta havet och angränsande vatten, för överföring av el eller, när så är lämpligt, vätgas från havsbaserade förnybara energikällor till platser för förbrukning och lagring, eller för ökat utbyte av förnybar energi över gränserna.

   Berörda medlemsstater: Bulgarien, Kroatien, Grekland, Italien, Cypern, Rumänien och Slovenien.

8. Havsbaserade elnät i Atlanten: utveckling av ett havsbaserat elnät, utveckling av ett havsbaserat integrerat elnät med tillhörande sammanlänkningar i Nordatlanten, för överföring av el från havsbaserade förnybara energikällor till platser för förbrukning och lagring, och för ökat utbyte av el över gränserna.

   Berörda medlemsstater: Irland, Spanien, Frankrike och Portugal.

3. PRIORITERADE KORRIDORER FÖR VÄTGAS OCH ELEKTROLYSANLÄGGNINGAR

9. Sammanlänkningar för vätgas i västra Europa (HI West): vätgasinfrastruktur och anpassad användning av gasinfrastruktur, som möjliggör framväxten av ett integrerat stomnät för vätgas, direkt eller indirekt (via sammanlänkning med ett tredjeland), som förbinder länderna i regionen och tillgodoser deras särskilda infrastrukturbehov avseende vätgas och stöder framväxten av ett unionsomfattande nät för vätgastransport, och dessutom, vad gäller öar och ösystem, minskar energiisoleringen, stöder innovativa och andra lösningar som inbegriper minst två medlemsstater med en betydande positiv inverkan på unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050 och bidrar avsevärt till hållbarheten för öarnas energisystem och unionens energisystem.

   Elektrolysanläggningar: stöd till utbyggnaden av el-till-gas-tillämpningar som syftar till att möjliggöra minskade växthusgasutsläpp och bidra till säker, effektiv och tillförlitlig systemdrift och integrering av smarta energisystem, och dessutom, vad gäller öar och ösystem, stöder innovativa och andra lösningar som inbegriper minst två medlemsstater med en betydande positiv inverkan på unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050 och bidrar avsevärt till hållbarheten för öarnas energisystem och unionens energisystem.

   Berörda medlemsstater: Belgien, Tjeckien, Danmark, Tyskland, Irland, Spanien, Frankrike, Italien, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Österrike och Portugal.

10. Sammanlänkningar för vätgas i de centrala och södra delarna av östra Europa (HI East): vätgasinfrastruktur och anpassad användning av gasinfrastruktur, som möjliggör framväxten av ett integrerat stomnät för vätgas, direkt eller indirekt (via sammanlänkning med ett tredjeland), som förbinder länderna i regionen och tillgodoser deras särskilda infrastrukturbehov avseende vätgas och stöder framväxten av ett unionsomfattande nät för vätgastransport, och dessutom, vad gäller öar och ösystem, minskar energiisoleringen, stöder innovativa och andra lösningar som inbegriper minst två medlemsstater med en betydande positiv inverkan på unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050 och bidrar avsevärt till hållbarheten för öarnas energisystem och unionens energisystem.

    Elektrolysanläggningar: stöd till utbyggnaden av el-till-gas-tillämpningar som syftar till att möjliggöra minskade växthusgasutsläpp och bidra till säker, effektiv och tillförlitlig systemdrift och integrering av smarta energisystem, och dessutom, vad gäller öar och ösystem, stöder innovativa och andra lösningar som inbegriper minst två medlemsstater med en betydande positiv inverkan på unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050 och bidrar avsevärt till hållbarheten för öarnas energisystem och unionens energisystem.

    Berörda medlemsstater: Bulgarien, Tjeckien, Tyskland, Grekland, Kroatien, Italien, Cypern, Ungern, Österrike, Polen, Rumänien, Slovenien och Slovakien.

11. Vätgasnät för den baltiska energimarknadens sammanlänkningsplan (BEMIP Hydrogen): vätgasinfrastruktur och anpassad användning av gasinfrastruktur, som möjliggör framväxten av ett integrerat stomnät för vätgas, direkt eller indirekt (via sammanlänkning med ett tredjeland), som förbinder länderna i regionen och tillgodoser deras särskilda infrastrukturbehov avseende vätgas och stöder framväxten av ett unionsomfattande nät för vätgastransport, och dessutom, vad gäller öar och ösystem, minskar energiisoleringen, stöder innovativa och andra lösningar som inbegriper minst två medlemsstater med en betydande positiv inverkan på unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050 och bidrar avsevärt till hållbarheten för öarnas energisystem och unionens energisystem.

    Elektrolysanläggningar: stöd till utbyggnaden av el-till-gas-tillämpningar som syftar till att möjliggöra minskade växthusgasutsläpp och bidra till säker, effektiv och tillförlitlig systemdrift och integrering av smarta energisystem, och dessutom, vad gäller öar och ösystem, stöder innovativa och andra lösningar som inbegriper minst två medlemsstater med en betydande positiv inverkan på unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050 och bidrar avsevärt till hållbarheten för öarnas energisystem och unionens energisystem.

    Berörda medlemsstater: Danmark, Tyskland, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Finland och Sverige.

4. PRIORITERADE TEMATISKA OMRÅDEN

12. Utbyggnad av smarta elnät: införande av teknik för smarta nät i hela unionen för att på ett effektivt sätt integrera alla elnätsanslutna användares beteende och handlingar, framför allt produktion av stora mängder el från förnybara eller distribuerade energikällor och efterfrågeflexibilitet från konsumenternas sida, energilagring, elfordon och andra flexibilitetskällor och dessutom, vad gäller öar och ösystem, minska energiisoleringen, stödja innovativa och andra lösningar som inbegriper minst två medlemsstater med en betydande positiv inverkan på unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050 och som bidrar avsevärt till hållbarheten för öarnas energisystem och unionens energisystem.

    Berörda medlemsstater: alla.

13. Gränsöverskridande koldioxidnät: utveckling av infrastruktur för transport och lagring av koldioxid mellan medlemsstater samt till och från angränsande tredjeländer för avskiljning och lagring av koldioxid från industrianläggningar för permanent geologisk lagring samt användning av koldioxid för syntetiska bränslegaser, vilket leder till permanent neutralisering av koldioxid.

    Berörda medlemsstater: alla.

14. Smarta gasnät: införande av teknik för smarta gasnät i hela unionen för att på ett effektivt sätt integrera många slags koldioxidsnåla och i synnerhet förnybara gaskällor i gasnätet, stödja spridningen av innovativa och digitala lösningar för nätförvaltning och underlätta smart sektorsintegration och efterfrågeflexibilitet, inbegripet därmed sammanhängande fysiska uppgraderingar om detta krävs för driften av utrustning och anläggningar för integrering av koldioxidsnåla och i synnerhet förnybara gaser.

    Berörda medlemsstater: alla.

BILAGA II

ENERGIINFRASTRUKTURKATEGORIER

De energiinfrastrukturkategorier som ska utvecklas för att genomföra energiinfrastrukturprioriteringarna i bilaga I är följande:

1. För el:

   a) Luftledningar för högspänning och extrahögspänning som korsar en gräns eller löper över en medlemsstats territorium inbegripet den exklusiva ekonomiska zonen, om de är utformade för en spänning på 220 kV eller mer, samt underjordiska och submarina överföringskablar, om de är utformade för en spänning på 150 kV eller mer. För medlemsstater och små enskilda system med ett totalt överföringssystem med lägre spänning ska dessa spänningsgränsvärden motsvara den högsta spänningsnivån i deras respektive elsystem.

   b) Varje typ av utrustning eller anläggning som omfattas av den energiinfrastrukturkategori som avses i led a och som möjliggör överföring av havsbaserad förnybar el från de havsbaserade produktionsplatserna (energiinfrastruktur för havsbaserad förnybar el).

   c) Energilagringsanläggningar, i enskild eller aggregerad form, för permanent eller tillfällig lagring av energi ovan eller under mark, eller i geologiska områden, förutsatt att de är direkt anslutna till högspänningsöverföringsledningar och distributionsledningar som är utformade för en spänning på 110 kV eller mer. För medlemsstater och små enskilda system med ett totalt överföringssystem med lägre spänning ska dessa spänningsgränsvärden motsvara den högsta spänningsnivån i deras respektive elsystem.

   d) Varje typ av utrustning eller anläggning som är nödvändig för att de system som avses i leden a, b och c ska fungera tryggt, säkert och effektivt, inklusive skydds-, övervaknings- och kontrollsystem på alla spänningsnivåer och understationer.

   e) Smarta elnät: Varje typ av utrustning eller anläggning, digitala system och komponenter som integrerar informations- och kommunikationsteknik (IKT) genom digitala driftplattformar, kontrollsystem och sensorteknik både på överföringsnivå och mellan- respektive högspänningsdistributionsnivå, som syftar till att säkerställa ett effektivare och smartare överförings- och distributionsnät för el, öka kapaciteten att integrera nya former av produktion, energilagring och förbrukning och underlätta nya affärsmodeller och marknadsstrukturer, inbegripet investeringar i öar och ösystem för att minska energiisoleringen, för att stödja innovativa och andra lösningar som omfattar minst två medlemsstater och som har en betydande positiv inverkan på unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050 och för att avsevärt bidra till hållbarheten för öarnas energisystem och unionens energisystem.

   f) Varje typ av utrustning eller anläggning som omfattas av den energiinfrastrukturkategori som avses i led a och som har dubbla funktioner: sammanlänkning och havsbaserat nätanslutningssystem från produktionsplatserna för havsbaserad förnybar el till två eller flera medlemsstater och tredjeländer som deltar i projekt som finns med i unionsförteckningen, inbegripet förlängningar av denna utrustning på land fram till den första understationen i det landbaserade överföringssystemet, samt varje typ av närliggande havsbaserad utrustning eller anläggning som är nödvändig för att systemet ska fungera tryggt, säkert och effektivt, inklusive skydds-, övervaknings- och kontrollsystem, och nödvändiga understationer om de också säkerställer teknisk driftskompatibilitet, bland annat när det gäller gränssnitt mellan olika typer av teknik (havsbaserade nät för förnybar energi).

2. För smarta gasnät: Varje typ av följande utrustning eller anläggning som syftar till att möjliggöra och underlätta integrering av flera olika koldioxidsnåla och i synnerhet förnybara gaser, inklusive biometan eller vätgas, i gasnätet: digitala system och komponenter som integrerar IKT, kontrollsystem och sensorteknik för att möjliggöra interaktiv och intelligent övervakning, mätning, kvalitetskontroll och förvaltning av produktion, överföring, distribution, lagring och förbrukning av gas inom ett gasnät. Sådana projekt kan även omfatta utrustning för att möjliggöra omvända flöden från distributionsnivån till överföringsnivån, inbegripet därmed sammanhängande fysiska uppgraderingar om detta krävs för driften av utrustning och anläggningar för integrering av koldioxidsnåla och i synnerhet förnybara gaser.

3. För vätgas:

   a) Rörledningar, huvudsakligen högtryckssledningar, för transport av vätgas, inbegripet naturgasinfrastruktur som anpassats för nya ändamål, som ger flera nätanvändare tillträde på ett transparent och icke-diskriminerande sätt.

   b) Lagringsanläggningar anslutna till de högtrycksrörledningar för vätgas som avses i led a.

   c) Anläggningar för mottagning, lagring, återförgasning eller dekomprimering av kondenserad vätgas eller vätgas som är innesluten i andra kemiska ämnen i syfte att i tillämpliga fall mata in vätgasen i nätet.

   d) Varje typ av utrustning eller anläggning som är nödvändig för att vätgassystemet ska fungera tryggt, säkert och effektivt eller för att möjliggöra dubbelriktad kapacitet, inklusive kompressorstationer.

   e) Varje typ av utrustning eller anläggning som möjliggör användning av vätgas eller vätgasbaserade bränslen i transportsektorn inom TEN-T-stomnätet som identifierats i enlighet med kapitel III i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1315/2013 ([1]).

   Tillgångar som anges i leden a–d kan vara nybyggda tillgångar eller tillgångar vars användningsområde anpassats från naturgas till vätgas eller en kombination av båda.

4. För elektrolysanläggningar:

   a) Elektrolysanläggningar

      i) som har en kapacitet på minst 50 MW som tillhandahålls av en enda elektrolysanläggning eller av en uppsättning elektrolysanläggningar som ingår i ett enda samordnat projekt,

      ii) vars produktion uppfyller kravet på en minskning av växthusgasutsläppen med 70 % under hela livscykeln i förhållande till en fossil motsvarighet på 94 g CO_2eq/MJ i enlighet med artikel 25.2 och bilaga V till direktiv (EU) 2018/2001; minskningen av växthusgasutsläpp under hela livscykeln beräknas med hjälp av den metod som avses i artikel 28.5 i direktiv (EU) 2018/2001 eller, alternativt, med hjälp av ISO 14067 eller ISO 14064–1; växthusgasutsläppen under hela livscykeln måste inkludera indirekta utsläpp; kvantifierade minskningar av växthusgasutsläpp under hela livscykeln kontrolleras i tillämpliga fall i enlighet med artikel 30 i direktiv (EU) 2018/2001 eller av en oberoende tredje part, och

      iii) som har en nätrelaterad funktion, särskilt med tanke på den övergripande systemflexibiliteten och den övergripande systemeffektiviteten i el- och vätgasnäten.

   b) Tillhörande utrustning, inklusive rörledning till nätet.

5. För koldioxid:

   a) Särskilda rörledningar, undantaget tidigare led i rörledningsnätet, som används för att transportera koldioxid från mer än en källa, för slutlig geologisk lagring av koldioxid enligt direktiv 2009/31/EG.

   b) Fasta anläggningar för kondensering, buffertlagring och omvandling av koldioxid före dess vidare transport genom rörledningar och med därför avsedda transportsätt som fartyg, pråm, lastbil och tåg.

   c) Utan att det påverkar eventuella förbud mot geologisk lagring av koldioxid i en medlemsstat, yt- och injektionsanläggningar som hör samman med infrastruktur inom en geologisk formation som används, i enlighet med direktiv 2009/31/EG, för permanent geologisk lagring av koldioxid, om dessa anläggningar inte använder koldioxid för förbättrad återvinning av kolväten och är nödvändiga för att möjliggöra gränsöverskridande transport och lagring av koldioxid.

   d) Varje typ av utrustning eller anläggning som är nödvändig för att systemet i fråga ska fungera ordentligt, säkert och effektivt, inklusive skydds-, övervaknings- och kontrollsystem.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1315/2013 av den 11 december 2013 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet och om upphävande av beslut nr 661/2010/EU (EUT L 348, 20.12.2013, s. 1).

BILAGA III

REGIONALA FÖRTECKNINGAR ÖVER PROJEKT

1. REGLER FÖR GRUPPER

1. När det gäller energiinfrastruktur som omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet ska varje grupp bestå av företrädare för medlemsstaterna, nationella tillsynsmyndigheter, systemansvariga för överföringssystem samt kommissionen, byrån, EU DSO-enheten och antingen Entso för el eller Entso för gas.

   För övriga energiinfrastrukturkategorier ska varje grupp bestå av kommissionen och företrädare för medlemsstaterna samt projektansvariga som berörs av någon av prioriteringarna i bilaga I.

2. Beroende på antalet projekt som föreslås för unionsförteckningen, regionala luckor i infrastrukturen och marknadsutvecklingen får grupperna och gruppernas beslutsfattande organ delas upp, slås samman eller sammanträda i olika konstellationer, beroende på vad som är nödvändigt, för att diskutera frågor som är gemensamma för alla grupper eller som endast rör vissa regioner. Frågorna kan gälla exempelvis samstämmighet över regiongränserna eller antalet förslag till projekt i utkast till regionala förteckningar som löper risk att bli ohanterliga.

3. Varje grupp ska lägga upp sitt arbete i enlighet med det regionala samarbete som avses i artikel 12 i förordning (EG) nr 715/2009, artikel 34 i förordning (EU) 2019/943, artikel 7 i direktiv 2009/73/EG och artikel 61 i direktiv (EU) 2019/944 samt andra befintliga regionala samarbetsstrukturer.

4. Varje grupp ska, i enlighet med vad som anses lämpligt för att genomföra relevanta prioriterade korridorer och områden för energiinfrastruktur i bilaga I, bjuda in projektansvariga för projekt som har potential att väljas ut som projekt av gemensamt intresse samt företrädare för nationella förvaltningar, för tillsynsmyndigheter och för det civila samhället samt systemansvariga för överföringssystem från tredjeländer. Besluten om att bjuda in företrädare från tredjeländer ska fattas med konsensus.

5. För de prioriterade korridorer för energiinfrastruktur som anges i avsnitt 2 i bilaga I ska varje grupp i enlighet med vad som anses lämpligt bjuda in företrädare för medlemsstater som är inlandsstater, behöriga myndigheter, nationella tillsynsmyndigheter och systemansvariga för överföringssystem.

6. Varje grupp ska, när så är lämpligt, bjuda in de organisationer som företräder berörda intressenter, inbegripet företrädare från tredjeländer, och, när så anses lämpligt, intressenterna direkt, bland annat producenter, systemansvariga för distributionssystem, leverantörer, konsumenter, lokalbefolkning och unionsbaserade miljöskyddsorganisationer så att de kan framföra sin sakkunskap. Varje grupp ska organisera möten eller samråd när det är relevant för utförandet av dess uppgifter.

7. När det gäller gruppernas sammanträden ska kommissionen, på en plattform som är tillgänglig för intressenter, offentliggöra den interna arbetsordningen, en uppdaterad förteckning över medlemsorganisationer, regelbundet uppdaterad information om hur arbetet fortskrider, dagordningar samt mötesprotokoll, om sådana finns tillgängliga. Överläggningarna i gruppernas beslutsfattande organ och rangordningen av projekt i enlighet med artikel 4.5 ska vara konfidentiella. Samtliga beslut om de regionala gruppernas funktion och arbete ska fattas med konsensus mellan medlemsstaterna och kommissionen.

8. Kommissionen, byrån och grupperna ska sträva efter samstämmighet mellan grupperna. Kommissionen och byrån ska med tanke på detta vid behov säkerställa att de berörda grupperna utbyter information om allt arbete som är av interregionalt intresse.

9. Nationella tillsynsmyndigheters och byråns deltagande i grupperna får inte äventyra uppfyllandet av deras mål och uppgifter enligt denna förordning eller enligt förordning (EU) 2019/942, artiklarna 40 och 41 i direktiv 2009/73/EG och artiklarna 58, 59 och 60 i direktiv (EU) 2019/944.

2. PROCESS FÖR ATT UPPRÄTTA REGIONALA FÖRTECKNINGAR

1. Projektansvariga för ett projekt som kan väljas ut som ett projekt i unionsförteckningen, och som vill att deras projekt ska få den statusen, ska till grupperna inge en ansökan om att deras projekt ska väljas ut som projekt i unionsförteckningen, tillsammans med

   a) en bedömning av hur deras projekt bidrar till genomförandet av prioriteringarna i bilaga I,

   b) angivande av relevant projektkategori enligt bilaga II,

   c) en analys av hur projektet eller projekten uppfyller de relevanta kriterierna i artikel 4,

   d) för projekt som är tillräckligt långt framskridna, en projektspecifik kostnads-nyttoanalys i överensstämmelse med de metoder som tagits fram enligt artikel 11,

   e) för projekt av ömsesidigt intresse, stödskrivelserna från regeringarna i direkt berörda länder som uttrycker sitt stöd för projektet eller andra icke-bindande överenskommelser,

   f) all annan information av betydelse för utvärderingen av projektet.

2. Alla mottagare ska säkerställa att kommersiellt känslig information behandlas konfidentiellt.

3. De föreslagna elöverförings- och ellagringsprojekt av gemensamt intresse som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkt 1 a, b, c, d och f i bilaga II till denna förordning ska ingå i den senast tillgängliga unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplan för el som utarbetats av Entso för el enligt artikel 30 i förordning (EU) 2019/943. De föreslagna elöverföringsprojekt av gemensamt intresse som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkt 1 b och f i bilaga II till den här förordningen ska härröra från och vara förenliga med den integrerade utveckling av havsbaserade nät och nätförstärkning som avses i artikel 14.2 i den här förordningen.

4. Från och med den 1 januari 2024 är de föreslagna vätgasprojekt av gemensamt intresse som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkt 3 i bilaga II till denna förordning sådana projekt som ingår i den senast tillgängliga gemenskapsomfattande tioåriga nätutvecklingsplan för gas som utarbetats av Entso för gas enligt artikel 8 i förordning (EG) nr 715/2009.

5. Entso för el och Entso för gas ska senast den 30 juni 2022, och därefter för varje unionsomfattande tioårig nätutvecklingsplan, utfärda uppdaterade riktlinjer för inkludering av projekt i de respektive unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplaner som avses i punkterna 3 och 4, för att säkerställa likabehandling och insyn i processen. För alla projekt i den unionsförteckning som gäller vid den tidpunkten ska riktlinjerna fastställa en förenklad process för inkludering i de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna, med beaktande av den dokumentation och de uppgifter som redan lämnats in under den tidigare processen för de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna, under förutsättning att den dokumentation och de uppgifter som redan lämnats in fortfarande är giltiga.

   Entso för el och Entso för gas ska samråda med kommissionen och byrån om sina respektive utkast till riktlinjer för inkludering av projekt i de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna och ta vederbörlig hänsyn till kommissionens och byråns rekommendationer innan de slutliga riktlinjerna offentliggörs.

6. Föreslagna projekt för transport och lagring av koldioxid som omfattas av energiinfrastrukturkategorin i punkt 5 i bilaga II ska läggas fram som en del av en plan, framtagen av minst två medlemsstater, för utveckling av gränsöverskridande infrastruktur för transport och lagring av koldioxid. Den ska presenteras för kommissionen av de berörda medlemsstaterna eller av enheter som utsetts av de berörda medlemsstaterna.

7. Entso för el och Entso för gas ska underrätta grupperna om hur de tillämpat riktlinjerna för att bedöma inkludering i de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna.

8. För projekt som omfattas av deras behörighet ska de nationella tillsynsmyndigheterna, och vid behov byrån, i mån av möjlighet inom ramen för regionalt samarbete enligt artikel 7 i direktiv 2009/73/EG och artikel 61 i direktiv (EU) 2019/944 säkerställa att bedömningskriterierna och metoderna för kostnads-nyttoanalysen tillämpas konsekvent och utvärdera deras gränsöverskridande relevans. De ska lägga fram sina bedömningar för gruppen. Kommissionen ska säkerställa att de kriterier och metoder som avses i artikel 4 i denna förordning och bilaga IV tillämpas på ett harmoniserat sätt för att säkerställa samstämmighet mellan de regionala grupperna.

9. För alla projekt som inte omfattas av punkt 8 i denna bilaga ska kommissionen utvärdera tillämpningen av kriterierna i artikel 4 i denna förordning. Kommissionen ska också ta hänsyn till möjligheten för en framtida utvidgning att omfatta ytterligare medlemsstater. Kommissionen ska lägga fram sin bedömning för gruppen. För projekt som ansöker om status som projekt av ömsesidigt intresse ska tredjeländers företrädare och tillsynsmyndigheter bjudas in till presentationen av bedömningen.

10. Varje medlemsstat vars territorium inte berörs av ett föreslaget projekt men på vilken projektet kan ha en potentiellt positiv nettoeffekt eller en potentiellt betydande effekt, till exempel på miljön eller på driften av energiinfrastrukturen på dess territorium, får föra fram sina synpunkter i ett yttrande till gruppen.

11. Gruppen ska på begäran av en medlemsstat i gruppen undersöka de underbyggda skäl som en medlemsstat lagt fram enligt artikel 3.3 för att inte godkänna ett projekt som berör dess territorium.

12. Gruppen ska beakta huruvida principen om energieffektivitet först tillämpas vad gäller fastställandet av de regionala infrastrukturbehoven och vad gäller vart och ett av kandidatprojekten. Gruppen ska särskilt beakta lösningar som efterfrågestyrning, marknadssystemlösningar, genomförande av digitala lösningar och renovering av byggnader som prioriterade lösningar när de anses mer kostnadseffektiva i ett systemperspektiv än anläggning av ny leveransinfrastruktur.

13. Gruppen ska mötas för att granska och rangordna de föreslagna projekten på grundval av en öppen bedömning av projekten med användning av de kriterier som anges i artikel 4 och därvid ta hänsyn till tillsynsmyndigheternas bedömning, eller kommissionens bedömning av projekt som inte omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet.

14. Utkasten till regionala förteckningar över föreslagna projekt som omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet och som utarbetats av grupperna ska, tillsammans med eventuella yttranden enligt punkt 10 i detta avsnitt, sändas in till byrån sex månader före den dag då unionsförteckningen ska antas. Utkasten till regionala förteckningar, med tillhörande yttranden, ska bedömas av byrån inom tre månader efter den dag då de mottagits. Byrån ska tillhandahålla ett yttrande om utkasten till regionala förteckningar, framför allt om huruvida kriterierna och kostnads-nyttoanalysen tillämpats konsekvent över regionerna. Byråns yttrande ska antas i enlighet med förfarandet i artikel 22.5 i förordning (EU) 2019/942.

15. Inom en månad från dagen för mottagande av byråns yttrande ska det beslutsfattande organet i varje grupp anta sin slutliga regionala förteckning över föreslagna projekt, med beaktande av bestämmelserna i artikel 3.3, varvid gruppernas förslag ska utgöra utgångspunkt och hänsyn ska tas till byråns yttrande och de nationella tillsynsmyndigheternas bedömning som inlämnats i enlighet med punkt 8, eller till kommissionens bedömning av projekt som inte omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet som föreslagits i enlighet med punkt 9, och de råd från kommissionen som syftar till att säkerställa ett hanterbart sammanlagt antal projekt i unionsförteckningen, särskilt vid gränser där det finns konkurrerande eller potentiellt konkurrerande projekt. Gruppernas beslutsfattande organ ska lämna in de slutliga regionala förteckningarna till kommissionen, tillsammans med eventuella yttranden enligt vad som anges i punkt 10.

16. Om det sammanlagda antalet föreslagna projekt i unionsförteckningen, utgående från utkasten till regionala förteckningar och efter att hänsyn tagits till byråns yttrande, skulle bli ohanterligt stort, ska kommissionen rekommendera varje berörd grupp att i den regionala förteckningen inte ta med de projekt som rangordnats lägst av den berörda gruppen i enlighet med den rangordning som fastställts enligt artikel 4.5.

BILAGA IV

REGLER OCH INDIKATORER AVSEENDE KRITERIER FÖR PROJEKT

1. Ett projekt av gemensamt intresse med en betydande gränsöverskridande verkan är ett projekt på en medlemsstats territorium som uppfyller följande villkor:

a) Överföring av el: projektet innebär att nätets överföringskapacitet eller den tillgängliga kapaciteten för kommersiella flöden ökas vid medlemsstatens gräns mot en eller flera andra medlemsstater, där detta leder till en ökning av nätets gränsöverskridande överföringskapacitet med minst 500 megawatt (MW) vid medlemsstatens gräns mot en eller flera andra medlemsstater jämfört med om projektet inte tagits i drift, eller att energiisoleringen för icke-sammanlänkade system i en eller flera medlemsstater minskas och att den gränsöverskridande överföringskapaciteten vid gränsen mellan två medlemsstater ökas med minst 200 megawatt.

b) Lagring av el: projektet tillför minst 225 MW installerad kapacitet och har en lagringskapacitet som möjliggör en årlig nettoproduktion av el på 250 gigawattimmar.

c) Smarta elnät: projektet avser utrustning och anläggningar på högspännings- och medelspänningsnivå och omfattar systemansvariga för överföringssystem, systemansvariga för överförings- och distributionssystem eller systemansvariga för distributionssystem från minst två medlemsstater. Projektet får omfatta endast systemansvariga för distributionssystem om dessa kommer från minst två olika medlemsstater och om driftskompatibilitet säkerställs. Projektet ska uppfylla minst två av följande kriterier: Det omfattar 50 000 användare, producenter, konsumenter eller prosumenter av el, det täcker ett förbrukningsområde på minst 300 gigawattimmar per år och åtminstone 20 % av den elförbrukning som är kopplad till projektet härrör från intermittenta förnybara energikällor eller minskar energiisoleringen för icke-sammanlänkade system i en eller flera medlemsstater. Projektet måste inte inkludera en fysisk gemensam gräns. För projekt som rör små enskilda system enligt definitionen i artikel 2.42 i direktiv (EU) 2019/944, inbegripet öar, ska dessa spänningsnivåer motsvara den högsta spänningsnivån i det relevanta elsystemet.

d) Överföring av vätgas: projektet möjliggör överföring av vätgas över de berörda medlemsstaternas gränser eller ökar den befintliga gränsöverskridande kapaciteten för transport av vätgas vid en gräns mellan två medlemsstater med minst 10 % jämfört med hur det var innan projektet togs i drift, visar tillräckligt tydligt att det är en väsentlig del av ett planerat gränsöverskridande vätgasnät och ger tillräckliga bevis för befintliga planer och samarbete med grannländer och nätoperatörer, eller, för projekt som minskar energiisoleringen för icke sammanlänkade system i en eller flera medlemsstater, syftar till att direkt eller indirekt leverera till minst två medlemsstater.

e) Anläggningar för lagring eller mottagning av vätgas enligt punkt 3 i bilaga II: projektet syftar till att direkt eller indirekt leverera till minst två medlemsstater.

f) Elektrolysanläggningar: projektet tillför minst 50 MW installerad kapacitet från en enskild elektrolysanläggning eller från en grupp elektrolysanläggningar som utgör ett enda samordnat projekt och medför direkta eller indirekta fördelar för minst två medlemsstater och, specifikt för projekt på öar och ösystem, stöder innovativa och andra lösningar som inbegriper minst två medlemsstater med en betydande positiv inverkan på unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050 och bidrar avsevärt till hållbarheten för öarnas energisystem och unionens energisystem.

g) Smarta gasnät: projektet inbegriper systemansvariga för överföringssystem, systemansvariga för överförings- och distributionssystem eller systemansvariga för distributionssystem från minst två medlemsstater. Systemansvariga för distributionssystem får delta, men endast med stöd av de systemansvariga för överföringssystemen från minst två medlemsstater som är nära knutna till projektet och säkerställer driftskompatibilitet.

h) Överföring av havsbaserad förnybar el: projektet är utformat för att överföra el från havsbaserade produktionsanläggningar med en kapacitet på minst 500 MW och möjliggör överföring av el till en specifik medlemsstats landbaserade nät, vilket ökar den tillgängliga volymen förnybar el på den inre marknaden. Projektet utvecklas i områden med låg spridning av havsbaserad förnybar el och uppvisar en betydande positiv inverkan på unionens energi- och klimatmål för 2030 och dess klimatneutralitetsmål för 2050 och bidrar avsevärt till hållbarheten i energisystemet och marknadsintegrationen utan att hämma gränsöverskridande kapacitet och flöden.

i) Koldioxidprojekt: projektet används för att transportera och i förekommande fall lagra mänskligt genererad koldioxid från minst två medlemsstater.

2. Ett projekt av ömsesidigt intresse med betydande gränsöverskridande verkan är ett projekt som uppfyller följande villkor:

   a) Projekt av ömsesidigt intresse som omfattas av kategorin i punkt 1 a och f i bilaga II: projektet innebär att nätets överföringskapacitet eller den tillgängliga kapaciteten för kommersiella flöden ökas vid medlemsstatens gräns mot ett eller flera tredjeländer och medför betydande fördelar, antingen direkt eller indirekt (via sammanlänkning med ett tredjeland), enligt de särskilda kriterier som anges i artikel 4.3, på unionsnivå. Beräkningen av fördelarna för medlemsstaterna ska utföras och offentliggöras av Entso för el inom ramen för den unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanen.

   b) Projekt av ömsesidigt intresse som omfattas av kategorin i punkt 3 i bilaga II: vätgasprojektet möjliggör överföring av vätgas över gränsen mellan en medlemsstat och ett eller flera tredjeländer och visar sig medföra betydande fördelar, antingen direkt eller indirekt (via sammanlänkning med ett tredjeland), enligt de särskilda kriterier som anges i artikel 4.3, på unionsnivå. Beräkningen av fördelarna för medlemsstaterna ska utföras och offentliggöras av Entso för gas inom ramen för den unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanen.

   c) Projekt av ömsesidigt intresse som omfattas av kategorin i punkt 5 i bilaga II: projektet kan användas för att transportera och lagra mänskligt genererad koldioxid från minst två medlemsstater och ett tredjeland.

3. Vid projekt som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkt 1 a, b, c, d och f i bilaga II ska kriterierna i artikel 4 utvärderas på följande sätt:

   a) Överföring av producerad förnybar energi till större förbrukningscentrum och lagringsanläggningar ska mätas i enlighet med analysen i den senast tillgängliga unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanen för el, i synnerhet genom att

      i) vid överföring av el uppskatta den produktionskapacitet från förnybara energikällor (uttryckt i MW per tekniskslag) som ansluts och överförs till följd av projektet, jämfört med den totala produktionskapacitet från dessa typer av förnybara energikällor som planeras i den berörda medlemsstaten fram till 2030 enligt de nationella energi- och klimatplaner som medlemsstaterna lämnat in i enlighet med förordning (EU) 2018/1999,

      ii) vid lagring av energi jämföra den nya kapacitet som projektet tillför med den totala befintliga kapaciteten för samma lagringsteknik i det analysområde som avses i bilaga V.

   b) Marknadsintegration, konkurrens och systemflexibilitet ska mätas i enlighet med analysen i den senast tillgängliga unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanen för el, i synnerhet genom att

      i) för gränsöverskridande projekt, inklusive reinvesteringsprojekt, beräkna inverkan på nätets överföringskapacitet i båda effektöverföringsriktningarna, mätt i effekt (MW) samt deras bidrag till uppnåendet av sammanlänkningsmålet på minst 15 %, och för projekt med betydande gränsöverskridande verkan, inverkan på nätets överföringskapacitet vid gränserna mellan berörda medlemsstater, mellan berörda medlemsstater och tredjeländer eller inom berörda medlemsstater samt på balanseringen av tillgång och efterfrågan och nätdriften i berörda medlemsstater,

      ii) för det analysområde som avses i bilaga V bedöma vilken inverkan på produktions- och överföringskostnaderna i hela energisystemet och på konvergensen i fråga om marknadspriserna som projektet medför enligt olika planeringsscenarier, varvid särskild hänsyn ska tas till variationer i rangordningen.

   c) Försörjningstrygghet, driftskompatibilitet och säker systemdrift ska mätas i enlighet med analysen i den senast tillgängliga unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanen för el, i synnerhet genom att bedöma projektets inverkan på förväntad förlorad last i det analysområde som avses i bilaga V med avseende på tillräcklig produktions- och överföringskapacitet under ett antal karakteristiska belastningsperioder, varvid hänsyn ska tas till förväntade förändringar i fråga om extrema klimatbetingade väderhändelser och deras inverkan på infrastrukturens resiliens. Projektets inverkan på en oberoende och tillförlitlig kontroll över systemdriften och systemtjänsterna ska i förekommande fall mätas.

4. Vid projekt som omfattas av energiinfrastrukturkategorin i punkt 1 e i bilaga II ska kriterierna i artikel 4 utvärderas på följande sätt:

   a) Hållbarhetsnivån ska mätas genom en bedömning av nätens kapacitet att ansluta och transportera intermittent förnybar energi.

   b) Försörjningstrygghet ska mätas genom en bedömning av förlusterna i distributions- eller överföringsnäten, eller bådadera, procentuellt utnyttjande (dvs. genomsnittsbelastning) av elnätets komponenter, nätkomponenternas tillgänglighet (relaterat till planerat och oplanerat underhåll) och dess inverkan på nätprestandan samt på avbrott och deras varaktighet och frekvens, även vid klimatrelaterade avbrott.

   c) Marknadsintegration ska mätas genom en bedömning av användningen av innovativa lösningar i systemdrift, minskad energiisolering, sammanlänkning samt graden av integrering av andra sektorer och underlättande av nya affärsmodeller och marknadsstrukturer.

   d) Nätsäkerhet, flexibilitet och leveranskvalitet ska mätas genom en bedömning av den innovativa metoden för systemflexibilitet, cybersäkerhet, effektiv driftskompatibilitet mellan nivån för systemansvariga för överföringssystem respektive systemansvariga för distributionssystem, kapaciteten att inkludera efterfrågeflexibilitet, lagring, energieffektivitetsåtgärder, kostnadseffektiv användning av digitala verktyg och IKT för övervaknings- och kontrolländamål, elsystemets stabilitet och spänningskvaliteten.

5. Vid vätgasprojekt som omfattas av energiinfrastrukturkategorin i punkt 3 i bilaga II ska kriterierna i artikel 4 utvärderas på följande sätt:

   a) Hållbarhet ska mätas som ett projekts bidrag till minskade växthusgasutsläpp i olika slutanvändningstillämpningar i sektorer där det är svårt att genomföra minskningar såsom industrin eller transportsektorn, flexibilitet och säsongsbunden lagring av el från förnybara källor, eller integrering av förnybar och koldioxidsnål vätgas, i syfte att beakta marknadens behov och främja förnybar vätgas.

   b) Marknadsintegration och driftskompatibilitet ska mätas genom en beräkning av projektets mervärde för integrering av marknadsområden, priskonvergens och systemets allmänna flexibilitet.

   c) Försörjningstrygghet och flexibilitet ska mätas genom en beräkning av projektets mervärde för vätgasförsörjningens resiliens, mångfald och flexibilitet.

   d) Konkurrens ska mätas genom en bedömning av projektets bidrag till diversifiering av försörjningen, inbegripet underlättande av tillgången till inhemska källor för vätgasförsörjning.

6. Vid projekt för smarta gasnät som omfattas av energiinfrastrukturkategorin i punkt 2 i bilaga II ska kriterierna i artikel 4 utvärderas på följande sätt:

   a) Hållbarhetsnivån ska mätas genom en bedömning av andelen förnybara och koldioxidsnåla gaser som är integrerade i gasnätet, de därmed sammanhängande minskningarna av växthusgasutsläpp i förhållande till den totala utfasningen av fossila bränslen från systemet och tillfredsställande upptäckt av läckage.

   b) Leveranskvalitet och försörjningstrygghet ska mätas genom en bedömning av förhållandet mellan säker tillgång till gas och efterfrågetoppar, andelen import som ersatts av lokala förnybara och koldioxidsnåla gaser, systemdriftens stabilitet samt avbrott och deras varaktighet och frekvens per kund.

   c) Möjliggörande av flexibilitetstjänster såsom efterfrågeflexibilitet och lagring genom underlättande av smart sektorsintegration med hjälp av nya kopplingar till andra energibärare och energisektorer ska mätas genom en bedömning av de kostnadsbesparingar som möjliggörs i sammankopplade energisektorer och energisystem, såsom kraftvärmesystem, transportsektorn och industrin.

7. För elektrolysprojekt som omfattas av energiinfrastrukturkategorin i punkt 4 i bilaga II ska kriterierna i artikel 4 utvärderas på följande sätt:

   a) Hållbarhet ska mätas genom en bedömning av andelen förnybar vätgas eller koldioxidsnål vätgas, i synnerhet från förnybara källor, som uppfyller kriterierna i punkt 4 a ii i bilaga II och som är integrerad i nätet, eller en uppskattning av användningen av syntetiska bränslen av sådant ursprung och de därmed sammanhängande minskningarna av växthusgasutsläppen.

   b) Försörjningstrygghet ska mätas genom en bedömning av dess bidrag till nätdriftens säkerhet, stabilitet och effektivitet, bland annat genom en bedömning av i vilken mån inskränkningar av produktionen av förnybar energi har undvikits.

c) Möjliggörande av flexibilitetstjänster såsom efterfrågeflexibilitet och lagring genom underlättande av smart sektorsintegration med hjälp av nya kopplingar till andra energibärare och energisektorer ska mätas genom en bedömning av de kostnadsbesparingar som möjliggörs i sammankopplade energisektorer och energisystem, såsom gas-, vätgas- och kraftvärmenät, transport- och industrisektorerna.

8. För koldioxidinfrastruktur som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkt 5 i bilaga II ska kriterierna i artikel 4 utvärderas på följande sätt:

a) Hållbarhet ska mätas genom en bedömning av projektets totala förväntade minskningar av växthusgasutsläppen under hela livscykeln och avsaknaden av alternativa tekniska lösningar såsom, men inte begränsat till, energieffektivitet, elektrifiering som integrerar förnybara energikällor, för att uppnå samma nivå av minskningar av växthusgasutsläppen som den mängd koldioxid som ska avskiljas vid sammanlänkade industrianläggningar, till en jämförbar kostnad och enligt en jämförbar tidsplan, med beaktande av växthusgasutsläppen från den energi som krävs för avskiljning, transport och lagring av koldioxid, beroende på vad som är tillämpligt, med beaktande av infrastrukturen, inbegripet, i tillämpliga fall, annan potentiell framtida användning.

b) Resiliens och tillförlitlighet ska mätas genom en bedömning av infrastrukturens tillförlitlighet.

c) Begränsningen av miljöbelastning och miljörisker genom permanent koldioxidneutralisering.

BILAGA V

KOSTNADS-NYTTOANALYSER SOM OMFATTAR HELA ENERGISYSTEMET

De metoder för kostnads-nyttoanalyser som tagits fram av Entso för el och Entso för gas ska vara inbördes förenliga och ta hänsyn till sektoriella särdrag. Metoderna för en harmoniserad och transparent kostnads-nyttoanalys som omfattar hela energisystemet och avser projekt i unionsförteckningen ska vara enhetliga för alla infrastrukturkategorier, såvida inte specifika olikheter är berättigade. Metoderna ska ta upp kostnader i vid mening, inbegripet externa effekter, mot bakgrund av unionens klimat- och energimål för 2030 och klimatneutralitetsmål för 2050, och ska uppfylla följande principer:

1. Analysområdet för enskilda projekt ska omfatta alla medlemsstater och tredjeländer på vars territorium projektet är beläget, alla direkt angränsande medlemsstater samt alla andra medlemsstater i vilka projektet har en betydande verkan. I detta syfte ska Entso för el och Entso för gas samarbeta med alla berörda systemansvariga i de berörda tredjeländerna. Om projektet omfattas av den energiinfrastrukturkategori som anges i punkt 3 i bilaga II ska Entso för el och Entso för gas samarbeta med den projektansvariga, även om denna inte är systemansvarig.
2. Varje kostnads-nyttoanalys ska innehålla känslighetsanalyser för uppsättningen indata, inklusive kostnader för produktion och växthusgaser liksom förväntad utveckling för tillgång och efterfrågan, inbegripet med beaktande av förnybara energikällor, och inbegripet flexibilitet för tillgång och efterfrågan samt tillgång till lagring, datum för idrifttagande av olika projekt inom samma analysområde, klimateffekter samt andra relevanta parametrar.
3. Metoderna ska fastställa vilken analys som ska utföras, utgående från den relevanta uppsättningen indata som omfattar flera sektorer, genom att fastslå verkan med och utan varje projekt och ska omfatta relevanta ömsesidiga beroendeförhållanden till andra projekt.
4. Metoderna ska ge vägledning om utveckling och användning av energinät- och energimarknadsmodeller som krävs för kostnads-nyttoanalysen. Modelleringen ska möjliggöra en fullständig bedömning av ekonomiska fördelar, inbegripet marknadsintegration, försörjningstrygghet, konkurrens och undanröjande av energiisolering, samt sociala och miljömässiga effekter och klimateffekter, inbegripet sektorsövergripande konsekvenser. Metoderna ska vara fullständigt transparenta och innehålla närmare uppgifter om vilka fördelarna och kostnaderna är, varför de uppstår och hur de beräknas.
5. Metoderna ska innehålla ett klargörande för hur principen om energieffektivitet först genomförs i alla steg i de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna.
6. Metoderna ska klargöra att projektet inte kommer att hämma utveckling och utbyggnad av förnybar energi.
7. Metoderna ska säkerställa att de medlemsstater där projektet tillför en positiv nettoeffekt, stödmottagarna, de medlemsstater där projektet tillför en negativ nettoeffekt, och kostnadsbärarna – som kan vara andra medlemsstater än de medlemsstater på vars territorium infrastrukturen uppförs – identifieras.
8. Metoderna ska åtminstone beakta kapitalutgifter, drifts- och underhållskostnader samt kostnader som uppstår för det relaterade systemet under projektets tekniska livscykel som helhet, såsom kostnader för avveckling och avfallshantering, inbegripet externa kostnader. Metoderna ska ge vägledning om diskonteringsräntor, teknisk livslängd och restvärde som ska användas för kostnads-nyttoberäkningarna. Vidare ska metoderna inbegripa en obligatorisk metod för beräkning av kostnads – nyttoförhållandet och nettonuvärdet samt en differentiering av fördelarna i förhållande till tillförlitlighetsnivån hos metoderna för att beräkna dessa. Även metoder för beräkning av projektens inverkan på miljö och klimat och projektens bidrag till unionens energimål, såsom genomslag för förnybara energikällor, energieffektivitet och sammanlänkningsmål, ska tas med i beräkningen.
9. Metoderna ska säkerställa att de klimatanpassningsåtgärder som vidtas för varje projekt bedöms och återspeglar kostnaderna för växthusgasutsläpp och att bedömningen är gedigen och förenlig med unionens politik på andra områden för att möjliggöra jämförelse med andra lösningar som inte kräver någon ny infrastruktur.

BILAGA VI

RIKTLINJER FÖR ÖPPENHET OCH ALLMÄNHETENS MEDVERKAN

1. Den handbok med förfaranden som avses i artikel 9.1 ska åtminstone innehålla följande:

   a) Specificering av den relevanta lagstiftning, bland annat inom miljöområdet, som ligger till grund för beslut och yttranden om de olika typerna av relevanta projekt av gemensamt intresse.

   b) En förteckning över beslut och yttranden som ska inhämtas.

   c) Namn och kontaktuppgifter för den behöriga myndigheten, andra berörda myndigheter och större intressenter.

   d) Arbetsgången, med en beskrivning av varje etapp i processen, inklusive en vägledande tidsplan och en kortfattad översikt av beslutsprocessen för de olika typerna av relevanta projekt av gemensamt intresse.

   e) Omfattning, struktur och detaljnivå för de dokument som ska lämnas in tillsammans med ansökan om beslut, samt en checklista.

   f) I vilka etapper och på vilka sätt allmänheten kan medverka i processen.

   g) Sättet på vilket den behöriga myndigheten, andra berörda myndigheter och den projektansvariga ska visa att synpunkterna från det offentliga samrådet har beaktats, till exempel genom att visa vilka ändringar som gjorts avseende projektets geografiska plats och utformning eller genom att motivera varför synpunkterna inte har beaktats.

   h) I möjligaste mån översättningar av innehållet på alla språk i de angränsande medlemsstaterna, som ska genomföras i samordning med berörda angränsande medlemsstater.

2. I det detaljerade schema som avses i artikel 10.6 b ska åtminstone följande anges:

   a) Beslut och yttranden som ska inhämtas.

   b) Myndigheter, intressenter och allmänhet som sannolikt berörs.

   c) Förfarandets olika etapper och deras längd.

   d) Viktigare delmål som ska uppnås och deras tidsfrister inför det övergripande beslut som ska fattas.

   e) Planerade resurser från myndigheternas sida och eventuella ytterligare resursbehov.

3. För att öka allmänhetens medverkan i processen för tillståndsgivning och på förhand säkerställa information till och dialog med allmänheten ska följande principer tillämpas, utan att det påverkar kraven på offentliga samråd enligt miljölagstiftningen:

   a) Intressenter som berörs av ett projekt av gemensamt intresse, bland annat relevanta nationella, regionala och lokala myndigheter, markägare och medborgare som bor i närheten av projektet samt allmänheten och dess sammanslutningar, organisationer eller grupper ska informeras utförligt och höras tidigt, på ett inkluderande sätt, i ett skede då det ännu går att ta hänsyn till eventuella farhågor från allmänhetens sida, och på ett öppet sätt som medger insyn. Den behöriga myndigheten ska i förekommande fall aktivt stödja de insatser som den projektansvariga gör.

   b) De behöriga myndigheterna ska säkerställa att offentliga samråd om projekt av gemensamt intresse sammanförs om detta är möjligt, inbegripet offentliga samråd som redan krävs enligt nationell rätt. Varje offentligt samråd ska omfatta alla frågor som är av betydelse för den aktuella etappen i förfarandet, och en fråga av betydelse för en särskild etapp ska inte tas upp i mer än ett offentligt samråd; ett och samma offentliga samråd får dock hållas på flera olika geografiska platser. De frågor som tas upp i ett offentligt samråd ska anges tydligt i meddelandet om det offentliga samrådet.

   c) Kommentarer och invändningar ska endast tillåtas från början av det offentliga samrådet och fram till dess att tidsfristen löper ut.

   d) De projektansvariga ska se till att samrådet hålls vid en tidpunkt som medger allmänhetens medverkan på ett öppet och inkluderande sätt.

4. Konceptet för allmänhetens medverkan ska åtminstone innehålla information om

   a) berörda och tillfrågade intressenter,

   b) planerade åtgärder, bland annat uppgifter om var och när mötena föreslås hållas,

   c) tidsplan,

   d) personalresurser som avsatts för olika uppgifter.

5. I samband med det offentliga samråd som ska genomföras innan ansökan lämnas in ska de berörda parterna åtminstone

   a) offentliggöra en informationsbroschyr i elektroniskt och, där så är relevant, tryckt format på högst 15 sidor som på ett klart och tydligt sätt ger en översikt över beskrivningen av, syftet med och den preliminära tidtabellen för projektets utvecklingssteg, den nationella nätutvecklingsplanen, alternativa sträckningar som övervägs, typer av och egenskaper hos den potentiella effekten, även sådana av gränsöverskridande natur, och eventuella åtgärder för att begränsa dessa; informationsbroschyren ska offentliggöras innan samrådet inleds och innehålla en förteckning över adresserna till webbplatsen för det projekt av gemensamt intresse som avses i artikel 9.7, den informationsplattform som avses i artikel 23 och den handbok med förfaranden som avses i punkt 1 i denna bilaga,

   b) offentliggöra informationen om samrådet på webbplatsen för det projekt av gemensamt intresse som avses i artikel 9.7, på anslagstavlorna vid lokalförvaltningarnas kontor och åtminstone i en eller, i förekommande fall, två lokala mediekanaler,

   c) skriftligen eller på elektronisk väg bjuda in relevanta berörda intressenter, föreningar, organisationer och grupper till särskilda möten där olika synpunkter ska diskuteras.

6. På den projektwebbplats som avses i artikel 9.7 ska åtminstone följande information offentliggöras:

   a) Datum då projektets webbplats senast uppdaterades.

   b) Översättningar av innehållet på alla språk i de medlemsstater som berörs av projektet eller på vilka projektet har en betydande gränsöverskridande verkan enligt punkt 1 i bilaga IV.

   c) Den informationsbroschyr som avses i punkt 5, uppdaterad med de senaste uppgifterna om projektet.

   d) En icke-teknisk och regelbundet uppdaterad sammanfattning som redogör för projektets aktuella status, inbegripet geografisk information, och som i samband med uppdateringar tydligt anger ändringar av tidigare versioner.

   e) Genomförandeplanen enligt artikel 5.1, uppdaterad med de senaste uppgifterna om projektet.

   f) De medel som unionen anslagit och betalat ut för projektet.

   g) Planeringen för projektet och de offentliga samråden, med tydliga uppgifter om datum och plats för de offentliga samråden och utfrågningarna, samt de planerade frågor som är relevanta för dessa utfrågningar.

   h) Kontaktuppgifter för mottagande av ytterligare information eller handlingar.

   i) Kontaktuppgifter för ingivande av kommentarer och invändningar under de offentliga samråden.